

Brussell, 29 ta' Mejju 2019
(OR. en)

8573/19

Fajl Interistituzzjonali:
2018/0236(COD)

CODEC 950	MI 376
ESPACE 39	ENER 240
RECH 226	EMPL 232
COMPET 345	CSC 135
IND 148	CSCGNSS 5
EU-GNSS 19	CSDP/PSDC 177
TRANS 285	CFSP/PESC 292
AVIATION 82	CADREFIN 207
MAR 94	PE 203
TELECOM 187	

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jistabbilixxi l-programm spazjali tal-Unjoni u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 377/2014 u d-Deċiżjoni 541/2014/UE - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-15 sat-18 ta' April 2019)

I. INTRODUZZJONI

Ir-rapporteur, Massimiliano SALINI (PPE, IT), ippreżenta rapport dwar il-proposta għal Regolament fisem il-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija. Ir-rapport kien fih emenda waħda (l-emenda 230) għall-proposta.

Barra minn hekk, il-grupp GUE/NGL ippreżenta żewġ emendi (l-emendi 228 u 229).

II. VOTAZZJONI

Meta vvutat fis-17 ta' April 2019, il-plenarja adottat emenda waħda (l-emenda 230) għall-proposta għal Regolament.

Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari, li tinsab fir-risoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif imnizzla fl-Anness għal dan id-dokument¹.

Il-partijiet tat-test mehmuz li mhumix enfasizzati bil-griż jikkorrispondu fis-sustanza, b'inkonsistenzi żgħar, għall-fehim komuni li ntlahaq fis-26 ta' Frar 2019 fl-aħħar laqgħa ta' trilogu taħt it-tmien leġislatura (2014–2019). Inkonsistenzi bħal dawn għandhom jiġu kkoreġuti qabel ma l-Kunsill jadotta l-pożizzjoni tiegħu, ladarba jintlaħaq qbil dwar it-test kollu.

¹ Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni leġislattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati ***b'tipa grassa u bil-korsiv***. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

* L-ifformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-Verżjoni EN

Programm spazjali tal-Unjoni u tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali *I**

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-programm spazjali tal-Unjoni u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013, (UE) Nru 377/2014 u d-Deċiżjoni 541/2014/UE (COM(2018)0447 – C8-0258/2018 – 2018/0236(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lil-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2018)0447),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 189(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C8- 0258/2018),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tas-17 ta' Ottubru 2018¹,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tas-6 ta' Diċembru 2018²,
- wara li kkunsidra l-ittra mill-President tiegħu lill-presidenti tal-kumitati tal-25 ta' Jannar 2019 li tispjega l-approċċ tal-Parlament għall-programmi settorjali tal-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) wara l-2020,
- wara li kkunsidra l-ittra mill-Kunsill lill-President tal-Parlament Ewropew tal-1 ta' April 2019 li tikkonferma l-ftehim komuni milhuq bejn il-koleġislaturi matul in-negozjati,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Baġits, il-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel, il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu u l-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (A8-0405/2018),

1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht¹;

¹ ĠU C 62, 15.2.2019, p. 51.

² ĠU C 86, 7.3.2019, p. 365.

2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terga' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

¹ Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fit-13 ta' Diċembru 2018 (Testi adottati, P8_TA(2018)0520).

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fis-17 ta' April 2019 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2019/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-programm spazjali tal-Unjoni u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013, (UE) Nru 377/2014 u d-Deċiżjoni 541/2014/UE

(Test b'relevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 189(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja¹,

¹ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019. It-test fuq sfond griż ma ntlahaqx qbil dwaru fil-kuntest tan-negozjati interistituzzjonali.

Billi:

- (1) It-teknoloġija, id-data u s-servizzi spazjali saru indispensabbli fil-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini Ewropej u jaqdu rwol essenzjali biex jiġu mharsa ħafna interessi strateġiċi. L-industrija spazjali tal-Unjoni diġà hija waħda mill-iktar kompetittivi fid-dinja. Madankollu, il-fatt li qegħdin jitfaċċaw parteċipanti godda u l-fatt li qegħdin jiġu żviluppati teknoloġiji godda qegħdin jirrivoluzzjonaw il-mudelli industrijali tradizzjonali. Għalhekk, huwa kruċjali li l-Unjoni tibqa' attur internazzjonali ewlieni b'libertà estensiva ta' azzjoni fil-qasam tal-ispace, thegħeġ il-progress xjentifiku u tekniku, u toffri sostenn għall-kompetittività u għall-kapaċità ta' innovazzjoni tal-industrija tas-settur spazjali fl-Unjoni, b'mod partikolari l-imprizi żgħar u ta' daqs medju, in-negozji godda u n-negozji innovattivi.
- (2) ***Il-possibbiltajiet li joffri l-ispace għas-sigurtà tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jenħteġ li jiġu sfruttati kif imsemmi b'mod partikolari fl-Istrateġija Globali għall-Politika Estera u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea ta' Ġunju 2016, filwaqt li tinżamm in-natura ċivili tal-programm u tiġi rispettata n-newtralità possibbli jew id-dispożizzjonijiet mhux ta' allinjament stipulati fil-liġi konstituzzjonali tal-Istati Membri.*** L-iżvilupp tas-settur spazjali storikament dejjem kien marbut mas-sigurtà. F'ħafna każijiet, it-tagħmir, il-komponenti u l-istrumenti użati fis-settur spazjali ***kif ukoll bħala data u servizzi dwar l-ispace*** huma oġġetti b'użu doppju. ***Madankollu, il-politika ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni hija determinata fi hdan il-qafas tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni, b'konformità mat-Titolu V tat-TUE.***
- (3) L-Unjoni ilha tiżviluppa l-inizjattivi u l-programmi spazjali tagħha stess sa minn tmiem id-Disghinijiet, b'mod partikolari s-Servizz Ewropew ta' Navigazzjoni b'Kopertura Ġeostazzjonarja (EGNOS) u warajh Galileo u Copernicus, li jirrispondu għall-ħtiġijiet taċ-ċittadini tal-Unjoni u għar-rekwiżiti tal-politiki pubbliċi. ■ Il-kontinwità ta' dawk l-inizjattivi jenħteġ li tiġi żgurata ***u s-servizzi li dawn jipprovdu jenħteġ li jiġu mtejba sabiex jissodisfaw il-ħtiġijiet il-godda tal-utenti***, jibqgħu minn ta' quddiem fid-dawl tal-iżvilupp fit-teknoloġija u tat-trasformazzjonijiet fl-oqsma diġitali u tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, ■ u sabiex ikunu jistgħu jissodisfaw il-prijoritajiet

politici bħat-tibdil fil-klima, inkluż il-monitoraġġ tat-tibdil *fir-regjun polari, it-trasport*, is-sigurtà u d-difiża.

- (3a) *Jehntieg li jkunu sfruttati s-sinergiji bejn il-htigijiet tas-setturi tat-trasport, tal-ispazju u dawk diġitali sabiex jitravwem użu usa' ta' teknoloġiji ġodda (bħall-e-call, it-takografija diġitali, is-superviżjoni u l-ġestjoni tat-traffiku, is-sewqan awtonomu, l-inġenji mingħajr bdot u d-droni) u biex jiġu trattati l-bżonnijiet ta' konnettività sigura u bla xkiel, il-pożizzjonament b'saħħtu, l-intermodalità u l-interoperabbiltà, biex b'hekk tissaħħah il-kompetittività tas-servizzi u tal-industrija tat-trasport;*
- (3b) *Sabiex ikunu sfruttati bis-shih il-benefiċċji tal-Programm, fl-Istati Membri kollha u miċ-ċittadini kollha tagħhom, huwa wkoll essenzjali li jiġu promossi l-użu u l-applikazzjoni tad-data, l-informazzjoni u s-servizzi pprovduti, kif ukoll l-appoġġ għall-iżvilupp ta' applikazzjonijiet downstream ibbażati fuq dik id-data, l-informazzjoni u s-servizzi. Għal dak il-ghan, l-Istati Membri, il-Kummissjoni u l-entitajiet responsabbli jistghu b'mod partikolari jmexxu perjodikament il-kampanji ta' informazzjoni dwar il-benefiċċji tal-Programm.*
- (4) *Biex jinkisbu l-ghanijiet tal-libertà ta' azzjoni, l-indipendenza u s-sigurtà, huwa prerekwiżit li l-Unjoni tibbenefika minn aċċess awtonomu għall-Ispazju u tkun tista' tużah mingħajr periklu. Għalhekk, huwa essenzjali li l-Unjoni tappoġġa aċċess spazjali awtonomu, affidabbli u kosteffettiv, speċjalment fir-rigward tal-infrastruttura u t-teknoloġija kritiċi, is-sigurtà pubblika u s-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Għalhekk, jenhtieg li l-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li taggrega s-servizzi tal-illanċjar fil-livell Ewropew, kemm għall-htigijiet tagħha stess u kemm għal dawk ta' entitajiet oħra, fuq talba tagħhom, inklużi l-Istati Membri, b'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 189(2) tat-Trattat. Biex tibqa' kompetittiva f'suq li jevolvi malajr, huwa kruċjali wkoll li l-Unjoni tkompli jkollha aċċess għal faċilitajiet infrastrutturali ta' llanċjar moderni, effiċjenti u flessibbli u li tibbenefika minn sistemi ta' llanċjar xierqa. Għalhekk, mingħajr preġudizzju għall-miżuri meħuda mill-Istati Membri u mill-Aġenzija Spazjali Ewropea, il-Programm jista' jappoġġa adattamenti għall-infrastruttura tal-art tal-ispazju, inklużi żviluppi ġodda, li huma meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Programm u l-adattamenti, inkluż l-iżvilupp tat-teknoloġija, għas-sistemi ta' llanċjar fl-ispazju li huma meħtieġa għall-llanċjar ta' satelliti, inklużi teknoloġiji alternattivi u sistemi innovattivi, għall-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm. Dawk l-attivitajiet jenhtieg li jiġu*

implimentati b'konformità mar-Regolament Finanzjarju u bil-għan li tinkiseb kosteffiċjenza aħjar għall-Programm. ***Minhabba li ma hemm l-ebda baġit dedikat, l-azzjonijiet ta' appoġġ għall-aċċess għall-ispazju se jkunu mingħajr preġudizzju għall-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm.***

- (5) Sabiex issaħħah il-kompetittività tal-industrija spazjali tal-Unjoni u tikseb kapaċitajiet fid-disinn, fil-bini u fit-thaddim tas-sistemi tagħha stess, jenħtieġ li l-Unjoni tagħti sostenn għall-holqien, għat-tkabbir u għall-iżvilupp tal-industrija spazjali kollha. Jenħtieġ li l-holqien ta' mudell li jiffavorixxi n-negozju u l-innovazzjoni jingħata sostenn anke fil-livelli Ewropej, reġjonali u nazzjonali permezz ta' ***inizjattivi bhal*** ċentri spazjali li jgħibu flimkien is-setturi spazjali, diġitali u ***setturi oħra, kif ukoll l-utenti. Dawk iċ-ċentri spazjali jenħtieġ li jkollhom l-għan li jheggu intraprenditorija u hiliet filwaqt li jfittxu sinerġiji maċ-ċentri tal-innovazzjoni diġitali.*** Jenħtieġ li l-Unjoni trawwem ***il-holqien u l-espansjoni ta' kumpaniji spazjali bbażati fl-Unjoni biex tgħinhom jirnexxu, inkluż billi tagħtihom sostenn fl-aċċess għall-finanzjament ta' riskju fid-dawl tan-nuqqas ta' aċċess xieraq fl-Unjoni għall-ekwità privata għan-negozji ġodda tal-qasam spazjali u billi thegġeg id-domanda*** (l-approċċ tal-ewwel kuntratt).
- (5xx) ***Il-katina ta' valur spazjali ġeneralment hi mqassma kif ġej: i) upstream, li jinkludi attivitajiet li jwasslu għal sistema spazjali operazzjonali, inklużi l-attivitajiet ta' żvilupp, manifattura u llanċjar u l-operazzjonijiet ta' tali sistema; u ii) downstream, li jkopri l-provvista ta' servizzi relatati mal-ispazju, u prodotti għall-utenti. Il-pjattaformi diġitali huma wkoll element importanti li jappoġġa l-iżvilupp tas-settur spazjali, li jippermetti aċċess għal data u prodotti kif ukoll ghodod, hżin u faċilitajiet ta' kompjuters.***
- (5x) ***Fil-qasam tal-ispazju, l-Unjoni teżerċita l-kompetenzi tagħha b'konformità mal-Artikolu 4(3) TFUE. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tiżgura l-koerenza tal-attivitajiet imwettqa fil-kuntest tal-programm.***
- (5a) ***Billi għadd ta' Stati Membri għandhom tradizzjoni ta' industriji attivi relatati mal-ispazju, jenħtieġ li tiġi rikonoxxuta l-htieġa li l-industriji spazjali jiġu żviluppati u maturati fl-Istati Membri b'kapaċitajiet emergenti kif ukoll il-htieġa li jiġu indirizzati l-isfidi għall-industriji spazjali tradizzjonali mahluqa mill-"iSpazju Ġdid". Jenħtieġ li jiġu promossi azzjonijiet biex tiġi żviluppata l-kapaċità tal-industrija spazjali madwar l-***

Unjoni u tiġi ffaċilitata l-kollaborazzjoni attiva fost l-industrija spazjali fl-Istati Membri kollha.

- (5b) *L-azzjonijiet taħt il-Programm jenhtieg li jibnu fuq u jibbenefikaw minn kapaċitajiet nazzjonali u Ewropej eżistenti (jiġifieri kapaċitajiet li jeżistu fiż-żmien meta l-azzjoni qed titwettag).*
- (6) Minhabba l-kopertura u l-potenzjal tagħhom li jgħinu biex jissolvew l-isfidi globali, *attivitajiet* spazjali tal-Unjoni **ghandhom** dimensjoni internazzjonali qawwija.
- F'koordinazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, u bi qbil magħhom, il-korpi rilevanti tal-Programm Spazjali tal-UE jistghu jipparteċipaw fi kwistjonijiet relatati mal-Programm Spazjali, f'kooperazzjoni internazzjonali u jikkollaboraw f'korpi settorjali rilevanti tan-NU. Għal kwistjonijiet relatati mal-Programm Spazjali tal-Unjoni ("il-Programm"), il-Kummissjoni tista' tikkordina, fisem l-Unjoni, u fil-qasam tal-kompetenza tagħha, attivitajiet fix-xena internazzjonali, b'mod partikolari biex tiddefendi l-interessi tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha f'fora internazzjonali, inkluż fil-qasam tal-frekwenzi **fir-rigward tal-Programm**, mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri f'dan il-qasam. Huwa partikolarment importanti li l-Unjoni, rappreżentata mill-Kummissjoni, tikkollabora fil-korpi tal-Programm Internazzjonali Cospas-Sarsat.*

- (6a) *Il-kooperazzjoni internazzjonali hija ta' importanza kbira għall-promozzjoni tar-rwol tal-Unjoni bħala attur globali fis-settur spazjali u fit-teknoloġija u l-industrija tal-Unjoni, filwaqt li trawwem kompetizzjoni ġusta fil-livell internazzjonali, u żżomm f'mohħha l-htieġa li tiġi żgurata r-reċiproċità tad-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet, u li thegħeġ il-kooperazzjoni fil-qasam tat-taħriġ. Il-kooperazzjoni internazzjonali hija element ewlieni tal-Istrateġija Spazjali għall-Ewropa. Il-Kummissjoni se tuża l-programm spazjali tal-UE biex tikkontribwixxi għal u tibbenefika minn sforzi internazzjonali permezz ta' inizzjattivi, biex tippromwovi t-teknoloġija u l-industrija Ewropea fuq livell internazzjonali (pereżempju djalogi bilaterali, workshops tal-industrija, appoġġ għall-internazzjonalizzazzjoni tal-SMEs), u biex tiffaċilita l-aċċess għal swieq internazzjonali u thegħeġ kompetizzjoni ġusta, kif ukoll tingrana l-inizzjattivi ta' diplomazija ekonomika. L-inizzjattivi diplomatiċi spazjali Ewropej jenħtieġ li jkunu koerenti u kumplementari bis-shih mal-politiki, il-prijoritajiet u l-istrumenti eżistenti tal-UE, filwaqt li l-Unjoni għandha rwol ewlieni x'taqdi flimkien mal-Istati Membri biex tibqa' fuq quddiem nett fix-xena internazzjonali.*
- (7) *Mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri, il-Kummissjoni jenħtieġ li tippromwovi, flimkien ■ mar-Rappreżentant Għoli u f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri imġiba responsabbli fl-isparju meta timplimenta l-programm, inkluż biex tnaqqas il-proliferazzjoni tar-residwi spazjali u biex tesplora l-possibbiltà għal adeżjoni tal-Unjoni Ewropea mat-Trattati u l-Konvenzjonijiet rilevanti tan-NU u jekk meħtieġ tressaq proposti xierqa.*
- (8) Il-Programm għandu għanijiet simili bħal ta' programmi oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari Orizzont Ewropa, il-Fond InvestEU, il-Fond Ewropew għad-Difiża u l-Fondi fil-qafas tar-Regolament (UE) [ir-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni]. Għalhekk, jenħtieġ li jiġi previst il-finanzjament kumulattiv minn daww il-programmi, dment li ma jkoprix l-istess kostijiet, b'mod partikolari permezz ta' arrangamenti għal finanzjament komplementari mill-programmi tal-Unjoni fejn il-modalitajiet ta' ġestjoni jippermettu f'sekwenza, b'mod alternanti, jew permezz ta' kombinazzjoni tal-fondi, inkluż għall-finanzjament kongunt tal-azzjonijiet, li jippermettu, fejn ikun possibbli, li jkun hemm shubijiet għall-innovazzjoni u operazzjonijiet ta' taħlit. Għaldaqstant, matul l-implimentazzjoni tal-Programm, jenħtieġ li l-Kummissjoni tippromwovi sinerġiji ma'

programmi *u strumenti finanzjarji* oħra relatati tal-Unjoni li jippermettu, fejn ikun possibbli, l-użu ta' aċċess għall-finanzjament ta' riskju, għas-shubijiet għall-innovazzjoni, u għall-finanzjament kumulattiv jew imħallat. ***Jenhtieg li tiżgura wkoll sinergiji u koerenza bejn is-soluzzjonijiet żviluppati taħt dawk il-programmi, b'mod partikolari Orizzont Ewropa, u s-soluzzjonijiet żviluppati skont il-Programm Spazjali.***

- (8a) ***B'konformità mal-Artikolu 191(3) tar-Regolament Finanzjarju, fl-ebda ċirkostanza ma għandhom jiġu ffinanzjati darbtejn l-istess spejjeż mill-baġit tal-Unjoni, pereżempju kemm minn Orizzont Ewropa kif ukoll mill-Programm Spazjali.***
- (9) L-għanijiet ta' politika ta' dan il-Programm se jiġu indirizzati wkoll bħala oqsma eliġibbli għall-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment permezz tal-istrumenti finanzjarji u l-garanzija baġitarja tal-Fond InvestEU, b'mod partikolari fil-qafas tal-aspetti ta' politika tiegħu dwar l-infrastruttura sostenibbli u dwar ir-riċerka, l-innovazzjoni u d-digitalizzazzjoni. Is-sostenn finanzjarju jenhtieg jintuża biex jiġu indirizzati l-fallimenti tas-suq jew is-sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali b'mod proporzjonat, u jenhtieg li l-azzjonijiet ma jidduplikawx jew jeskludu l-finanzjament privat jew johlqu distorsjoni fil-kompetizzjoni tas-suq intern. L-azzjonijiet jenhtieg li jkollhom valur miżjud Ewropew ċar.
- (10) Il-koerenza u s-sinergiji bejn Orizzont Ewropa u l-Programm se jrawmu settur spazjali Ewropew kompetittiv u innovattiv; se jsaħħu l-awtonomija tal-Ewropa fl-aċċess u fl-użu tal-ispazju f'ambjent sigur u sikur; u se jsaħħu r-rwol tal-Ewropa bħala attur globali. Soluzzjonijiet rivoluzzjonarji f'Orizzont Ewropa se jingħataw sostenn permezz tad-data u tas-servizzi disponibbli bis-saħħa tal-Programm għall-komunità tar-riċerka u tal-innovazzjoni.
- (10a) ***Biex jiġi massimizzat ir-ritorn soċjoekonomiku mill-Programm, huwa essenzjali li jinżammu sistemi tal-ogħla livell, li jiġu aġġornati biex jissodisfaw il-htigijiet li qed jevolvu tal-utenti u li jseħħu żviluppi godda fis-settur tal-applikazzjonijiet downstream li jkun jistgħu jsiru fl-ispazju. L-Unjoni jenhtieg li tappoġġa attivitajiet relatati mar-riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku, jew il-fażijiet bikrija tal-evoluzzjoni marbuta mal-infrastrutturi stabbiliti taħt il-Programm, kif ukoll l-attivitajiet ta' riċerka u żvilupp relatati mal-applikazzjonijiet u s-servizzi bbażati fuq is-sistemi stabbiliti taħt il-programm, biex b'hekk tistimola l-attivitajiet ekonomiċi upstream u downstream. L-***

istrument xieraq fil-livell tal-Unjoni għall-finanzjament ta' daww l-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni huwa Orizzont Ewropa stabbilit mir-Regolament (UE) Nru XXX/XXXX. Madankollu, parti speċifika hafna tal-attivitajiet ta' żvilupp jenhtieg li tkun iffinanzjata mill-baġit allokati lill-programmi Galileo u EGNOS taħt dan ir-Regolament, l-aktar fejn tali attivitajiet jikkonċernaw elementi fundamentali bħal chipsets u riċevituri abilitati għall-Galileo, li jiffaċilitaw l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet fost is-setturi differenti tal-ekonomija. Minkejja dan, tali finanzjament jenhtieg li ma jpoġġix f'riskju d-dispjegament jew l-esplorazzjoni tal-infrastrutturi stabbiliti skont il-Programmi.

- (10x) *Sabiex tiġi żgurata l-kompetittività tal-industrija Spazjali Ewropea fil-futur, il-Programm jenhtieg li jappoġġa l-iżvilupp ta' hiliet avvanzati f'oqsma relatati mal-ispejż u jappoġġa attivitajiet ta' edukazzjoni u taħriġ, jippromwovi opportunitajiet uguali, inkluża l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, sabiex jintlaħaq il-potenzjal sħiħ taċ-ċittadini tal-Unjoni f'dak il-qasam.*
- (10b) *L-infrastruttura dedikata għall-Programm jaf tirrikjedi riċerka u innovazzjoni addizzjonali, li jistgħu jingħataw sostenn fil-qafas ta' Orizzont Ewropa, bl-għan li jkun hemm koerenza mal-attivitajiet f'dan il-qasam tal-Aġenzija Spazjali Ewropea. Jenhtieg li s-sinergiji ma' Orizzont Ewropa jiżguraw li l-htigijiet ta' riċerka u ta' innovazzjoni tas-settur spazjali jiġu identifikati u stabbiliti bħala parti mill-proċess ta' ppjanar strateġiku għar-riċerka u għall-innovazzjoni. Id-data u s-servizzi spazjali li jkunu disponibbli mingħajr hlaq bis-saħħa tal-Programm se jintużaw biex jiġu żviluppati soluzzjoni rivoluzzjonarji permezz tar-riċerka u tal-innovazzjoni, inkluż f'Orizzont Ewropa, b'appoġġ għall-prijoritajiet tal-politiki tal-Unjoni. Il-proċess tal-ippjanar strateġiku fil-qafas ta' Orizzont Ewropa se jidentifika l-attivitajiet tar-riċerka u tal-innovazzjoni li jenhtieg li jużaw infrastrutturi li huma tal-Unjoni bħal Galileo, EGNOS u Copernicus. L-infrastrutturi tar-riċerka, b'mod partikolari n-netwerks tal-osservazzjoni fil-post se jikkostitwixxu elementi essenzjali tal-infrastruttura tal-osservazzjoni fil-post li tippermetti t-twassil tas-servizzi ta' Copernicus.*
- (11) *Huwa importanti li l-Unjoni jkollha s-sjieda tal-assi tangibbli u intangibbli kollha li jinholqu jew li jiġu żviluppati permezz tal-akkwist pubbliku li tiffinanzja bħala parti mill-programm spazjali tagħha. Sabiex tiġi żgurata konformità sħiħa ma' kwalunkwe dritt fundamentali marbut mas-sjieda, jenhtieg li jsiru l-arranġamenti meħtieġa mas-sidien eżistenti. Jenhtieg li tali sjieda tal-Unjoni tkun mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-*

Unjoni, skont dan ir-Regolament u fejn jitqies li jkun xieraq abbażi ta' valutazzjoni każ b'każ, dawk l-assi tagħmilhom disponibbli għal partijiet terzi jew tidisponi minnhom.

- (11a) *Sabiex jithegheg l-izjed użu wiesa' possibbli tas-servizzi offruti mill-Programm, ikun utli li jiġi enfasizzat li d-data, l-informazzjoni u s-servizzi jiġu pprovduti minghajr garanzija u minghajr preġudizzju għall-obbligi imposti minn dispożizzjonijiet legalment vinkolanti.*
- (11b) *Il-Kummissjoni, meta twettaq uhud mill-kompiti tagħha ta' natura mhux regolatorja, tista' tirrikorri, kif ikun mehtieg u kemm ikun hemm bżonn, għall-assistenza teknika ta' ċerti partijiet esterni. Entitajiet oħra involuti fil-governanza pubblika tal-Programm jistgħu jużaw ukoll l-istess assistenza teknika fit-twettiq tal-kompiti inkarigati lilhom skont dan ir-Regolament.*
- (12) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-Programm li jrid jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza primarja, skont it-tifsira tal-punt 17 tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-2 ta' Diċembru 2013 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali.
- (13) Filwaqt li jirrifletti dwar l-importanza tal-indirizzar tat-tibdil fil-klima skont l-impenji tal-Unjoni biex jimplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Programm se jikkontribwixxi biex jintegra l-azzjoni klimatika u għall-kisba ta' mira kumplessiva ta' 25 % ta' nfiq tal-baġit tal-UE li jappoġġaw l-oġettivi tal-klima. Se jiġi identifikati azzjonijiet rilevanti matul it-tnejn u l-implimentazzjoni tal-Programm, u dawn se jiġu valutati mill-ġdid fil-kuntest tal-proċessi rilevanti ta' evalwazzjonijiet u ta' rieżami.
- (14) Jenhtieg li d-dhul iġġenerat **mill-komponenti** tal-Programm imur għall-Unjoni sabiex jikkumpensa parzjalment l-investimenti li diġà tkun għamlet, u jenhtieg li dak id-dhul jintuża biex jingħata sostenn **lill-kisbiet** tal-għanijiet tal-Programm. Għall-istess raġuni, jenhtieg li jkun possibbli li jkun previst mekkanizmu ta' kondivizjoni tad-dhul fil-kuntratti konklużi ma' entitajiet tas-settur privat.
- (15) Peress li l-Programm huwa, fil-prinċipju, iffinanzjat mill-Unjoni, jenhtieg li l-kuntratti tal-akkwist konklużi fil-qafas ta' dan il-programm **għal attivitajiet finanzjati mill-Programm** jikkonformaw mar-regoli tal-Unjoni. F'dak il-kuntest, jenhtieg li l-Unjoni tkun

responsabbli wkoll għad-definizzjoni tal-għanijiet li jridu jintlaħqu fir-rigward tal-akkwist pubbliku. ***Għandu jiġi nnutat li r-Regolament Finanzjarju jipprevedi li, abbażi tar-riżultati ta' valutazzjoni ex ante, il-Kummissjoni tista' tiddependi fuq is-sistemi u l-proċeduri tal-persuni jew l-entitajiet li jimplimentaw il-fondi tal-Unjoni. L-aġġustamenti speċifiċi mehtieġa għal dawn is-sistemi u proċeduri, kif ukoll l-arrangamenti għat-tiġdid tal-kuntratti eżistenti, jenhtieġ li jkunu definiti fil-ftehim ta' qafas ta' shubija finanzjarja jew fil-ftehim ta' kontribuzzjoni korrispondenti.***

- (16) Il-Programm jiddependi fuq teknoloġiji kumplessi u li jinbidlu b'mod kostanti. Id-dipendenza fuq tali teknoloġiji tirriżulta f'incertezza u friskji għall-kuntratti pubbliċi konkluzi fil-qafas ta' dan il-programm, peress li daww il-kuntratti jnvolvu impenji fit-tul għat-tagħmir jew għas-servizzi. Għalhekk, minbarra r-regoli stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, huma mehtieġa miżuri speċifiċi li jikkonċernaw il-kuntratti pubbliċi. Għaldaqstant, jenhtieġ li jkun possibbli li jingħata kuntratt fil-forma ta' kuntratt kundizzjonali b'pagamenti fi stadji, tiddaħhal emenda, taht ċerti kundizzjonijiet, fil-kuntest tal-prestazzjoni tiegħu, jew jiġi impost livell minimu ta' sottokuntrattar, ***l-aktar sabiex tkun possibbli parteċipazzjoni ta' impriżi żgħira u ta' daqs medju u negozji godda.*** Fl-aħħar nett, minhabba l-incertezzi teknoloġiċi li jikkarakterizzaw il-komponenti tal-Programm, il-prezzijiet tal-kuntratti mhux dejjem jistgħu jitbassru b'mod akkurat u għalhekk jenhtieġ li jkun possibbli li jiġu konkluzi kuntratti mingħajr ma jiġi stipulat prezz fiss rigidu u li jiġu inkluzi klawżoli li jissalvagwardjaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- (16a) ***Sabiex tithegġeġ id-domanda pubblika u l-innovazzjoni fis-settur pubbliku, il-Programm jenhtieġ li jippromwovi l-użu ta' data, informazzjoni u servizzi tal-Programm biex jiġi appoġġat l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet personalizzati mill-industrija u l-SMEs fil-livelli lokali u reġjonali permezz ta' shubijiet għall-innovazzjoni marbuta mal-ispazju, kif imsemmi fil-punt 7 tal-Anness 1 għar-Regolament Finanzjarju, li jippermetti li jiġu koperti l-istadji kollha mill-iżvilupp sal-implimentazzjoni u l-akkwist ta' soluzzjonijiet ta' spazju interoperabbli personalizzati għas-servizzi pubbliċi.***
- (17) Sabiex jintlaħqu l-għanijiet tal-Programm, huwa importanti li, fejn ikun xieraq, wieħed ikun jista' jserraħ fuq il-kapaċitajiet offruti mill-entitajiet pubbliċi u privati tal-Unjoni li huma attivi fil-qasam spazjali u li jkun jista' jaħdem ukoll fil-livell internazzjonali ma' pajjiżi terzi jew ma' organizzazzjonijiet internazzjonali. Għal dik ir-raġuni, irid ikun hemm

lok għall-possibbiltà li jintużaw l-għodod *u l-metodi ta' ġestjoni* rilevanti kollha li huma previsti *mit-Trattat u* mir-Regolament Finanzjarju ■ u proċeduri kongunti tal-akkwist.

- (18) Fir-rigward tal-ġhotjiet b'mod iktar speċifiku, l-esperjenza wriet li l-użu mill-utenti u mis-suq u s-sensibilizzazzjoni ġenerali jaħdmu aħjar b'mod deċentralizzat milli b'approċċ minn fuq għal isfel mill-Kummissjoni. Il-vawċers, li huma forma ta' sostenn finanzjarju minn benefiċjarju ta' għotja lil partijiet terzi, kienu fost l-azzjonijiet bl-ogħla rata ta' suċċess għall-entranti godda u għall-impriżi żgħar u ta' daqs medju. Madankollu, dawn ġew imxekkla mil-limitu massimu fuq is-sostenn finanzjarju impost bir-Regolament Finanzjarju. Għalhekk, jenhtieg li dan il-limitu massimu jogħla għall-Programm Spazjali tal-UE sabiex iżomm mal-andament tal-potenzjal dejjem jikber tal-applikazzjonijiet tas-suq fis-settur spazjali.
- (19) Jenhtieg li t-tipi ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni taht dan ir-Regolament jintgħażlu abbażi tal-kapaċità tagħhom li jiksbu l-għanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u li jilhqqu r-riżultati, filwaqt li jitqiesu b'mod partikolari, il-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni ta' nuqqas ta' konformità. Jenhtieg li dan jinkludi l-kunsiderazzjoni tal-użu ta' somma f'daqqa, ta' rati fissi u ta' kostijiet unitarji, kif ukoll il-finanzjament mhux marbut mal-kostijiet imsemmija fl-[Artikolu 125(1)] tar-Regolament Finanzjarju.
- (20) Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru [ir-RF il-ġdid] (ir-"Regolament Finanzjarju") japplika għal dan il-Programm. Jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inklużi r-regoli dwar għotjiet, premjijiet, akkwist pubbliku, implimentazzjoni indiretta, assistenza finanzjarja, strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.
- (21) Skont [ir-referenza għandha tiġi aġġornata kif xieraq skont deċiżjoni ġdida fuq il-PTEE: l-Artikolu 88 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill / /UE], jenhtieg li persuni u entitatijiet stabbiliti f'pajjiżi u territorji extra-Ewropej (PTEE) jkunu eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-għanijiet tal-Programm u għall-arrangamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu l-pajjiż jew territorju extra-Ewropew rilevanti huwa marbut.
- (22) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawn ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju u jistabbilixxu b'mod partikolari l-proċedura għall-istabbiliment u għall-implimentazzjoni tal-baġit

permezz ta' ghotjiet, ta' akkwist, ta' premjijiet u ta' implimentazzjoni indiretta, u jipprevedu kontrolli fuq ir-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 TFUE jikkonċernaw ukoll il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet ġeneralizzati fir-rigward tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri, peress li r-rispett għall-istat tad-dritt huwa prekundizzjoni essenzjali għal ġestjoni finanzjarja soda u effettiva tal-fondi tal-UE.

- (23) B'konformità *mar-Regolament (UE, Euratom) Nru 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*¹ (ir-*"Regolament Finanzjarju"*), ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95² u r-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 2185/96³, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jridu jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inkluż il-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet u ta' frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imhallsa bi żball jew użati b'mod skorrett u fejn xieraq, l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 u r-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jistabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("UPPE") jista' jinvestiga u jressaq kazijiet ta' frodi u attivitajiet kriminali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kull persuna jew entità li tirċievi fondi mill-Unjoni trid tikkoopera għalkollox fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, filwaqt

¹ *Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1).*

² Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.95, p. 1).

³ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2-5).

⁴ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-ligi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

li trid tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-UPPE u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi mill-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

- (24) Pajjiżi terzi li huma membri taż-**ŻEE** jistgħu jiehdu sehem fi programmi tal-Unjoni fil-qafas tal-kooperazzjoni stabbilita skont il-Ftehim dwar iż-**ŻEE**, li jipprevedi l-implimentazzjoni ta' programmi minn deċiżjoni skont dak il-ftehim. Il-pajjiżi terzi jistgħu jipparteċipaw ukoll abbażi ta' strumenti ġuridiċi oħra. Jenħtieġ li tiġi introdotta dispożizzjoni speċifika f'dan ir-Regolament li tagħti d-drittijiet neċessarji u l-aċċess biex l-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, **l-OLAF**, kif ukoll il-Qorti Ewropea tal-Awdituri jeżerċitaw b'mod komprensiv il-kompetenzi rispettivi tagħhom.
- (25) Governanza pubblika tajba tal-Programm tirrikjedi d-distribuzzjoni *ċara* tar-responsabbiltajiet u tal-kompiti fost id-diversi entitajiet involuti sabiex tiġi evitata *duplikazzjoni bla hteġa* u sabiex jitnaqqsu l-kostijiet li jaqbzu l-baġit u d-dewmien. *L-atturi kollha tal-governanza jenħtieġ li jappoġġaw, fil-qasam ta' kompetenza tagħhom u skont ir-responsabbiltajiet tagħhom, il-kisba tal-oġettivi tal-Programm.*
- (26) L-Istati Membri ilhom attivi fil-qasam tal-ispazju. Għandhom sistemi, infrastruttura, aġenziji u korpi nazzjonali marbuta mal-ispazju. Għalhekk, jistgħu jagħtu kontribut kbir għall-Programm speċjalment għall-implimentazzjoni tiegħu. **Huma jistgħu** jikkooperaw **mal-Unjoni** biex jippromwovu s-servizzi u l-applikazzjonijiet tal-Programm. **Il-Kummissjoni** tista' timmobilizza l-mezzi għad-dispożizzjoni tal-Istati Membri, *tibbenefika mill-assistenza tagħhom u, soġġett għal kundizzjonijiet maqbula reċiprokament*, tinkarigalhom kompiti mhux regolatorji fl-eżekuzzjoni tal-Programm. Barra minn hekk, l-Istati Membri kkonċernati jenħtieġ li jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw il-protezzjoni tal-istazzjonijiet tal-art stabbiliti fit-territorji tagħhom. Minbarra dan, jenħtieġ li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jahdmu flimkien u ma' korpi internazzjonali u ma' awtoritajiet regolatorji xierqa biex jiżguraw li l-frekwenzi meħtieġa għall-Programm ikunu disponibbli u protetti *fil-livell adegwat* sabiex ikun hemm lok għall-iżvilupp u għall-implimentazzjoni bis-shiħ tal-applikazzjonijiet abbażi tas-servizzi offruti,

b'konformità mad-Deciżjoni Nru 243/2012/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2012 li tistabbilixxi programm pluriennali tal-politika tal-ispettru tar-radju¹.

- (26a) *F'ċerti ċirkostanzi debitament ġustifikati, l-Aġenzija tista' tghaddi kompiti speċifiċi lil Stati Membri jew grupp ta' Stati Membri. Dak l-inkarigu jenhtieg li jkun limitat għall-attivitajiet li l-Aġenzija mhijiex fil-kapaċità li teżegwixxi hi stess u jenhtieg li ma tippregudikax il-governanza tal-Programm u l-allokazzjoni tal-kompiti kif definit f'dan ir-Regolament.*
- (27) Bhala promotur tal-interess ġenerali tal-Unjoni, huwa l-kompitu tal-Kummissjoni li *tissorvelja l-implimentazzjoni* tal-Programm, tassumi responsabbiltà ġenerali u tippromwovi l-użu tiegħu. Sabiex tottimizza r-riżorsi u l-kompetenzi tad-diversi partijiet ikkonċernati, jenhtieg li l-Kummissjoni tkun tista' tiddelega ċerti kompiti. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tinsab fl-aqwa pożizzjoni biex tistabbilixxi *r-rekwiżiti* prinċipali meħtieġa biex tiġi implimentata l-evoluzzjoni tas-sistemi u tas-servizzi.
- (28) Il-missjoni tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali ("l-Aġenzija"), li tissostitwixxi u tissuccedi lill-Aġenzija tal-GNSS Ewropea stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 912/2010, hija li tagħti kontribut għall-Programm, b'mod partikolari fir-rigward tas-sigurtà, *l-akkreditazzjoni kif ukoll l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tas-suq u downstream*. Il-kompiti marbuta ma' *dawk l-oqsma* jenhtieg li għalhekk jiġu assenjati lill-Aġenzija. Fir-rigward tas-sigurtà b'mod partikolari, u minhabba l-esperjenza tagħha f'dan il-qasam, jenhtieg li l-Aġenzija tkun responsabbli għall-kompiti ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-azzjonijiet kollha tal-Unjoni fis-settur spazjali. *Filwaqt li tibni fuq ir-rekord pożittiv tagħha fil-promozzjoni tal-utent u l-użu mis-suq ta' Galileo u ta' EGNOS, jenhtieg li l-Aġenzija tiġi fdata wkoll b'attivitajiet ta' użu mill-utenti relatati mal-komponenti tal-Programm minbarra Galileo u EGNOS, kif ukoll attivitajiet ta' żvilupp tal-applikazzjoni downstream għall-komponenti kollha tal-Programm. Dan jippermetti li jittiehed benefiċċju tal-ekonomiji ta' skala u jipprovdi opportunità għall-iżvilupp ta' applikazzjonijiet ibbażati fuq diversi komponenti tal-Programm (applikazzjonijiet integrati). Madankollu, dawk l-attivitajiet jenhtieg li ma jippregudikawx is-servizz u l-attivitajiet ta' użu mill-utenti inkarigati mill-Kummissjoni lill-entitajiet fdati ta'*

¹ Id-Deciżjoni Nru 243/2012/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2012 li tistabbilixxi programm pluriennali tal-politika tal-ispettru tar-radju (ĠU L 81, 21.3.2012, p. 7).

*Copernicus. L-inkarigu tal-iżvilupp ta' applikazzjonijiet downstream lill-Aġenzija ma jipprevjenix lil entitajiet inkarigati ohrajn milli jiżviluppaw applikazzjonijiet downstream. Barra minn hekk, jenhtieg li twettaq il-kompiti li l-Kummissjoni tikkonferilha permezz ta' ftehim ta' kontribuzzjoni wiehed jew iktar **taht il-qafas ta' ftehim ta' shubija finanzjarja** li jkopri diversi kompiti speċifiċi ohra assoċjati mal-programm. Meta tghaddi kompiti lill-Aġenzija, jenhtieg li jkunu disponibbli riżorsi umani, amministrattivi u finanzjarji adegwati.*

- (28a) *Galileo u EGNOS huma sistemi kumplessi li jirrikjedu koordinazzjoni intensiva. Billi Galileo u EGNOS huma komponenti tal-Unjoni, dik il-koordinazzjoni jenhtieg li titwettaq minn istituzzjoni tal-Unjoni jew minn korp tal-Unjoni. Filwaqt li tibni fuq l-għarfien espert li gie żviluppat fis-snin li għaddew, l-Aġenzija hija l-aktar entità xierqa biex tikkordina l-kompiti operazzjonali kollha relatati mal-esplorazzjoni ta' dawk is-sistemi, hlief għall-kooperazzjoni internazzjonali. L-Aġenzija jenhtieg li għalhekk tiġi inkarigata bil-ġestjoni tal-esplorazzjoni ta' EGNOS u Galileo. Madankollu, dan ma jfissirx li l-Aġenzija jenhtieg li twettaq il-kompiti kollha relatati mal-esplorazzjoni tas-sistemi. Hija tista' sserrah fuq l-għarfien espert ta' entitajiet ohra, b'mod partikolari l-Aġenzija Spazjali Ewropea. Dan jenhtieg li jinkludi l-attivitajiet dwar l-evoluzzjoni tas-sistemi, it-tfassil u l-iżvilupp ta' partijiet mis-segment fuq l-art u s-satelliti li jenhtieg li jiġu mghoddija lill-Aġenzija Spazjali Ewropea. L-allokazzjoni ta' kompiti lil entitajiet ohra tibni fuq il-kompetenza ta' entitajiet bhal dawn u jenhtieg li tevita x-xogħol doppju.*
- (29) *L-Aġenzija Spazjali Ewropea hija organizzazzjoni internazzjonali b'għarfien espert estensiv fil-qasam spazjali u li ntrabtet bi Ftehim Qafas mal-Komunità Ewropea fl-2004. Għalhekk, hija siehba importanti fl-implimentazzjoni tal-Programm, li magħha jenhtieg li tiġi stabbilita kwalunkwe relazzjoni xierqa. F'dan ir-rigward, u b'konformità mar-Regolament Finanzjarju, **il-Kummissjoni jenhtieg li tikkonkludi** ftehim qafas ta' shubija finanzjarja mal-Aġenzija Spazjali Ewropea u **l-Aġenzija** li tirregola r-relazzjonijiet finanzjarji kollha bejn il-Kummissjoni, l-Aġenzija u l-Aġenzija Spazjali Ewropea u li tiżgura l-konsistenza u l-konformità tagħhom mal-Ftehim Qafas **konkluz bejn il-Komunità Ewropea u l-Aġenzija Spazjali Ewropea**, b'mod partikolari **mal-Artikoli 2 u 5** tiegħu. Madankollu, peress li l-Aġenzija Spazjali Ewropea mhijiex korp tal-Unjoni u mhijiex soġġetta għal-liġi tal-Unjoni, huwa essenzjali **li l-Aġenzija Spazjali Ewropea tiehu miżuri xierqa biex tiżgura l-protezzjoni** tal-interessi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha **u fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-baġit, il-kompiti mogħtija lilha skont id-deċiżjonijiet***

mehuda mill-Kummissjoni. Jenhtieg li l-ftehim ikun fih ukoll il-klawżoli kollha mehtiega biex jiġu salvagwardjati l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

- (30) Il-funzjonament ta' SATCEN bħala kapaċità awtonoma Ewropea li tipprovdi ***aċċess għal informazzjoni*** u servizzi li jirriżultaw mill-isfruttar ta' assi spazjali rilevanti u ta' data kollaterali ***kienet diġà rikonoxxuta fl-implimentazzjoni tad-Deciżjoni Nru 541/2014/UE.***
- (31) Sabiex ir-rappreżentazzjoni tal-utenti tiġi inkorporata b'mod strutturali fil-governanza ta' GOVSATCOM u sabiex il-htigijiet u r-rekwiżiti tal-utenti jiġu aggregati tul il-konfini nazzjonali u ċivili-militari, jenhtieg li l-entitajiet rilevanti tal-Unjoni b'rabtiet iktar mill-qrib mal-utenti, bhall-Aġenzija Ewropea għad-Difiża, l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta, l-Aġenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi, il-Kapaċità Militari ta' Ppjanar u ta' Kondotta/il-Kapaċità Ċivili ta' Ppjanar u ta' Kondotta u ċ-Ċentru ta' Koordinazzjoni għal Rispons ta' Emergenza ***jista'*** jkollhom rwoli ta' koordinazzjoni għal gruppi speċifiċi ta' utenti. F'livell aggregat, jenhtieg li l-Aġenzija ***jikkoordinaw l-aspetti relatati mal-utenti*** għall-utenti ċivili ■ u jistgħu jimmonitorjaw l-użu operazzjonali, id-domanda, il-konformità mar-rekwiżiti u l-htigijiet u r-rekwiżiti li qed jevolvu.
- (32) Minhabba l-importanza tal-attivitajiet marbuta mal-ispazju għall-ekonomija tal-Unjoni u għall-ħajja taċ-ċittadini tal-Unjoni u l-użu doppju tas-sistemi u tal-applikazzjonijiet ibbażati fuq dawk is-sistemi, jenhtieg li l-ksib u ż-żamma ta' livell għoli ta' sigurtà jkunu prijorità ewlenija għall-Programm, b'mod partikolari sabiex jiġu salvagwardjati l-interessi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, inkluż fir-rigward ta' informazzjoni klassifikata u fir-rigward ta' informazzjoni sensittiva oħra mhux klassifikata.
- (33) ***Mingħajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali,*** il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli, it-tnejn li huma fil-qasam rispettiv ta' kompetenza tagħhom, jenhtieg li jiżguraw is-sigurtà tal-Programm, b'konformità ma' dan ir-Regolament u, fejn ikun rilevanti, mad-Deciżjoni tal-Kunsill ***201x/xxx/PESK¹.***
- (33a) ***Minhabba l-għarfien espert speċifiku tas-SEAE u l-kuntatt regolari tiegħu mal-amministrazzjonijiet ta' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali, is-SEAE jista'***

¹ ***Din id-Deciżjoni tal-Kunsill se tirriżulta mill-proposta tar-Rappreżentant Għoli li testendi l-kamp ta' applikazzjoni tad-Deciżjoni tal-Kunsill 2014/496/PESK tat-22 ta' Lulju 2014 li bħalissa qed tiġi nneozjata.***

jghin lill-Kummissjoni fit-twettiq ta' whud mill-kompiti tagħha marbuta mas-sigurtà tas-sistemi tal-Programm fil-qasam tar-relazzjonijiet esterni, b'konformità mad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE.

- (34) *Mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà esklużiva tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali, kif previst fl-Artikolu 4(2) TUE, u għad-dritt tal-Istati Membri li jipproteġu l-interessi essenzjali tas-sigurtà tagħhom b'konformità mal-Artikolu 346 TFUE, jenhtieg li tiġi stabbilita governanza speċifika ta' sigurtà li tiżgura implimentazzjoni bla xkiel tal-Programm. Jenhtieg li dik il-governanza tkun ibbażata fuq tliet prinċipji ewlenin. L-ewwel nett, huwa importanti li l-esperjenza unika u estensiva tal-Istati Membri fi kwistjonijiet ta' sigurtà titqies kemm jista' jkun. It-tieni nett, sabiex ikun hemm prevenzjoni tal-kunflitti ta' interess u ta' kwalunkwe nuqqas fl-applikazzjoni tar-regoli dwar is-sigurtà, il-funzjonijiet operazzjonali jridu jkunu segregati mill-funzjonijiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà. It-tielet nett, l-entità responsabbli għall-ġestjoni tal-komponenti kollha tal-Programm jew ta' parti minnhom hija wkoll dik li tinsab fl-aqwa pozizzjoni li tiġġestixxi s-sigurtà tal-kompiti inkarigati lilha. **Is-sigurtà tal-Programm se tibni fuq l-esperjenza miksuba fl-implimentazzjoni ta' Galileo, ta' EGNOS u ta' Copernicus matul l-aħħar snin.** Governanza tajba tas-sigurtà tirrikjedi wkoll li r-rwoli jiġu distribwiti b'mod xieraq fost id-diversi atturi. Peress li hija responsabbli għall-Programm, jenhtieg li l-Kummissjoni, *mingħajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali*, tistabbilixxi r-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà applikabbli għal kull wiehed mill-komponenti tal-programm.*
- (34x) *Iċ-ċibersigurtà tal-infrastrutturi spazjali Ewropej, kemm tal-art kif ukoll tal-ispazju, hija ewlenija biex tiżgura l-kontinwità tal-operazzjonijiet tas-sistemi u tas-servizzi. Il-htieġa li jiġu protetti s-sistemi u s-servizzi tagħhom kontra l-attakki ċibernetiċi, inkluż permezz tal-użu ta' teknoloġiji ġodda, jenhtieg li għalhekk titqies b'mod xieraq meta jiġu stabbiliti r-rekwiżiti tas-sigurtà.*
- (34a) *Jenhtieg li tkun identifikata struttura ta' monitoraġġ tas-sigurtà mill-Kummissjoni meta jkun xieraq wara l-analiżi ta' riskju u theddid. Dan il-korp ta' monitoraġġ tas-sigurtà jenhtieg li jkun l-entità li twieġeb għall-istruzzjonijiet żviluppati fl-ambitu tad-Deċiżjoni 201x/xxx/PESK. Għal Galileo, dak il-korp jenhtieg li jkun iċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà Galileo. Fir-rigward tal-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni 20xx/xxx/PESK, ir-rwol tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà se jkun*

limitat jipprovdì lill-Kunsill u/jew lir-RGħ b'inputs marbuta mal-akkreditament tas-sigurtà tas-sistema.

- (35) Fid-dawl ta' kemm huwa uniku u kumpless il-Programm u r-rabta tiegħu mas-sigurtà, jenħtiegħ li għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà jiġu segwiti prinċipji rikonoxxuti u stabbiliti ferm. Għalhekk, huwa indispensabbli li jkun hemm proċedura fis-sehħ għall-monitoraġġ tar-riskji permanenti u li l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà jitwettqu abbażi ta' responsabbiltà kollettiva għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, billi kull attur jagħmel l-almu tiegħu biex jibni kunsens u billi jiġu involuti daww kollha konċernati bil-kwistjoni tas-sigurtà. Huwa importanti wkoll li l-attivitajiet tekniċi ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà jiġu inkarigati lil professjonisti li jkunu kkwalifikati kif support fil-qasam tal-akkreditazzjoni ta' sistemi kumplessi u li jkollhom livell adegwat ta' approvazzjoni tas-sigurtà.
- (35x) ***Informazzjoni klassifikata tal-UE (IKUE) għandha tiġi ttrattata b'konformità mar-regoli ta' sigurtà kif stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 u fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE. B'konformità mad-Deċiżjoni tal-Kunsill, l-Istati Membri għandhom jirrispettaw il-prinċipji u l-istandards minimi stabbiliti fihom, sabiex jiżguraw li jingħata livell ekwivalenti ta' protezzjoni lill-IKUE.***
- (36) Sabiex jiġi żgurat ***l-iskambju*** sigur ta' informazzjoni, jenħtiegħ li jiġu stabbiliti ***ftehimiet*** xierqa biex jiżguraw ***il-protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-UE*** provduta lil ***pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali fil-kuntest*** tal-Programm.
- (37) Wiehed mill-għanijiet prinċipali tal-Programm jikkonsisti fl-iżgurar tas-sigurtà u tal-awtonomija strateġika tagħha, li jsaħħu l-kapaċità tagħha li taġixxi f'bosta setturi, b'mod partikolari s-sigurtà, u li jippermettilha tiegħu vantaġġ mill-possibbiltajiet li joffri l-isparzju għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Dan l-għan jirrikjedi regoli rigorużi dwar l-eligibbiltà tal-entitajiet li jistgħu jieħdu sehem fl-attivitajiet iffinanzjati fil-qafas tal-Programm li jirrikjedu aċċess għal informazzjoni klassifikata tal-UE (IKUE) jew għal informazzjoni sensittiva mhux klassifikata.
- (37a) ***Fil-kuntest tal-Programm, hemm xi informazzjoni li, għalkemm mhijiex klassifikata, għandha tiġi ttrattata skont atti diġà fis-sehħ jew liġijiet, regoli u regolamenti nazzjonali, inkluż permezz ta' limitazzjonijiet ta' distribuzzjoni.***

- (38) Għadd dejjem akbar ta' setturi ekonomiċi ewlenin, b'mod partikolari t-trasport, it-telekomunikazzjonijiet, l-agrikoltura u l-enerġija, qeghdin jużaw dejjem aktar is-sistemi ta' navigazzjoni bis-satellita ***u ta' osservazzjoni tad-dinja. Il-programm jenhtieg li jisfrutta s-sinerġiji bejn daww is-setturi, filwaqt li jqis il-benefiċċji li t-teknoloġiji spazjali jgħibu lil daww is-setturi, jappoġġa l-iżvilupp ta' tagħmir kompatibbli u jippromwovi l-iżvilupp ta' standards u ċertifikazzjonijiet rilevanti. Is-sinerġiji bejn l-attivitajiet spazjali u l-attivitajiet marbuta mas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha qed jiżdiedu wkoll.*** Għalhekk, jenhtieg li l-kontroll shih tan-navigazzjoni bis-satellita jiggarrantixxi l-indipendenza teknoloġika tal-Unjoni, inkluż fuq terminu twil għall-komponenti tat-tagħmir infrastrutturali, u jiżgura l-awtonomija strategika tagħha.
- (39) L-għan ta' Galileo huwa li jistabbilixxi u jhaddem l-ewwel infrastruttura globali ta' navigazzjoni u ta' pożizzjonament bis-satellita, maħsuba speċifikament għal skopijiet ċivili, li tista' tintuża minn sensiela ta' atturi pubbliċi u privati fl-Ewropa u fid-dinja kollha. Galileo jiffunzjona indipendentement minn sistemi eżistenti jew potenzjali oħra, u għaldaqstant jagħti kontribut fost affarijiet oħra għall-awtonomija strategika tal-Unjoni. Jenhtieg li t-tieni generazzjoni tas-sistema tiddaħhal b'mod progressiv qabel l-2030, inizjalment b'kapacità operazzjonali mnaqqa.
- (40) L-għan ta' EGNOS huwa li ttejjeb il-kwalità tas-sinjali miftuħa mis-sistemi globali eżistenti tan-navigazzjoni bis-satellita, b'mod partikolari daww li jiġu emessi mis-sistema Galileo. Is-servizzi pprovduti mill-programm EGNOS jenhtieg li jkopru, bħala prijorità, it-territorji tal-Istati Membri li qeghdin ġeografikament fl-Ewropa, inklużi għal dan l-iskop ***Ċipru***, l-Azores, il-Gżejjer Kanari u Madeira ***sa tmiem l-2026. Fil-qasam tal-avjazzjoni***, daww it-territorji ***kollha jenhtieg li jibbenefikaw minn EGNOS għas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru għal-livelli kollha ta' prestazzjoni appoġġati minn EGNOS.*** Soġġett għall-fattibbiltà teknika u, għas-sikurezza tal-ħajja, abbażi ta' ftehimiet internazzjonali, il-kopertura ġeografika tas-servizzi pprovduti minn EGNOS tista' tiġi estiża għal reġjuni oħra tad-dinja. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament ***(UE) 2018/1139*** u għall-monitoraġġ meħtieġ tal-kwalità tas-servizz ta' Galileo għal skopijiet tal-avjazzjoni, jenhtieg li jiġi nnutat li filwaqt li s-sinjali emessi minn Galileo jistgħu jintużaw effettivament biex jiffaċilitaw il-pożizzjonament tal-inġenji tal-ajru, ***fil-fażijiet kollha tat-titjira, permezz tas-sistemi ta' awmentazzjoni (lokali, reġjonali, avjoniku abbord)*** huma biss sistemi ta' awmentazzjoni lokali jew reġjonali bħall-EGNOS fl-Ewropa li jistgħu jikkostitwixxu servizzi ta' ġestjoni tat-traffiku tal-ajru (ATM) u servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru (ANS).

Is-servizz ta' sikurezza tal-hajja ta' EGNOS jenhtieg li jiġi pprovdut b'konformità mal-istandards ICAO applikabbli.

- (41) Huwa importanti hafna li ***tigi żgurata*** s-sostenibbiltà tas-sistemi Galileo u EGNOS ***u l-kontinwità, id-disponibbiltà, il-preċiżjoni, l-affidabbiltà u s-sigurtà tas-servizzi tagħhom***. F'ambjent li qed jinbidel u f'suq li qed jiżviluppa b'mod rapidu, jenhtieg li l-iżvilupp tagħhom ikompli u jenhtieg li jithejjew generazzjonijiet godda ta' dawn is-sistemi, ***inklużi evoluzzjoni tas-segment assoċjat tal-spazju u tal-art***.

- (43) It-terminu "servizz kummerċjali" li ntuża fir-Regolament (UE) Nru 1285/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-implimentazzjoni u l-esplottazzjoni tas-sistemi Ewropej tar-radjunavigazzjoni bis-satellita u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 876/2002 u r-Regolament (KE) Nru 683/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ ma għadux adattat fid-dawl tal-evoluzzjoni ta' dak is-servizz. Minflok, ***għew*** identifikati żewġ servizzi separati, jiġifieri s-servizz ta' akkuratezza għolja u s-servizz ta' awtentikazzjoni².

- (44) Sabiex jiġi ottimizzat l-użu tas-servizzi pprovduti, jenhtieg li s-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS ikunu kompatibbli u interoperabbli ma' xulxin, ***inkluż fil-livell tal-utenti***, u, kemm jista' jkun, ma' sistemi oħra tan-navigazzjoni bis-satellita u ma' mezzi konvenzjonali tar-radjunavigazzjoni fejn tali kompatibbiltà u interoperabbiltà jkunu stipulati fi ftehim internazzjonali, mingħajr preġudizzju għall-għan tal-awtonomija strategika tal-Unjoni.

- (45) Fid-dawl tal-importanza għal Galileo u għal EGNOS tal-infrastruttura tal-art tagħhom u tal-impatt tagħha fuq is-sigurtà tagħhom, jenhtieg li tkun il-Kummissjoni li tistabbilixxi l-post fejn tinsab l-infrastruttura. Jenhtieg li l-varar tal-infrastruttura tal-art tas-sistemi jkompli biex isegwi proċess miftuħ u trasparenti, ***li jista' jinvolvi l-Aġenzija fejn xieraq abbażi tal-qasam ta' kompetenza tagħha***.

¹ ĠU L 347, 20.12.2013, p. 1-24.

² ***Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2017/224 tat-8 ta' Frar 2017 li tistabbilixxi l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u operazzjonali li jippermettu lis-servizz kummerċjali offrut mis-sistema stabbilita skont il-programm Galileo jissodisfa l-funzjoni prevista fl-Artikolu 2(4)(c) tar-Regolament (UE) Nru 1285/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 34, 9.2.2017, p. 36).***

- (46) Sabiex jiġu mmassimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi ta' Galileo u ta' EGNOS, ***filwaqt li jinghata kontribut lill-awtonomija strateġika tal-Unjoni***, b'mod partikolari ***f'setturi sensittivi u*** fil-qasam tas-sigurtà, jenħtieġ li l-użu tas-servizzi provduti minn EGNOS u minn Galileo f'politiki oħra tal-Unjoni jiġi promoss ***ukoll b'mezzi regolatorji*** fejn dan ikun iġġustifikat u ta' benefiċċju. ***Il-miżuri li jinkoraġġixxu l-użu ta' daww is-servizzi fl-Istati Membri kollha huma wkoll parti importanti fil-proċess.***
- (47) Jenħtieġ li Copernicus jiżgura aċċess awtonomu għall-għarfien ambjentali u għat-teknoloġiji ewlenin għas-servizzi tal-osservazzjoni tad-Dinja u tal-ġeoinformazzjoni, sabiex b'hekk ***jagħti appoġġ*** l-Unjoni ***biex*** tkun tista' tikseb teħid tad-deċiżjonijiet u azzjonijiet indipendenti fl-oqsma tal-ambjent, tat-tibdil fil-klima, ***tal-iżvilupp tal-baħar, marittimu, agrikolu u rurali, il-preservazzjoni tal-wirt kulturali, tal-protezzjoni ċivili, is-sorveljanza tal-art u tal-infrastruttura***, tas-sigurtà, kif ukoll tal-ekonomija diġitali, fost oħrajn.
- (47b) ***Il-komponenti tal-Programm jenħtieġ li jstimulaw l-applikazzjoni tat-teknoloġija diġitali fis-sistemi spazjali, id-distribuzzjoni tad-data u tas-servizzi, l-iżvilupp downstream. F'dak il-kuntest jenħtieġ li tinghata attenzjoni partikolari lill-inizjattivi u l-azzjonijiet proposti mill-Kummissjoni fil-komunikazzjoni tagħha tal-14 ta' Settembru 2016 bit-titolu "Konnettività għal Suq Uniku Diġitali Kompetittiv – Lejn Soċjetà Ewropea tal-Gigabits" u l-Komunikazzjoni tal-14 ta' Settembru 2016 bit-titolu "5G għall-Ewropa: Pjan ta' Azzjoni".***
- (48) Jenħtieġ li Copernicus jiżgura u jkompli jibni fuq ***u jsaħħah*** il-kontinwità mal-attivitajiet u mal-kisbiet fil-qafas tar-Regolament (UE) Nru 377/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ li jistabbilixxi l-programm tal-Unjoni ta' osservazzjoni u ta' monitoraġġ tad-dinja (Copernicus) kif ukoll tar-Regolament (UE) Nru 911/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-programm Ewropew ta' monitoraġġ tad-dinja (GMES) u l-operazzjonijiet inizjali² tiegħu li jistabbilixxu l-programm predeċessur tal-Monitoraġġ Globali għall-Ambjent u għas-Sigurtà (GMES) u r-regoli għall-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 377/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 li jistabbilixxi l-Programm Copernicus u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 911/2010 (ĠU L 122, 24.4.2014, p. 44).

² Ir-Regolament (UE) Nru 911/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Settembru 2010 dwar il-programm Ewropew ta' monitoraġġ tad-dinja (GMES) u l-operazzjonijiet inizjali tiegħu (2011-2013)(ĠU L 276, 20.10.2010, p. 1).

inizjali tiegħu, filwaqt li jitqiesu x-xejriet reċenti fir-riċerka, fl-avvanzi teknoloġiċi u fl-innovazzjonijiet li jkollhom impatt fuq il-qasam tal-osservazzjoni tad-dinja, kif ukoll l-iżviluppi fl-analitika tal-big data u fl-Intelligenza Artifiċjali, u l-istrateġiji u l-inizjattivi relatati fil-livell tal-Unjoni¹. ***Għall-iżvilupp ta' assi godda, il-Kummissjoni jenhtieg li taħdem mill-qrib mal-Istati Membri, l-Aġenzija Spazjali Ewropea, EUMETSAT u, fejn applikabbli, entitajiet oħra proprjetarji ta' spazju rilevanti u assi in situ.*** Kemm jista' jkun, jenhtieg li juża wkoll il-kapaċitajiet għall-osservazzjonijiet spazjali tal-Istati Membri, tal-Aġenzija Spazjali Ewropea u ta' EUMETSAT², kif ukoll ta' entitajiet oħra, inklużi l-inizjattivi kummerċjali fl-Ewropa, u b'hekk jagħti kontribut ukoll għall-iżvilupp ta' settur spazjali kummerċjali vijabbli fl-Ewropa. Fejn ikun fattibbli u xieraq, jenhtieg li juża wkoll id-data fil-post u anċillari disponibbli pprovduta b'mod prinċipali mill-Istati Membri b'konformità mad-Direttiva 2007/2/KE³. Jenhtieg li l-Kummissjoni taħdem flimkien mal-Istati Membri u mal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent biex tiżgura aċċess u użu effiċjenti tas-settijiet tad-data in situ għal Copernicus.

- (49) Jenhtieg li Copernicus jiġi implimentat ukoll skont l-għanijiet tad-Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-użu mill-ġdid ta' informazzjoni tas-settur pubbliku emendata bid-Direttiva 2013/37/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 li temenda d-Direttiva 2003/98/KE dwar l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku⁴, b'mod partikolari t-trasparenza, il-ħolqien ta' kundizzjonijiet li jhegħu l-iżvilupp tas-servizzi u li jagħtu kontribut għat-tkabbir ekonomiku u għall-ħolqien tal-impjiegi fl-Unjoni. Jenhtieg li d-data u l-informazzjoni ta' Copernicus ikunu disponibbli mingħajr ħlas u b'mod miftuħ.

- (49a) Il-potenzjal shiħ ta' Copernicus għas-soċjetà u l-ekonomija tal-Unjoni jenhtieg li jiġi sfruttat kompletament lil hinn mill-benefiċjarji diretti billi jiġu intensifikati l-miżuri tal-użu min-naha tal-utenti, u dan jirrikjedi azzjoni ulterjuri sabiex id-data tkun tista'***

¹ Il-Komunikazzjoni "L-Intelligenza Artifiċjali għall-Ewropa" (COM(2018)237 final), il-Komunikazzjoni "Għal spazju tad-data komuni Ewropew" (COM(2018)232 final), il-Proposta għal Regolament tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-Impriża Kongunta Ewropea tal-Computing ta' Prestazzjoni Għolja (COM(2018)8 final).

² L-Organizzazzjoni Ewropea għall-Esplojtazzjoni tas-Satelliti Meteoroloġiċi.

³ Id-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2007 li tistabbilixxi Infrastruttura għall-Infomazzjoni Ġeografika fil-Komunità Ewropea (INSPIRE).

⁴ ĠU L 175, 27.6.2013, p. 1-8.

tintuża minn persuni mhux speċjalisti u b'hekk jiġu stimolati t-tkabbir, il-holqien tal-impjiegi u t-trasferimenti tal-gharfien.

- (50) Copernicus huwa programm iffokat fuq l-utenti. Għalhekk, jenhtieg li l-evoluzzjoni tiegħu tkun ibbażata fuq ir-rekwiziti li qed jevolvu tal-utenti ewlenin ta' Copernicus, filwaqt li tirrikonoxxi wkoll li qed jitfaċċaw komunitajiet godda tal-utenti li jkunu pubbliċi jew privati. Jenhtieg li Copernicus ikun ibbażat fuq analiżi ta' alternattivi biex jiġu ssodisfati l-htigijiet tal-utenti li qed jevolvu, inklużi dawk marbuta mal-implimentazzjoni u mal-monitoraġġ tal-politiki tal-Unjoni, li jirrikjedu l-involvement kontinwu u effettiv tal-utenti, b'mod partikolari rigward id-definizzjoni u l-validazzjoni tar-rekwiziti.
- (51) Copernicus diġà huwa operazzjonali. Għalhekk, huwa importanti li tiġi żgurata l-kontinwità tal-infrastruttura u tas-servizzi li diġà qegħdin fis-sehħ, filwaqt li jkun hemm adattament għat-tibdil ***tal-htigijiet tal-utenti*** fl-ambjent tas-suq, b'mod partikolari l-atturi privati emergenti fl-ispazju ("Spazju Ġdid") u l-iżviluppi soċjopolitici li jehtiegu rispons rapidu. Dan jirrikjedi ***evoluzzjoni*** mill-ġdid tal-istruttura funzjonali ta' Copernicus biex tiġi riflessa aħjar it-tranzizzjoni mill-ewwel stadju ta' servizzi operazzjonali għall-forniment ta' servizzi avvanzati u iktar immirati lejn il-komunitajiet godda tal-utenti, u t-trawwim ta' swieq downstream b'valur miżjud. Għal dan l-ghan, jenhtieg li l-implimentazzjoni ulterjuri tiegħu tadotta approċċ li jsegwi l-katina tal-valur tad-data, jiġifieri l-akkwizzizzjoni tad-data, l-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni, id-distribuzzjoni u l-esplotazzjoni, l-attivitajiet tal-użu min-naħa tal-utenti ■ tas-suq ***u l-bini tal-kapaċità***, filwaqt li l-proċess tal-ippjanar strateġiku fil-qafas ta' Orizzont Ewropa jidentifika l-attivitajiet tar-riċerka u tal-innovazzjoni li jenhtieg li jużaw is-servizzi ta' Copernicus.
- (52) Fir-rigward tal-akkwizzizzjoni tad-data, jenhtieg li l-attivitajiet fil-qafas ta' Copernicus ikollhom l-ghan li jlestu u jzommu l-infrastrutturi spazjali eżistenti, ihejju s-sostituzzjoni fit-tul tas-satelliti fi tmiem iċ-ċiklu tal-hajja tagħhom, kif ukoll jagħtu bidu għal missjonijiet godda li jindirizzaw ***b'mod partikolari*** sistemi godda ta' osservazzjoni biex jingħata sostenn għall-issodisfar tal-isfida tat-tibdil fil-klima globali (eż. il-monitoraġġ tal-emissjonijiet antropoġeniċi ta' CO₂ u ta' emissjonijiet oħra tal-gassijiet b'effett ta' serra). Jenhtieg li l-attivitajiet fil-qafas ta' Copernicus jespandu l-kopertura globali tal-monitoraġġ fuq ir-reġjuni polari u jagħtu sostenn għall-assigurazzjoni tal-konformità ambjentali, għall-monitoraġġ u għar-rapportar ambjentali statutorji, u għall-applikazzjonijiet ambjentali innovattivi ***fil-wirt kulturali u l-ġestjoni tar-riżorsi fl-agrikoltura, il-foresti, l-ilma u l-***

baħar (eż. għall-monitoraġġ tal-għelejjel, għall-ġestjoni tal-ilma u għall-monitoraġġ imtejjeb tan-nirien). B'dan il-mod, jenħtieġ li Copernicus jingrana u jiehu vantaġġ massimu mill-investimenti li jkunu saru fil-qafas tal-perjodu ta' finanzjament preċedenti (2014-2020), **inklużi dawk magħmula mill-Istati Membri, l-ESA u l-EUMETSAT**, filwaqt li jesplora mudelli operazzjonali u ta' negozju godda biex jikkomplementaw b'mod ulterjuri l-kapaċitajiet ta' Copernicus. ■ Copernicus ukoll **jista'** jissejjes fuq sħubijiet ta' suċċess mal-Istati Membri biex ikompli jiżviluppa d-dimensjoni tas-sigurtà tiegħu fil-qafas ta' mekkanizmi xierqa ta' governanza, sabiex iwieġeb għall-htigijiet tal-utenti li qed jevolvu.

- (53) Bhala parti mill-funzjoni tal-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni, jenħtieġ li Copernicus jiżgura s-sostenibbiltà fit-tul u l-iżvilupp ulterjuri tas-servizzi ■ ta' Copernicus, filwaqt li jipprovdi l-informazzjoni sabiex jiġu ssodisfati l-htigijiet tas-settur pubbliku u dawk li jirrizultaw mill-impenji internazzjonali tal-Unjoni, u sabiex jiġu mmassimizzati l-opportunitajiet għal esplojtazzjoni kummerċjali. B'mod partikolari, jenħtieġ li Copernicus iwassal informazzjoni dwar **il-kompożizzjoni** tal-atmosfera **u tal-kwalità tal-arja** fuq skala lokali, nazzjonali, Ewropea u globali ■ ; informazzjoni dwar l-istat **u d-dinamika** tal-oċeani; informazzjoni b'sostenn għall-monitoraġġ tal-art **u s-silġ** li jappoġġa l-implimentazzjoni ta' politiki lokali, nazzjonali u tal-Unjoni; informazzjoni b'sostenn għall-adattament għat-tibdil fil-klima u għall-mitigazzjoni tiegħu; informazzjoni ġeospazjali b'sostenn għall-ġestjoni tal-emerġenzi, inkluż permezz ta' attivitajiet ta' prevenzjoni, għall-assigurazzjoni tal-konformità ambjentali, kif ukoll għas-sigurtà ċivili inkluż is-sostenn għall-azzjoni esterna tal-Unjoni. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tidentifika arrangamenti kuntrattwali xierqa favur is-sostenibbiltà tal-forniment tas-servizzi.
- (54) Fl-implimentazzjoni tas-servizzi ta' Copernicus, il-Kummissjoni **jenħtieġ li** tiddependi fuq entitajiet kompetenti, aġenziji rilevanti tal-Unjoni, raggruppamenti jew konsorzji ta' korpi nazzjonali, jew kwalunkwe korp rilevanti li jkun eliġibbli potenzjalment għal ftehim ta' kontribuzzjoni. Fl-għażla ta' dawn l-entitajiet, jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżgura li ma jkun hemm l-ebda tfixkil fl-operazzjonijiet u fil-forniment tas-servizzi u li, fir-rigward tad-data sensittiva dwar is-sigurtà, l-entitajiet ikkonċernati jkollhom kapaċitajiet ta' twissija bikrija u ta' monitoraġġ tal-kriżijiet fil-kuntest tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni (PESK) u, b'mod partikolari, tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni (PSDK). **B'konformità mal-Artikolu 154 tar-Regolament Finanzjarju, persuni u entitajiet inkarigati bl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni huma obbligati li jirrispettaw il-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni fil-konfront tal-Istati Membri kollha; dan il-prinċipju jenħtieġ li**

jigi żgurat permezz tal-ftehimiet ta' kontribuzzjoni rilevanti relatati mal-forniment tas-servizzi ta' Copernicus.

- (55) L-implimentazzjoni tas-servizzi ta' Copernicus jenhtieg li tiffacilita l-użu pubbliku tas-servizzi peress li l-utenti jkunu jistgħu jantiċipaw id-disponibbiltà u l-evoluzzjoni tas-servizzi kif ukoll il-kooperazzjoni mal-Istati Membri u ma' partijiet oħra. Għal dan l-ghan, jenhtieg li l-Kummissjoni u l-entitajiet inkarigati tagħha li jipprovdu s-servizzi jinvolvu ruħhom mill-qrib ma' komunitajiet ***ewlenin*** tal-utenti mill-Ewropa kollha fl-iżvilupp ulterjuri tal-portafoll tas-servizzi u tal-informazzjoni ta' Copernicus sabiex jiżguraw li jigu ssodisfati l-htigijiet ta' politika u dawk tas-settur pubbliku li qed jevolvu u għaldaqstant ikun jista' jigi mmassimizzat l-użu tad-data tal-osservazzjoni tad-dinja. Jenhtieg li l-Kummissjoni taħdem flimkien mal-Istati Membri biex jigi żviluppat il-komponent fil-post ta' Copernicus u biex tigi ffaċilitata l-integrazzjoni tas-settijiet tad-data fil-post mas-settijiet tad-data spazjali għas-servizzi aġġornati ta' Copernicus.
- (55a) ***Il-politika ta' data bla hlas, shiha u miftuha ta' Copernicus giet evalwata bhala wiehed mill-aktar elementi ta' suċċess tal-implimentazzjoni ta' Copernicus u kienet strumentali biex tixpruna d-domanda qawwija għad-data u l-informazzjoni tagħha, billi stabbiliet Copernicus bhala wiehed mill-akbar fornituri ta' data tal-EO fid-dinja. Hemm htieġa ċara li tigi ggarantita l-kontinwità fit-tul u sigura tal-forniment liberu, shih u miftuh tad-data u l-aċċess jenhtieg li jigi salvagwardjat sabiex jintlahqu l-ghanijiet ambizzjużi kif stabbilit fl-Istrateġija Spazjali għall-Ewropa (2016). Id-data ta' Copernicus tinholoq primarjament għall-benefiċċju taċ-ċittadini Ewropej, u billi din id-data ssir disponibbli b'mod liberu l-opportunitajiet ta' kollaborazzjoni madwar id-dinja kollha huma massimizzati għan-negozji u l-akkademiċi tal-UE u jikkontribwixxu għal ekosistema spazjali Ewropea effettiva. Jekk titqieghed xi limitazzjoni fuq l-aċċess għal data u informazzjoni ta' Copernicus, jenhtieg li tkun konformi mal-politika tad-data ta' Copernicus kif definita f'dan ir-Regolament u fir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) Nru 1159/2013.***
- (56) Jenhtieg li d-data u l-informazzjoni prodotti fil-qafas ta' Copernicus ikunu disponibbli b'mod shih, miftuh u mingħajr hlas, soġġett għal kundizzjonijiet u għal limitazzjonijiet xierqa, sabiex jigu promossi l-użu u l-kondiviżjoni tagħhom, u sabiex jissahhu s-swieq Ewropej tal-osservazzjoni tad-dinja, b'mod partikolari s-settur downstream, sabiex b'hekk titwitta t-triq għat-tkabbir u għall-ħolqien tal-impjiegi fl-Unjoni. B'hekk jenhtieg li d-data u

l-informazzjoni jibqgħu jiġu provduti b'livelli għoljin ta' konsistenza, ta' kontinwità, ta' affidabbiltà u ta' kwalità. Sabiex dan isehh irid ikun hemm aċċess fuq skala kbira u aċċess faċli għall-utenti għall-ipproċessar u għall-esplorazzjoni tad-data u tal-informazzjoni ta' Copernicus, f'diversi livelli ta' tempestività, u għalhekk il-Kummissjoni jenhtieg li tkompli b'approċċ integrat, kemm fil-livell tal-UE u kemm fil-livell tal-Istati Membri, favur l-integrazzjoni wkoll ma' sorsi oħra ta' data u ta' informazzjoni. ***Għalhekk il-Kummissjoni jenhtieg li tiehu l-miżuri mehtieġa biex tiżgura li d-data u l-informazzjoni ta' Copernicus tkun aċċessibbli u utilizzabbli b'mod faċli u effiċjenti, b'mod partikolari billi tippromwovi*** s-Servizzi ta' Aċċess għad-Data u l-Informazzjoni (DIAS) fi hdan l-Istati Membri ***u meta jkun possibbli thegġeġ l-interoperabbiltà bejn l-infrastrutturi tad-data tal-EO Ewropej eżistenti biex*** jiġu stabbiliti sinerġiji ma' dawn l-assi sabiex jimmassimizzaw u jsahħu l-adozzjoni tad-data u l-informazzjoni ta' Copernicus mis-suq.

- (57) Jenhtieg li l-Kummissjoni taħdem mal-fornituri tad-data biex jinstab qbil dwar il-kundizzjonijiet tal-ħruġ tal-liċenzji għad-data ta' partijiet terzi sabiex jiġi ffaċilitat l-użu tagħhom f'Copernicus, b'konformità ma' dan ir-Regolament u mad-drittijiet applikabbli tal-partijiet terzi. Peress li xi data u xi informazzjoni ta' Copernicus, inklużi l-immaġnijiet b'rizoluzzjoni għolja, jaf ikollhom impatt fuq is-sigurtà tal-Unjoni jew tal-Istati Membri tagħha, f'każijiet iġġustifikati debitament, jistgħu jiġu adottati miżuri sabiex jiġu indirizzati r-riskji u t-theddidiet għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha.
- (58) Id-dispożizzjonijiet tal-atti legali adottati fil-qafas ta' regolamenti preċedenti mingħajr data tat-tmiem jenhtieg li jibqgħu validi sakemm ma jkunux f'kontradizzjoni mar-regolament il-ġdid. Dan jikkonċerna b'mod partikolari r-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1159/2013 li jstabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' registrazzjoni u ta' liċenzjar għall-utenti tal-GMES u li jiddefinixxi l-kriterji għar-restrizzjoni tal-aċċess għad-data dedikata tal-GMES u għall-informazzjoni tas-servizz tal-GMES¹.
- (59) Sabiex jippromwovu u jiffaċilitaw l-użu tad-data u tat-teknoloġiji tal-osservazzjoni tad-dinja mill-awtoritajiet lokali, reġjonali jew nazzjonali, mill-impriżi żgħar u ta' daqs medju, mix-xjentisti u mir-riċerkaturi, jenhtieg li permezz ta' attivitajiet tal-użu mill-utenti, jiġu promossi networks dedikati għad-distribuzzjoni tad-data ta' Copernicus, li jinkludu l-korpi nazzjonali u reġjonali ***bħar-Relays Copernicus u Copernicus Academies***. Għal dan l-għan,

¹ ĠU L 309, 19.11.2013, p. 1-6.

jenhtieg li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jagħmlu l-almu tagħhom biex jistabbilixxu rabtiet iktar mill-qrib bejn Copernicus u l-politiki nazzjonali u tal-Unjoni sabiex jagħtu spinta lid-domanda għall-applikazzjonijiet u għas-servizzi kummerċjali u jippermettu lill-imprizi, b'mod partikolari l-imprizi żgħar u ta' daqs medju u n-negozji godda, jiżviluppaw applikazzjonijiet ibbażati fuq id-data u l-informazzjoni ta' Copernicus, bl-għan li fl-Ewropa tiġi żviluppata ekosistema tad-data tal-osservazzjoni tad-dinja li tkun kompetittiva.

- (60) Fil-qasam internazzjonali, jenhtieg li Copernicus jipprovdi informazzjoni akkurata u affidabbli għall-kooperazzjoni ma' pajjizi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u b'sostenn għall-politiki esterni u ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni. Jenhtieg li Copernicus jitqies bħala kontribut Ewropew għas-Sistema Globali tas-Sistemi għall-Osservazzjoni tad-Dinja (GEOSS), għall-Kumitat dwar is-Satelliti tal-Osservazzjoni tad-Dinja (CEOS), għall-Konferenza tal-Partijiet (COP) għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti tal-1992 dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC), ***il-ksib tal-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti (SDG)*** u għall-Qafas ta' Sendai għat-Tnaqqis tar-Riskju ta' Dizastri. Jenhtieg li jistabbilixxi jew isostni kooperazzjoni xierqa mal-korpi settorjali rilevanti tan-NU u tal-Organizzazzjoni Meteoroloġika Dinjija.
- (61) Fl-implimentazzjoni ta' Copernicus, jenhtieg li l-Kummissjoni tiddependi, fejn ikun xieraq, fuq organizzazzjonijiet internazzjonali Ewropej li tkun diġà stabbiliet shubijiet magħhom, b'mod partikolari l-Aġenzija Spazjali Ewropea għall-iżvilupp, ***il-koordinazzjoni, l-implimentazzjoni u l-evoluzzjoni tal-komponenti tal-ispazju, aċċess għal data ta' partijiet terzi fejn xieraq u, meta din ma tkunx ittiehdet minn entitajiet ohra***, it-thaddim ta' missjonijiet dedikati. Barra minn hekk, jenhtieg li l-Kummissjoni tiddependi fuq l-EUMETSAT għat-thaddim ta' missjonijiet dedikati ***jew partijiet minnhom u, fejn xieraq, aċċess għal data ta' missjonijiet ta' kontribuzzjoni*** skont l-għarfien espert u l-mandat tagħha.
- (61a) ***Fil-qasam tas-servizzi, jenhtieg li l-Kummissjoni tibbenefika b'mod xieraq mill-kapaċitajiet speċifiċi pprovduti mill-Aġenziji tal-Unjoni bhall-Aġenzija Ambjentali Ewropea, l-Aġenzija Ewropea tas-Sigurtà Marittima, l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta, SATCEN, u l-investimenti Ewropej li diġà saru fis-servizzi ta' monitoraġġ tal-ambjent tal-baħar permezz ta' Mercator Ocean. Fir-rigward tas-sigurtà, se jiġi mfittex approċċ komprensiv fil-livell tal-Unjoni flimkien mar-Rappreżentant Għoli. Iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) tal-Kummissjoni kien involut b'mod attiv***

mill-bidu tal-inizjattiva tal-GMES u offra sostenn għall-iżviluppi għal Galileo u għat-temp spazjali. Skont ir-Regolament (UE) Nru 377/2014, il-JRC qed jiġġestixxi s-servizz ta' ġestjoni tal-emerġenzi ta' Copernicus u l-komponent globali tas-servizz ta' monitoraġġ tal-art ta' Copernicus; qed jagħti kontribut għar-rieżami tal-kwalità u tal-idoneità tad-data u tal-informazzjoni, u għall-evoluzzjoni fil-ġejjieni. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tkompli tiddependi fuq il-pariri xjentifiċi u tekniċi tal-JRC għall-implimentazzjoni tal-Programm.

- (62) Wara t-talbiet tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, l-Unjoni stabbiliet qafas għall-appoġġ tas-sorveljanza u l-insewiment fl-ispazju (SST) permezz tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 li tistabbilixxi Qafas għall-Appoġġ tas-Sorveljanza u l-Insewiment fl-Ispazju. Ir-residwi spazjali saru theddida serja għas-sigurtà, għas-sikurezza u għas-sostenibbiltà tal-attivitajiet spazjali. Għalhekk, l-SST huwa primordjali sabiex tiġi konservata l-kontinwità tal-komponenti tal-Programm u tal-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-politiki tal-Unjoni. Billi jipprova jipprevjeni l-proliferazzjoni tar-residwi spazjali, l-SST jagħti kontribut għall-iżgurar ta' aċċess sostenibbli u garantit għall-ispazju u għall-użu tiegħu, bħala oġettiv komuni globali. ***F'dak il-kuntest, jista' jappoġġa t-tnejn ta' proġetti Ewropej ta' "tindif" tal-orbita madwar id-dinja.***
- (63) Jenħtieġ li l-SST ikompli jiżviluppa l-prestazzjoni u l-awtonomija tal-kapaċitajiet tal-SST. Għal dan l-għan, jenħtieġ li jwassal għall-istabbiliment ta' katalogu Ewropew awtonomu tal-oġġetti spazjali, imsejjes fuq id-data min-netwerk ta' sensuri tal-SST. ***Fejn xieraq, l-Unjoni tista' tikkunsidra li tagħmel parti mid-data tagħha disponibbli għal finijiet kummerċjali, mhux kummerċjali u ta' riċerka.*** Jenħtieġ ukoll li l-SST ikompli jagħti sostenn għat-thaddim u għat-twassil tas-servizzi tal-SST. Peress li ***s-servizzi*** tal-SST huma **■** ffokati fuq l-utenti, jenħtieġ li jkun hemm fis-seħh mekkaniżmi xierqa għall-ġbir tar-rekwiżiti tal-utenti, inklużi dawk marbuta mas-sigurtà ***u t-trażmissjoni ta' informazzjoni rilevanti lil u minn istituzzjonijiet pubbliċi biex tittejjeb l-effettività tas-sistema filwaqt li jiġi rispettati l-politiki ta' sikurezza u sigurtà nazzjonali.***
- (64) Jenħtieġ li t-twassil tas-servizzi tal-SST ikun ibbażat fuq il-kooperazzjoni bejn l-Unjoni u l-Istati Membri u fuq l-għarfien espert u l-assi nazzjonali eżistenti kif ukoll tal-ġejjieni, inklużi dawk żviluppati permezz tal-Aġenzija Spazjali Ewropea jew mill-Unjoni. Jenħtieġ li jkun possibbli li jiġi pprovdut sostenn finanzjarju għall-iżvilupp ta' sensuri godda tal-

SST. Filwaqt li tigi rikonoxxuta n-natura sensittiva tal-SST, jenhtieg li l-kontroll fuq is-sensuri nazzjonali kif ukoll fuq l-operazzjonijiet tagħhom, u fuq il-manutenzjoni, it-tigdid u l-ipproċessar tad-data li twassal għall-forniment ta' servizzi tal-SST jibqa' f'idejn l-Istati Membri partecipanti.

- (65) Jenhtieg li l-Istati Membri b'sjieda jew b'aċċess adegwati għall-kapaċitajiet tal-SST ikunu jistgħu jipparteċipaw fit-twassil tas-servizzi tal-SST. L-Istati Membri partecipanti fil-Konsorzju tal-SST stabbilit skont id-Deciżjoni Nru 541/2014/UE jenhtieg li jitqiesu li jikkonformaw ma' dawn il-kriterji. Jenhtieg li daww l-Istati Membri jipprezentaw proposta **unika kongunta** u juru konformità ma' elementi ulterjuri marbuta mal-qafas operazzjonali. ■ Jenhtieg li jiġu stabbiliti regoli xierqa għall-għażla u għall-organizzazzjoni tal-Istati Membri partecipanti.
- (65a) *Is-setgħat ta' implimentazzjoni jenhtieg li jingħataw lill-Kummissjoni biex tiddefinixxi l-proċeduri u l-elementi dettaljati għall-istabbiliment tal-partecipazzjoni tal-Istati Membri. Fejn ma tkun giet mressqa l-ebda proposta kongunta jew meta l-Kummissjoni tqis li tali proposta ma tikkonformax mal-kriterji stabbiliti, il-Kummissjoni tista' tniedi t-tieni pass għall-partecipazzjoni tal-Istati Membri. Il-proċeduri u l-elementi għal dak it-tieni stadju jenhtieg li jiddefinixxu l-orbiti li jridu jiġu koperti, u jqisu l-htieġa li tigi mmassimizzata l-partecipazzjoni tal-Istati Membri fil-forniment tas-servizzi tal-SST. Fejn daww il-proċeduri u l-elementi jipprevedu l-possibbiltà għall-Kummissjoni li tagħżel diversi proposti biex tkopri l-orbiti kollha, jenhtieg li jiġu pprovduti wkoll mekkaniżmi ta' koordinazzjoni xierqa bejn il-gruppi tal-Istati Membri u soluzzjoni effiċjenti li tkopri s-servizzi kollha tal-SST.*
- (66) Ladarba l-SST jiġi stabbilit, jenhtieg li jirrispetta l-prinċipji tal-komplementarjetà tal-attivitajiet u tal-kontinwità tas-servizzi tal-SST ta' kwalità għolja ffokati fuq l-utenti, u jkun ibbażat fuq l-aqwa għarfien espert. Għalhekk, jenhtieg li l-SST jevita d-duplikazzjoni bla bżonn. Il-kapaċitajiet żejda jenhtieg li ■ jiżguraw il-kontinwità, il-kwalità u **r-robustezza** tas-servizzi tal-SST. L-attivitajiet tat-Timijiet ta' Esperti jenhtieg li jgħinu biex jiġu evitati dawn id-duplikazzjonijiet bla bżonn.
- (67) Barra minn hekk, jenhtieg li l-SST ikun **iwassal** għall-miżuri ta' mitigazzjoni eżistenti, bħal pereżempju l-Linji Gwida dwar il-Mitigazzjoni tat-Tifrik Spazjali **COPUOS** ■ u **l-abbozz ta' Linji Gwida** għas-Sostenibbiltà fit-Tul tal-Attivitajiet Spazjali lil Hinn mill-Atmosfera,

jew inizjattivi oħra, sabiex jiġu żgurati s-sikurezza, is-sigurtà u s-sostenibbiltà tal-attivitajiet spazjali lil hinn mill-atmosfera. Bil-ħsieb li jitnaqqsu r-riskji ta' kollizjoni, l-SST jista' wkoll ifittex sinerġiji ma' inizjattivi ta' tneħħija attiva u ma' mizuri ta' passivazzjoni tar-residwi spazjali. Jenħtieġ li l-SST jagħti kontribut biex jiġu żgurati l-użu u l-esplorazzjoni tal-ispazju b'mod paċifiku lil hinn mill-atmosfera. Iz-żieda ta' attivitajiet spazjali jaf ikollha implikazzjoni fuq l-inizjattivi internazzjonali fil-qasam tal-ġestjoni tat-traffiku spazjali. Jenħtieġ li l-Unjoni timmonitorja dawk l-iżviluppi u tista' tqishom fil-kuntest tar-rieżami ta' nofs it-terminu ***tal-qafas finanzjarju pluriennali*** attwali.

- (68) Jenħtieġ li ***l-attivitajiet*** tal-SST, tat-temp spazjali u tal-oġġetti qrib id-dinja (NEO) jikkunsidraw il-kooperazzjoni mas-sħab internazzjonali, b'mod partikolari l-Istati Uniti tal-Amerka, l-organizzazzjonijiet internazzjonali u partijiet terzi oħra, partikolarment għall-evitar tal-kollizjonijiet fl-ispazju, għall-prevenzjoni tal-proliferazzjoni tar-residwi spazjali u għat-titjib tal-istat ta' thejjija għall-effetti tal-avvenimenti estremi tat-temp spazjali u tan-NEO.
- (69) Il-Kumitat tas-Sigurtà tal-Kunsill irrakkomanda l-holqien ta' struttura għall-ġestjoni tar-riskji sabiex jiġi żgurat li l-problemi marbuta mas-sigurtà tad-data jitqiesu kif suppost fl-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE. Għal dak l-għan u filwaqt li titqies il-hidma li diġà tkun saret, jenħtieġ li l-istrutturi u l-proċeduri xierqa għall-ġestjoni tar-riskji jiġu stabbiliti mill-Istati Membri parteċipanti.
- (70) L-avvenimenti estremi u maġġuri tat-temp spazjali (SWE) jistgħu jheddu s-sikurezza taċ-ċittadini u jfixxlu l-operazzjonijiet tal-infrastruttura spazjali u tal-art. Għalhekk, jenħtieġ li tiġi stabbilita ***subkomponent*** tat-temp spazjali bħala parti mill-Programm bl-għan li jiġu vvalutati r-riskji tat-temp spazjali u l-ħtiġijiet korrispondenti tal-utenti, titqajjem kuxjenza dwar ir-riskji tat-temp spazjali, jiġi żgurat it-twassil tas-servizzi tat-temp spazjali ffokati fuq l-utenti, u jittejbu l-kapaċitajiet tal-Istati Membri li jipproduċu servizz tat-temp spazjali. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tagħti prijorità lil dawk is-setturi li jridu jiġu pprovduti b'servizzi operazzjonali tat-temp spazjali filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet tal-utenti, ir-riskji u l-istat ta' thejjija teknoloġika. Fit-tul, jistgħu jiġu indirizzati l-ħtiġijiet ta' setturi oħra. It-twassil ta' servizzi fil-livell tal-Unjoni skont il-ħtiġijiet tal-utenti jkun jirrikjedi attivitajiet ta' riċerka u ta' żvilupp immirati, ikkoordinati u kontinwi biex jagħtu sostenn għall-evoluzzjoni tas-servizzi tat-temp spazjali. Jenħtieġ li t-twassil ta' servizzi tat-temp spazjali jissejjes fuq il-kapaċitajiet eżistenti nazzjonali u tal-Unjoni u jippermetti l-parteeipazzjoni

wiesgħa tal-Istati Membri, ***tal-organizzazzjonijiet Ewropej u internazzjonali*** u l-involvement tas-settur privat.

- (71) Il-White Paper tal-Kummissjoni dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa¹, id-Dikjarazzjoni ta' Ruma, tal-Kapijiet ta' Stat u ta' Gvern ta' 27 Stat Membru tal-UE², u diversi riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew, ifakkru li l-UE għandha rwol maġġuri x'taqdi biex tiżgura Ewropa sikura, sigura u reżiljenti li tkun kapaċi tindirizza sfidi bħall-kunflitti reġjonali, it-terroriżmu, it-theddidiet ċibernetiċi, u ż-żieda fil-pressjonijiet migratorji. L-aċċess sigur u ggarantit għall-komunikazzjoni bis-satellita huwa għodda indispensabbli għall-atturi tas-sigurtà, u l-akkomunament u l-kondiviżjoni ta' din ir-riżorsa ewlenija tas-sigurtà fil-livell tal-Unjoni ssahħa l-Unjoni li tipprotegi liċ-ċittadini tagħha.
- (72) Il-Kunsill Ewropew tad-19 u tal-20 ta' Diċembru 2013³ fil-konkluzjonijiet tiegħu laqa' fil-qasam tal-Komunikazzjoni bis-Satellita, it-tnejn għall-generazzjoni li jmiss ta' Komunikazzjoni Governattiva bis-Satellita (GOVSATCOM) permezz ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Membri, il-Kummissjoni u l-Aġenzija Spazjali Ewropea. GOVSATCOM giet identifikata wkoll bħala wiehed mill-elementi tal-Istrateġija Globali għall-Politika Ewropea ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea ta' Ġunju 2016. Jenhtieg li GOVSATCOM tagħti kontribut għar-rispons tal-UE għat-Theddidiet Ibridi u tipprovdi sostenn għall-Istrateġija Marittima tal-UE u għall-Politika tal-UE dwar l-Artiku.
- (73) GOVSATCOM hija programm iffokat fuq l-utenti, b'dimensjoni ta' sigurtà qawwija. Il-kazijiet tal-użu jistgħu jiġu analizzati ***mill-atturi rilevanti*** għal tliet familji prinċipali: ***i)*** il-ġestjoni tal-kriżijiet, li tista' tinkludi l-missjonijiet u l-operazzjonijiet ċivili u militari tas-Sigurtà u tad-Difiża Komuni, id-diżastri naturali u dawk ikkawżati mill-bniedem, il-kriżijiet umanitarji, u l-emerġenzi marittimi; ***ii)*** is-sorveljanza, li tista' tinkludi s-sorveljanza tal-fruntieri, is-sorveljanza ta' qabel il-fruntieri, is-sorveljanza tal-fruntieri fil-baħar, is-sorveljanza marittima u s-sorveljanza tat-traffikar illegali; u ***iii)*** u l-infrastrutturi ewlenin, li jistgħu jinkludu n-netwerk diplomatiku, il-komunikazzjoni tal-pulizija, ***l-infrastruttura diġitali (eż. ċentri tad-data, servers)***, l-infrastrutturi kritiċi (eż. l-enerġija, it-trasport, ***l-ilqugh tal-ilma bħal digi***) u l-infrastrutturi spazjali.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/white_paper_dwar_il-futur_tal-ewropa_mt.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf

³ EUCO 217/13

- (73a) *Il-kapaċità u s-servizzi ta' GOVSATCOM se jintużaw f'missjonijiet u f'operazzjonijiet kritiċi għas-sigurtà u s-sikurezza mill-atturi tal-Unjoni u tal-Istati Membri. Għalhekk huwa meħtieġ livell xieraq ta' nondipendenza minn partijiet terzi (stati terzi u entitajiet minn pajjiżi terzi), li jkopri l-elementi kollha ta' GOVSATCOM, bħalma huma t-teknoloġiji tal-ispazju u tal-art fil-komponent, il-livell tas-sottosistema u tas-sistema, l-industriji tal-manifattura, is-sidien u l-operaturi tas-sistemi spazjali, il-post fiżiku tal-komponenti tas-sistema tal-art.*
- (74) Il-komunikazzjoni bis-satellita mhijiex riżorsa infinita u hija limitata mill-kapaċità satellitari, mill-frekwenza u mill-kopertura ġeografika. Għalhekk, sabiex tkun kosteffettiva u tiegħu vantaġġ mill-ekonomiji ta' skala, hemm bżonn li GOVSATCOM tottimizza l-konkordanza bejn id-domanda tal-utenti awtorizzati għall-GOVSATCOM u l-provvista skont il-kuntratti ta' GOVSATCOM għall-kapaċitajiet u għas-servizzi satellitari. Billi kemm id-domanda u kemm il-provvista potenzjali jinbidlu biż-żmien, jeħtieġ li jkun hemm monitoraġġ kostanti u flessibbiltà sabiex jiġu aġġustati s-servizzi ta' GOVSATCOM. ■
- (75) Ir-rekwiżiti operazzjonali jinkisbu abbażi tal-analiżi tal-kazijiet tal-użu. Minn dawk ir-rekwiżiti operazzjonali, flimkien mar-rekwiżiti tas-sigurtà, jenħtieġ li jiġi żviluppat il-portafoll tas-servizzi. Il-portafoll tas-servizzi jenħtieġ li jstabbilixxi l-bażi applikabbli għas-servizzi li jridu jiġu pprovduti permezz ta' GOVSATCOM. Sabiex tinżamm l-aqwa konkordanza possibbli bejn id-domanda u s-servizzi pprovduti, jista' jkun li l-portafoll tas-servizzi ta' GOVSATCOM ikollu bżonn jiġi aġġornat regolarment.
- (76) Fl-ewwel fażi ta' GOVSATCOM (bejn wiehed u ieħor sal-2025), tintuża l-kapaċità eżistenti ■ . *F'dak il-kuntest, il-Kummissjoni jenħtieġ li takkwista kapaċitajiet ta' GOVSATCOM tal-UE mill-Istati Membri b'sistemi nazzjonali u kapaċitajiet spazjali u minn komunikazzjoni bis-satellita kummerċjali jew mill-fornituri tas-servizzi, filwaqt li jitqiesu l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni.* F'din l-ewwel fażi, is-servizzi jiġu introdotti b'approċċ ta' pass gradwali ■ . Jekk matul l-ewwel fażi, analiżi dettaljata tal-provvista u tad-domanda fil-gejjieni tiżvela li dan l-approċċ ma jkunx biżżejjed biex ikopri d-domanda li tkun qed tevolvi, jista' jiġi deċiż li jkun wasal iż-żmien għat-tieni fażi u jiġu żviluppati infrastrutturi jew kapaċitajiet spazjali addizzjonali apposta permezz ta' shubija pubblika-privata waħda jew iktar, eż. mal-operaturi satellitari tal-Unjoni.

- (77) Sabiex jiġu ottimizzati r-riżorsi disponibbli ta' komunikazzjoni bis-satellita, sabiex jiġi ggarantit l-aċċess f'sitwazzjonijiet mhux prevedibbli, bħad-dizastri naturali, sabiex tiġi żgurata l-effiċjenza operazzjonali u sabiex jiġu żgurati hinijiet qosra ta' pproċessar, **hu meħtieġ is-segment terrestri neċessarju (Ċentri u elementi oħra potenzjali tal-art). Dan tal-aħhar** jenħtieġ li jiġi disinjat abbażi tar-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà. Sabiex jittaffew ir-riskji, **iċ-Ċentru** jista' jikkonsisti minn diversi siti fiżiċi. Jaf ikunu meħtieġa elementi **oħra** tas-segment tal-art, bħal pereżempju stazzjonijiet ta' ankraġġ.
- (78) Għall-utenti tal-komunikazzjoni bis-satellita, it-tagħmir tal-utenti huwa l-iktar interfaċċa operazzjonali importanti. L-approċċ tal-UE għall-GOVSATCOM **jenħtieġ li** jagħmilha possibbli għall-utenti li jkomplu jużaw it-tagħmir eżistenti tagħhom għas-servizzi ta' GOVSATCOM.
- (79) Fl-interess tal-effiċjenza operazzjonali, l-utenti indikaw li huwa importanti li wieħed jimmira għall-interoperabbiltà tat-tagħmir tal-utenti, u għal tagħmir tal-utenti li jkun jista' juża sistemi satellitari differenti. F'dan il-qasam jaf ikunu meħtieġa r-riċerka u l-iżvilupp.
- (80) Fil-livell ta' implimentazzjoni, jenħtieġ li l-kompiti u r-responsabbiltajiet jiġu distribwiti fost l-entitajiet speċjalizzati, bħall-Aġenzija Ewropea għad-Difiża, is-SEAE, l-Aġenzija Spazjali Ewropea, l-Aġenzija, u aġenziji oħra tal-Unjoni, b'tali mod li jiġi żgurat li dawn jallinjaw mar-rwol prinċipali tagħhom, speċjalment għal aspetti marbuta mal-utenti.
- (81) L-awtorità kompetenti ta' GOVSATCOM għandha r-rwol importanti li timmonitorja li l-utenti, u entitajiet nazzjonali oħra li jaqdu rwol f'GOVSATCOM, jikkonformaw mar-regoli dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni u mal-proċeduri tas-sigurtà kif stabbiliti fir-rekwiżiti tas-sigurtà. Stat Membru li ma jkunx ħatar awtorità kompetenti ta' GOVSATCOM, jenħtieġ li xorta waħda jahtar punt ta' kuntatt għall-ġestjoni ta' kwalunkwe tħarbit li jiġi identifikat li jaffettwa lil GOVSATCOM.
- (81a) **L-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni u s-SEAE jistgħu jsiru parteċipanti ta' GOVSATCOM, sakemm dawn jagħżlu li jawtorizzaw lill-utenti ta' GOVSATCOM jew li jipprovdu kapaċitajiet, siti jew faċilitajiet. Meta wieħed iqis li hija l-għażla ta' Stat Membru jekk jawtorizzax l-utenti ta' GOVSATCOM jew jipprovdux kapaċitajiet, siti jew faċilitajiet, l-Istati Membri ma jistgħux jiġu obbligati li jsiru parteċipanti ta' GOVSATCOM jew li jospitaw infrastruttura ta' GOVSATCOM. Għalhekk, il-komponent tal-Programm ta' GOVSATCOM huwa mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati**

Membri li ma jipparteċipawx f'GOVSATCOM, inkluż b'konformità mal-liġi nazzjonali jew mar-rekwiżiti kostituzzjonali tagħhom fir-rigward ta' politiki li jikkonċernaw in-nuqqas ta' allinjament u n-nonparteċipazzjoni f'alleanzi militari.

- (82) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tar-rekwiżiti operazzjonali għal servizzi pprovduti fil-qafas ta' GOVSATCOM. B'hekk il-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li tiddefinixxi speċifikazzjonijiet tekniċi għall-kazijiet tal-użu marbuta mal-ġestjoni tal-kriżijiet, mas-sorveljanza u mal-ġestjoni tal-infrastruttura ewlenija, inklużi n-networks tal-komunikazzjoni diplomatika. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
- (83) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-portafoll tas-servizzi għal servizzi pprovduti fil-qafas ta' GOVSATCOM. B'hekk il-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li tiddefinixxi l-attributi, inkluża l-kopertura ġeografika, il-frekwenza, il-bandwidth, it-tagħmir tal-utenti, u l-karatteristiki tas-sigurtà. Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
- (84) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tar-regoli dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni għall-użu ta' kapaċitajiet akkomunati ta' komunikazzjoni bis-satellita ta' GOVSATCOM. ***Meta tiddefinixxi r-regoli dwar kondiviżjoni u prijoritizzazzjoni***, il-Kummissjoni ***jenhtieg*** li tqis ir-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà kif ukoll analiżi tar-riskji u tad-domanda mistennija mill-parteeċipanti ta' GOVSATCOM. ***Għalkemm is-servizzi ta' GOVSATCOM jenhtieg li fil-prinċipju jiġu pprovduti fuq bażi ta' bla hlas lill-utenti ta' GOVSATCOM, jekk dik l-analiżi tikkonkludi li hemm nuqqas ta' kapaċitajiet u sabiex tiġi evitata distorsjoni tas-suq, tista' tiġi żviluppata politika tal-ipprezzar bħala parti minn dawk ir-regoli dettaljati dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni.*** Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

- (85) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu konferiti lill-Kummissjoni setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-post fejn tkun tinsab l-infrastruttura tas-segment tal-art għal GOVSATCOM. B'hekk il-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li tqis ir-rekwiżiti operazzjonali u tas-sigurtà, ***kif ukoll l-infrastruttura eżistenti*** għall-għażla ta' tali postijiet. Jenhtieg li daww is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

- (87) Ir-Regolament (UE) Nru 912/2010 stabbilixxa Aġenzija tal-Unjoni, imsejha l-Aġenzija tal-GNSS Ewropea, sabiex tiġġestixxi ċerti aspetti tal-programmi tan-navigazzjoni bis-satellita Galileo u EGNOS. Dan ir-Regolament jistipula b'mod partikolari li l-Aġenzija tal-GNSS Ewropea se tiġi inkarigata b'kompiti ġodda, mhux biss fir-rigward ta' Galileo u ta' EGNOS iżda wkoll b'rabta ma' komponenti oħra tal-Programm, speċjalment l-akkreditazzjoni tas-sigurtà. Għalhekk, l-isem, il-kompiti u l-aspetti organizzattivi tal-Aġenzija tal-GNSS Ewropea jridu jiġu adattati skont dan.

- (87a) ***Is-sede tal-Aġenzija tinsab fi Praga kif stabbilit bid-Deċiżjoni 2010/803/UE. Għall-implimentazzjoni tal-kompiti tal-Aġenzija, il-persunal tal-Aġenzija jista' jkun lokalizzat f'wiehed miċ-ċentri bbażati fuq l-art ta' Galileo jew ta' EGNOS imsemmi fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/413 biex iwettaq l-attivitajiet tal-Programm previsti fil-ftehim rilevanti. Barra minn hekk, biex l-Aġenzija topera bl-aktar mod effiċjenti u effettiv, għadd limitat ta' persunal jista' jiġi assenjat lil ufficċji lokali fi Stat Membru wiehed jew aktar. Il-post fejn jinsab il-persunal barra s-sede tal-Aġenzija jew is-siti Galileo u EGNOS jenhtieg li ma jwassalx għat-trasferiment tal-qofol tal-attivitajiet ewlenin tal-Aġenzija lejn dawn l-ufficċji lokali.***

- (88) Fid-dawl tal-ambitu estiż tagħha, li mhux se jibqa' limitat għal Galileo u għal EGNOS, jenhtieg ***li l-isem*** tal-Aġenzija tal-GNSS Ewropea tinbidel. Madankollu, il-kontinwità tal-attivitajiet tal-Aġenzija tal-GNSS Ewropea, inkluża l-kontinwità fir-rigward tad-drittijiet u tal-obbligi, il-persunal u l-validità ta' kwalunkwe deċiżjoni meħuda, jenhtieg li tiġi żgurata fil-qafas tal-Aġenzija.

- (89) Minhabba l-mandat tal-Aġenzija u r-rwol tal-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-Programm, jixraq li jkun previst li uħud mid-deċiżjonijiet meħuda mill-Bord

Amministrattiv jenhtieg li ma jigux adottati minghajr il-vot favorevoli tar-rappreżentanti tal-Kummissjoni.

- (90) Minghajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni, il-Bord Amministrattiv, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u d-Direttur Eżekuttiv għandhom ikunu indipendenti fit-twettiq ta' dmirijiethom u għandhom jaġixxu fl-interess pubbliku.
- (91) Huwa possibbli, u tabilhaqq probabbli, li xi komponenti tal-Programm ikunu bbażati fuq l-użu ta' infrastruttura nazzjonali sensittiva jew marbuta mas-sigurtà. F'dan il-każ, għal raġunijiet ta' sigurtà nazzjonali, jehtieg li jiġi stipulat li l-laqgħat tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jkunu jistgħu jattenduhom **■** ir-rappreżentanti tal-Istati Membri *u r-rappreżentanti tal-Kummissjoni, skont il-htieġa tal-informazzjoni. Fil-Bord Amministrattiv, huma biss dawk ir-rappreżentanti tal-Istati Membri* li għandhom tali infrastruttura *u rappreżentant tal-Kummissjoni li jiehdu sehem fil-votazzjoni. Ir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jenhtieg li jistabbilixxu s-sitwazzjonijiet li fihom tapplika din il-proċedura.*

-
- (94) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Ahjar tal-Ligijiet tat-13 ta' April 2016, jehtieg li l-Programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura permezz ta' rekwiżiti speċifiċi ta' monitoraġġ, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari fuq l-Istati Membri. Fejn ikun xieraq, dawn ir-rekwiżiti jistgħu jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bħala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tal-programm.
- (94a) *L-użu ta' servizzi bbażati fuq Copernicus u Galileo huwa previst li jhalli impatt kbir fuq l-ekonomija Ewropea b'mod ġenerali. Madankollu, il-kejl u l-istudji tal-każijiet ad hoc jidhru li jiddominaw l-istampa llum. Il-Kummissjoni, permezz tal-Eurostat, jenhtieg li tiddefinixxi kejl statistiku u indikaturi rilevanti li jiffurmaw il-bażi għall-monitoraġġ tal-impatt tal-attivitajiet spazjali tal-UE b'mod sistematiku u awtorevoli.*
- (95) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li jiġu kkonferiti setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni. Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011. *II-*

Kummissjoni jenhtieg li tkun assistita minn Kumitat li jenhtieg li jiltaqa' f'konfigurazzjoni speċifika.

- (95a) *Peress li l-komponenti ta' Copernicus huma indirizzati għall-utent, huma jehtiegu l-involviment kontinwu u effettiv tal-utenti għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp tagħhom, b'mod partikolari rigward id-definizzjoni u l-validazzjoni ta' rekwiżiti tas-servizz. Sabiex jiżdied il-valur għall-utenti, il-kontribut tagħhom jenhtieg li jiġi mfittex attivament permezz ta' konsultazzjoni regolari mal-utenti finali mis-setturi pubbliċi u privati tal-Istati Membri tal-Unjoni u meta xieraq l-organizzazzjonijiet internazzjonali. Għal dak il-ghan, jenhtieg li jitwaqqaf grupp ta' hidma (il-"Forum tal-Utenti") biex jassisti lill-Kumitat tal-Programm fl-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-utenti u l-verifika tal-konformità tas-servizz kif ukoll il-koordinament tal-utenti tas-settur pubbliku. Ir-regoli ta' proċedura tal-Kumitat jenhtieg li jistabbilixxu l-organizzazzjoni ta' dak il-grupp ta' hidma biex jitqiesu l-ispeċifikitajiet ta' kull komponent u ta' kull servizz fil-komponenti. Kull meta jkun possibbli, l-Istati Membri jenhtieg li jikkontribwixxu għall-Forum tal-Utenti bbażat fuq konsultazzjoni sistematika u koordinata tal-utenti fil-livell nazzjonali.*
- (96) Peress li l-governanza pubblika tajba tirrikjedi gestjoni uniformi tal-Programm, tehid iktar rapidu tad-deċiżjonijiet u aċċess ugwali għall-informazzjoni, jenhtieg li r-rappreżentanti tal-entitajiet inkarigati b'kompiti marbuta ma' dan il-Programm ikunu jistgħu jiehdu sehem bħala osservaturi fil-hidma tal-kumitat stabbilit bl-applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Għall-istess raġunijiet, jenhtieg li r-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali li jkunu kkonkludew ftehim internazzjonali mal-Unjoni, ***relatat mal-Programm jew il-komponenti jew is-subkomponenti tiegħu***, ikunu jistgħu jiehdu sehem fil-hidma tal-kumitat, soġġett għall-obbligi ta' sigurtà u kif previst fit-termini ta' tali ftehim. Ir-rappreżentanti ta' entitajiet inkarigati b'kompiti marbuta mal-Programm, ta' pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali mhumie x intitolati jiehdu sehem fil-proċeduri tal-votazzjoni tal-kumitat. ***Il-kondizzjonijiet għall-partekipazzjoni ta' osservaturi u partekipanti ad hoc jenhtieg li jkunu stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tal-Kumitati.***
- (97) Sabiex tiġi żgurata valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Programm biex jintlahqu l-ghanijiet tiegħu, jenhtieg li s-setgħa ta' adożżjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-emendar tal-Anness X biex jiġu rieżaminati jew ikkomplementati l-indikaturi u biex dan ir-

Regolament jiġi supplementat b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa b'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni uguali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.

- (98) Ladarba l-ghan ta' dan ir-Regolament ma jistax jintlaħaq b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri peress li jmur lil hinn mill-kapaċitajiet finanzjarji u tekniċi ta' kwalunkwe Stat Membru waħdu, u għaldaqstant, minhabba l-iskala u l-effetti tiegħu, jista' jintlaħaq ahjar permezz ta' azzjoni fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta l-miżuri skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-TUE. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit fl-istess Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħaq dak l-ghan.
- (99) *Biex ikunu żgurati l-kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tar-rekwiżiti ta' sigurtà tal-Programm, jenhtieg li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. L-Istati Membri jenhtieg li jkunu jistgħu jeżerċitaw kontroll massimu fuq ir-rekwiżiti tas-sigurtà tal-programm. Meta tadotta atti ta' implimentazzjoni fil-qasam tas-sigurtà tal-Programm, il-Kummissjoni jenhtieg li tkun assistita minn kumitat magħmul minn rappreżentanti tal-Istati Membri li jiltaqgħu f'konfigurazzjoni ta' sigurtà dedikata. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni jenhtieg li jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami stabbilita fir-Regolament 182/2011. Minhabba s-sensittività ta' kwistjonijiet ta' sigurtà, jenhtieg li l-presidenza tagħmel hilitha biex issib soluzzjonijiet li jkunu jgawdu l-akbar appoġġ possibbli fi hdan il-kumitat. Il-Kummissjoni jenhtieg li ma tadottax atti ta' implimentazzjoni li jiddeterminaw ir-rekwiżiti ta' sigurtà ġenerali tal-programm f'każijiet fejn il-kumitat ma jagħti l-ebda opinjoni,*

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET GENERALI

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-programm spazjali tal-Unjoni ("Programm"). Jistabbilixxi l-għanijiet tal-Programm, il-baġit għall-perjodu 2021-2027, il-forom ta' finanzjament mill-Unjoni u r-regoli biex jiġi pprovdut tali finanzjament, kif ukoll ir-regoli għall-implimentazzjoni tal-Programm.
2. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali ("Aġenzija"), li tissostitwixxi u tissuccedi l-Aġenzija tal-GNSS Ewropea stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 912/2010 u jistipula r-regoli tat-thaddim ta' din l-Aġenzija.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskop ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (0) *Sistema għas-sorveljanza u l-insewiment fl-ispazju (SST) tfisser netwerk ta' sensuri bbażati fl-art u fl-ispazju li kapaċi jissorveljaw u jsegwu l-oġġetti spazjali, flimkien ma' kapaċitajiet ta' pproċessar li għandhom l-għan li jipprovdu data, informazzjoni u servizzi dwar l-oġġetti spazjali li jorbitaw madwar id-dinja;*
- (1) "inġenju spazjali" tfisser oġġett li jorbita disinjat biex iwettaq funzjoni jew missjoni speċifika (eż. *kommunikazzjonijiet, navigazzjoni jew osservazzjoni tad-Dinja*), inklużi s-satelliti u l-istadji superjuri tal-lanċjaturi, *vettura ta' dhul mill-ġdid. Inġenju spazjali li ma jistax jibqa' jissodisfa l-missjoni tiegħu jitqies bħala mhux funzjonali. Inġenju spazjali f'riżerva jew f'modalitajiet ta' standby li jkun qed jistenna li ssirli attivazzjoni mill-ġdid jitqies funzjonali;*
- (2) "avvenimenti tat-temp spazjali" tfisser varjazzjonijiet li jseħħu b'mod naturali fl-ambjent spazjali *fix-Xemx* u *madwar* id-Dinja. *L-effetti tat-temp spazjali jinkludu* invvampjar

solari, partikuli enerġetici solari, **varjazzjonijiet fir-riħ** solari, espulsjonijiet tal-massa koronali, radjazzjoni solari u disturbi jonosferici li potenzjalment iħallu impatt fuq id-dinja **u l-infrastrutturi bbażati fl-ispazju**;

- (3) "oġġetti qrib id-dinja" (**NEO**) tfisser oġġetti naturali fis-sistema solari **li joqorbu lejn** id-Dinja;
- (4) "oġġett spazjali" tfisser kwalunkwe oġġett magħmul mill-bniedem fl-ispazju lil hinn mill-atmosfera;
- (5) "għarfien tas-sitwazzjoni fl-ispazju" ("SSA") tfisser approċċ olistiku, **li jinkludi għarfien u fehim komprensivi, tal-perikli** spazjali prinċipali, li jinkludu l-kolliżjonijiet bejn **l-oġġetti spazjali, it-tifrik u d-dhul lura ta' oġġetti spazjali**, il-fenomeni tat-temp spazjali, u l-oġġetti qrib id-dinja;
- (6) "operazzjoni ta' taħlit" tfisser azzjonijiet li jingħataw sostenn mill-baġit tal-UE, inkluż fil-faċilitajiet ta' taħlit skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament Finanzjarju, li jikkombina forom ta' sostenn li mhumix ripagabbli u/jew strumenti finanzjarji **u/jew garanziji baġitarji** mill-baġit tal-UE b'forom ta' sostenn ripagabbli mill-iżvilupp jew minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll minn istituzzjonijiet u minn investituri finanzjarji kummerċjali;
- (7) "entità ġuridika" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika mahluqa u rikonoxxuta bħala tali skont id-dritt nazzjonali, id-dritt tal-Unjoni jew id-dritt internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li tista' teżerċita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi meta taġixxi fisimha stess, jew entità mingħajr personalità ġuridika skont l-Artikolu 197(2)(c) tar-Regolament Finanzjarju;
- (8) "pajjiż terz" tfisser pajjiż li mhuwiex Stat Membru tal-Unjoni;
- (9) "informazzjoni tal-SST" tfisser id-data pproċessata tal-SST li tkun tista' tinftiehem minnufih mir-riċevitur;
- (10) "data tal-SST" tfisser il-parametri fiżiċi tal-oġġetti spazjali, **inklużi residwi spazjali**, miksuba mis-sensuri tal-SST jew il-parametri orbitali tal-oġġetti spazjali miksuba mill-osservazzjonijiet tas-sensuri tal-SST fil-qafas tal-komponent tas-sorveljanza u l-insewiment fl-ispazju ("SST");

- (11) "kollegament ta' ritorn" tfisser servizz li jagħti kontribut għas-servizz globali ta' monitoraġġ tal-inġenji tal-ajru, liema monitoraġġ ikun definit mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali;
- (12) "satelliti Sentinel ta' Copernicus" tfisser is-satelliti dedikati, l-inġenji spazjali jew it-tagħbijiet tal-inġenji spazjali ta' Copernicus għall-osservazzjoni tad-dinja mill-ispazju;
- (13) "data ta' Copernicus" tfisser id-data pprovduta mis-satelliti Sentinel, inkluża l-metadata tagħhom;
- (14) "data **u informazzjoni** ta' parti terza ta' Copernicus" tfisser id-data **u l-informazzjoni** bil-liċenzja **jew disponibbli** għall-użu minn Copernicus li toriġina minn sorsi għajr mis-satelliti Sentinel;
- (14a) "is-Servizzi ta' Copernicus" tfisser servizzi b'valur miżjud ta' interess ġenerali u komuni għall-Unjoni u l-Istati Membri, li huma ffinanzjati mill-Programm u li jittrasformaw id-data dwar l-Osservazzjoni tad-Dinja, data in situ u data anċillari ohra f'informazzjoni proċessata, aggregata u interpretata skont il-htigijiet tal-utenti ta' Copernicus;**
- (15) "data in situ ta' Copernicus" tfisser data ta' osservazzjoni mis-sensuri fuq l-art, fuq il-baħar jew fl-ajru, kif ukoll data ta' referenza u anċillari bil-liċenzja jew li tiġi pprovduta biex tintuża f'Copernicus;
- (16) "informazzjoni ta' Copernicus" tfisser l-informazzjoni ġġenerata mis-Servizzi ta' Copernicus wara l-ipproċessar jew l-immudellar, inkluża l-metadata tagħhom;
- (17) "entità fiduċjarja" tfisser entità ġuridika li tkun indipendenti mill-Kummissjoni jew minn parti terza u li tirċievi data mill-Kummissjoni jew minn dik il-parti terza għall-iskop ta' ħżin u ta' trattament sikur ta' dik id-data;
- (18) "residwi spazjali" tfisser kwalunkwe oġġett spazjali inklużi l-inġenji spazjali jew frammenti u elementi tagħhom fl-orbita tad-dinja jew li jergħu jidhlu fl-atmosfera tad-dinja, li mhumiex funzjonali jew li ma għadx għandhom xi skop speċifiku, inklużi l-partijiet ta' rokits jew ta' satelliti artifiċjali, jew satelliti artifiċjali mhux attivi;
- (19) "sensur tal-SST" tfisser apparat jew kombinazzjoni ta' apparati, radars tal-art jew spazjali, lasers u teleskopji, li jistgħu **jagħmlu sorveljanza spazjali jew insegwiment u jistgħu**

jkejl u l-parametri fiżiċi marbuta mal-oġġetti spazjali, bħad-daqs, fejn ikunu jinsabu ***u l-veloċità***;

- (19a) ***"parteċipant fil-"GOVSATCOM" tfisser l-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni, u s-SEAE kif ukoll l-aġenziji tal-Unjoni, pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali, safejn dawn l-aġenziji, pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali ikunu ġew debitament awtorizzati***;
- (20) "utent ta' GOVSATCOM" tfisser awtorità pubblika tal-Unjoni jew ta' Stat Membru, jew korp inkarigat bl-eżerċizzju ta' awtorità pubblika, jew persuna fiżika jew ġuridika, li tkun awtorizzata u inkarigata kif suppost b'kompiti marbuta mas-superviżjoni u mal-ġestjoni ta' missjonijiet, ta' operazzjonijiet u ta' infrastrutturi kritiċi għas-sigurtà;
- (20a) ***"Ċentru ta' GOVSATCOM" tfisser ċentru operazzjonali bil-funzjoni ewlenija li jgħaqqad b'mod sigur lill-utenti ta' GOVSATCOM mal-kapaċità u s-servizzi ta' GOVSATCOM, u b'hekk jottimizza l-provvista u d-domanda f'kull waqt partikolari***;
- (21) "każ tal-użu ta' GOVSATCOM" tfisser xenarju operazzjonali f'ambjent partikolari li fih ***huma rikjesti*** s-servizzi ta' GOVSATCOM;
- (21a) ***"Informazzjoni klassifikata tal-UE (IKUE)" tfisser kwalunkwe informazzjoni jew materjal magħżul minn klassifikazzjoni ta' sigurtà tal-UE, li l-iżvelar mhux awtorizzat tagħhom jista' jikkawża gradi differenti ta' preġudizzju għall-interessi tal-Unjoni Ewropea jew għal Stat Membru wiehed jew aktar***;
- (22) "informazzjoni sensittiva mhux klassifikata" tfisser informazzjoni mhux klassifikata ***fis-sens tat-tifsira tal-Artikolu 9 tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/443, li tohloq obbligu għall-protezzjoni ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata li tapplika biss għall-Kummissjoni Ewropea u għall-aġenziji u l-korpi tal-Unjoni obbligati bil-liġi japplikaw ir-regoli ta' sigurtà tal-Kummissjoni***;
- (23) "utenti ta' Copernicus" tfisser:
- "utenti ewlenin ta' Copernicus" li jibbenefikaw mid-data ta' Copernicus u mill-informazzjoni ta' Copernicus u li jkollhom ir-rwol addizzjonali li jmexxu l-evoluzzjoni ta' Copernicus, ***huma*** l-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni u l-korpi pubbliċi reġjonali, nazzjonali jew Ewropej ***fl-Unjoni jew fl-Istati Parteċipanti ta' Copernicus*** inkarigati

b'missjoni ta' servizz pubbliku għad-definizzjoni, għall-implimentazzjoni, għall-infurzar jew għall-monitoraġġ tal-politiki ambjentali, tal-protezzjoni ċivili, tas-sikurezza, inkluża l-politika tas-sikurezza tal-infrastruttura jew tas-sigurtà;

"utenti oħra ta' Copernicus" li jibbenefikaw mid-data ta' Copernicus u mill-informazzjoni ta' Copernicus u jinkludu, b'mod partikolari, l-organizzazzjonijiet tar-riċerka u tal-edukazzjoni, il-korpi kummerċjali u privati, l-għaqdiet tal-karità, l-organizzazzjonijiet mhux governattivi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali;

(24) ***"Stati Parteċipanti f'Copernicus" tfisser pajjiżi terzi li jikkontribwixxu finanzjarjament u jipparteċipaw f'Copernicus skont it-termini ta' ftehim internazzjonali konkluż mal-Unjoni.***

Artikolu 3

Komponenti tal-Programm

Il-Programm għandu jikkonsisti mill-komponenti li ġejjin:

- (a) sistema awtonoma ċivili u globali tan-navigazzjoni bis-satellita (GNSS) taħt il-kontroll ċivili, li tinkludi kostellazzjoni ta' satelliti, ċentri u netwerk globali ta' stazzjonijiet tal-art, li joffru servizzi ta' pożizzjonament, ta' navigazzjoni u ta' kejl tal-ħin u li jintegraw il-ħtiġijiet u r-rekwiżiti tas-sigurtà ("Galileo");
- (b) sistema **ċivili** reġjonali tan-navigazzjoni bis-satellita **taħt il-kontroll ċivili** li tikkonsisti minn ċentri u stazzjonijiet tal-art u minn diversi transponders installati fuq satelliti ġeosinkroniċi u li jżidu u jikkoreġu s-sinjali miftuħa emessi minn Galileo u minn GNSS oħrajn, fost affarijiet oħra għall-ġestjoni tat-traffiku u għas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru **u sistemi oħra ta' trasport** ("is-Servizz Ewropew ta' Navigazzjoni b'Kopertura Ġeostazzjonarja jew "EGNOS");
- (c) sistema operazzjonali, awtonoma tal-osservazzjoni tad-dinja, iffokata fuq l-utenti, taħt kontroll ċivili, **li tibni fuq il-kapaċitajiet nazzjonali u Ewropej eżistenti**, li toffri data u servizzi ta' ġeoinformazzjoni, li jinkludu satelliti, infrastruttura tal-art, faċilitajiet tal-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni, u infrastruttura tad-distribuzzjoni, **abbażi ta' politika dwar id-data shiħa, libera u miftuħa u, fejn xieraq**, li tintegra għalkollox il-ħtiġijiet u r-rekwiżiti tas-sigurtà ("Copernicus");

- (d) sistema ta' sorveljanza u ta' insegwiment fl-ispazju, bl-għan li ttejjeb, thaddem u tipprovdi d-data, l-informazzjoni u s-servizzi marbuta mas-sorveljanza u mal-insegwiment ta' **oġġetti** spazjali li jorbitaw madwar id-dinja (**subkomponent "SST"**); u kkomplementata b'parametri ta' osservazzjoni marbuta mal-monitoraġġ tal-avvenimenti tat-temp spazjali (subkomponent "SWE") u **l-monitoraġġ** tar-riskju ta' oġġetti qrib id-dinja (subkomponent "NEOs") li joqorbu iktar lejn id-dinja ("SSA" Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-iSpazju);
- (e) servizz ta' komunikazzjoni bis-satellita li jippermetti l-forniment tas-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita lill-awtoritajiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri li jiġġestixxu l-missjonijiet u l-infrastrutturi kritiċi għas-sigurtà ("GOVSATCOM").

Il-programm għandu jinkludi miżuri **addizzjonali** biex jiġi żgurat aċċess effiċjenti **u awtonomu** għall-ispazju għall-Programm u għat-trawwim ta' settur spazjali **Ewropew innovattiv u kompetittiv, upstream u downstream, it-tishih tal-ekosistema spazjali tal-Unjoni u t-tishih tal-Unjoni bħala attur globali.**

Artikolu 4

Għanijiet

1. Il-Programm għandu jkollu l-għanijiet ġenerali li ġejjin:
 - (a) jipprovdi, jew jagħti kontribut għall-forniment ta', data, informazzjoni u servizzi spazjali ta' kwalità għolja, aġġornati, u fejn ikun xieraq, siguri, mingħajr interruzzjoni u kull fejn ikun possibbli fil-livell globali, sabiex jiġu ssodisfati l-htigijiet eżistenti u tal-gejjieni, **sabiex jingħata appoġġ għall-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni u għat-tehid ta' deċiżjonijiet indipendenti u bbażati fuq evidenza relatata, inter alia għat-tibdil fil-klima, it-trasport, u s-sigurtà** ;
 - (b) jimmassimizza l-benefiċċji soċjoekonomiċi, **b'mod partikolari billi jhegġeġ l-iżvilupp ta' setturi Ewropej upstream u downstream innovattivi u kompetittivi, inklużi impriżi żgħira u ta' daqs medju u negozji godda, b'hekk jippermetti t-tkabbir u l-holqien ta' impjiegi fl-Unjoni** u jippromwovi l-iżjed **tehid u** użu wiesa' possibbli ta' servizzi u tad-data, tal-informazzjoni u tas-servizzi pprovduti permezz tal-komponenti tal-Programm **kemm fi hdan kif ukoll barra l-Unjoni; filwaqt li jiġu żgurati s-sinergiji u l-komplementarjetà mal-attivitajiet ta' żvilupp teknoloġiku u ta' riċerka tal-Unjoni mwettqa skont ir-Regolament Orizzont Ewropa;**

- (c) itejjeb *is-sikurezza*, is-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, *u jsaħħah* l-awtonomija strateġika tagħha, b'mod partikolari f'termini tat-teknoloġiji ;
- (d) jippromwovi r-rwol tal-Unjoni *bħala attur globali* fis-settur spazjali, *jinkoraġġixxi l-kooperazzjoni internazzjonali, isahħah id-diplomazija spazjali Ewropea, inkluż billi jrawwem il-prinċipji ta' reċiproċità u kompetizzjoni ġusta u jsaħħah* ir-rwol tiegħu fl-indirizzar tal-isfidi globali, jappoġġa inizjattivi globali , inkluż fir-rigward tal-iżvilupp sostenibbli, *u jqajjem kuxjenza dwar l-isparju bħala wirt komuni tal-umanità*;
- (e) *isahħah is-sikurezza, is-sigurtà u s-sostenibbiltà tal-attivitajiet spazjali esterni kollha li jappartjenu għall-oġġetti spazjali u l-proliferazzjoni tar-residwi, kif ukoll l-ambjent spazjali, billi jimplimenta miżuri xierqa, inkluż l-iżvilupp u l-użu ta' teknoloġiji għar-rimi tal-inġenji spazjali fi tmiem il-hajja operattiva u għar-rimi tar-residwi spazjali.*

(6a) *Il-kooperazzjoni internazzjonali hija ta' importanza kbira u hija element ewlieni tal-Istrateġija Spazjali għall-Ewropa u tippromwovi r-rwol tal-Unjoni bħala attur globali fis-settur spazjali. Il-Kummissjoni se tuża l-Programm biex tikkontribwixxi u tibbenefika mill-isforzi internazzjonali permezz ta' inizjattivi ta' diplomazija spazjali biex tippromwovi t-teknoloġija u l-industrija Ewropea fuq livell internazzjonali (pereżempju djalogi bilaterali, workshops tal-industrija, appoġġ għall-internazzjonalizzazzjoni tal-SMEs) u biex tiffaċilita l-aċċess għal swieq internazzjonali u trawwem kompetizzjoni ġusta, kif ukoll tingrana l-inizjattivi ta' diplomazija ekonomika. L-inizjattivi diplomatiċi spazjali Ewropej għandhom ikunu koerenti u kumplimentari bis-shih mal-politiki, il-prijoritajiet u l-istrumenti eżistenti tal-UE, filwaqt li l-Unjoni għandha rwol ewlieni x'taqdi flimkien mal-Istati Membri biex tibqa' fuq quddiem nett fix-xena internazzjonali.*

2. Il-Programm għandu jkollu l-għanijiet speċifiċi li ġejjin:

- (a) fir-rigward ta' Galileo u ta' EGNOS: il-forniment *fuq medda twila ta' żmien* ta' servizzi mill-aqwa, ta' servizzi siguri tal-pożizzjonament, tan-navigazzjoni u tat-tehid tal-hinijiet *filwaqt li jiżgura kontinwità u robustezza tas-servizz*;
- (b) fir-rigward ta' Copernicus: it-twassil ta' data u ta' informazzjoni akkurati u affidabbli tal-osservazzjoni tad-dinja *u servizzi li jintegraw sorsi ohra ta' data*, ipprovduti fit-

tul *fuq bażi sostenibbli*, b'sostenn *ghall-formulazzjoni*, l-implimentazzjoni u għall-monitoraġġ tal-politiki tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha *u azzjonijiet ibbażati fuq il-htigijiet tal-utenti*;

- (c) fir-rigward tal-Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-Ispazju ("SSA"): it-titjib tal-kapaċitajiet tal-SST għall-monitoraġġ, għall-insegwiment u għall-identifikazzjoni tal-oġġetti spazjali *u tar-residwi spazjali bil-ghan li tiżdied aktar il-prestazzjoni u l-awtonomija tal-kapaċitajiet tal-SST fil-livell tal-Unjoni, u jipprovdi servizzi spazjali tat-temp* u għall-immappjar u għall-ħolqien ta' netwerk tal-kapaċitajiet tal-Istati Membri fir-rigward tal-NEO;
- (d) fir-rigward ta' GOVSATCOM: l-iżgurar tad-disponibbiltà fit-tul ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita affidabbli, siguri u kosteffettivi *ghall-utenti ta' GOVSATCOM*;
- (e) *l-appoġġ* għal kapaċità awtonoma, sigura u kosteffiċjenti ta' aċċess għall-ispazju, *filwaqt li jqis l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni*;
- (f) *it-theġġiġ tal-iżvilupp ta' ekonomija spazjali tal-Unjoni b'saħħitha inkluż billi jappoġġa l-ekosistema tal-ispazju u billi jsaħħah* il-kompetittività, *l-innovazzjoni*, l-intraprenditorija, il-ħiliet u *l-bini tal-kapaċità fl-Istati Membri u r-reġjuni kollha tal-Unjoni, b'mod partikolari fir-rigward ta' impriżi żgħar u ta' daqs medju u negozji godda jew* persuni ġuridiċi u fiżiċi mill-Unjoni attivi jew li jixtiequ jsiru attivi f'dak is-settur .

Artikolu 5

Aċċess għall-ispazju

1. Il-programm għandu jappoġġa *l-akkwist u l-aggregazzjoni* ta' servizzi ta' varar għall-htigijiet tal-Programm *u, fuq talba tagħhom, l-aggregazzjoni għall-Istati Membri u l-organizzazzjonijiet internazzjonali*.
2. *F'sinergiji ma' programmi u skemi ta' finanzjament oħra tal-Unjoni, u mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet tal-Aġenzija Spazjali Ewropea fil-qasam tal-aċċess għall-ispazju, il-Programm jista' jappoġġa:*

- (a) *adattamenti, inkluż l-iżvilupp teknoloġiku , għal sistemi ta' llanċjar fl-ispazju li huma mehtieġa għal-lanċjar ta' satelliti, inklużi teknoloġiji alternattivi u sistemi innovattivi dwar l-aċċess għall-ispazju, għall-implimentazzjoni tal-komponenti tal-Programm;*
- (b) *adattamenti fl-infrastruttura spazjali tal-art, inklużi żviluppi godda, li huma mehtieġa għall-implimentazzjoni tal-Programm.*

Artikolu 6

Azzjonijiet b'sostenn għal settur spazjali innovattiv u kompetittiv tal-Unjoni

1. Il-programm għandu *jippromwovi l-bini tal-kapaċità madwar l-Unjoni u għalhekk jappoġġa:*

- (a) *attivitajiet ta' innovazzjoni biex isir l-aħjar użu mit-teknoloġiji, l-infrastruttura jew is-servizzi spazjali u miżuri li jiffaċilitaw l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi li jirriżultaw minn attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni u jappoġġaw l-iżvilupp tas-settur downstream, b'mod partikolari permezz ta' sinerġiji ma' Programmi u strumenti finanzjarji ohra tal-Unjoni, inkluż InvestEU;*
- (b) *attivitajiet li għandhom l-għan li jrawmu d-domanda pubblika u l-innovazzjoni fis-settur pubbliku, biex jintlaħaq il-potenzjal shih tas-servizzi pubbliċi għaċ-ċittadini u n-negozji;*
- (c) *imprenditorija, inkluż mill-istadju bikri sal-istadju tat-tkabbir, skont l-Artikolu 21 billi jistrieħ fuq dispożizzjonijiet ohra marbuta mal-aċċess għall-finanzjament kif imsemmi fl-Artikolu 18 u fil-Kapitolu I tat-Titolu III, u billi juża approċċ tal-ewwel kuntratt;*
- (d) *il-holqien ta' ekosistema spazjali faċli għan-negozju permezz ta' kooperazzjoni bejn impriżi fil-forma ta' netwerk ta' ċentri spazjali li jiġbru flimkien, fil-livell reġjonali u nazzjonali, atturi mis-setturi spazjali, digitali u setturi ohrajn, kif ukoll utenti, li n-netwerk ta' ċentri għandu l-għan li jipprovdi appoġġ, faċilitajiet u servizzi liċ-ċittadini u lill-kumpaniji biex irawmu l-intraprenditorija u l-hiliet u biex jissahhu s-sinerġiji fis-settur downstream u biex titrawwem il-kooperazzjoni maċ-ċentri ta' innovazzjoni diġitali stabbiliti skont il-Programm Ewropa Diġitali;*

- (e) l-għoti ta' attivitajiet ta' edukazzjoni u taħriġ, ***inkluż għall-professjonisti, l-imprendituri, il-gradwati u l-istudenti, b'mod partikolari permezz ta' sinerġiji ma' inizjattivi nazzjonali u reġjonali, għall-iżvilupp ta' hliet avvanzati;***
 - (f) l-aċċess għall-faċilitajiet tal-ipproċessar u tal-ittestjar ***għall-professjonisti fis-settur privat u pubbliku, għall-istudenti u l-imprendituri;***
 - (g) għall-attivitajiet ta' ċertifikazzjoni u ta' standardizzazzjoni;
 - (h) ***it-tishih tal-ktajjen Ewropej tal-provvista madwar l-Unjoni permezz ta' parteċipazzjoni wiesgħa tal-impriżi, b'mod partikolari impriżi żgħar u ta' daqs medju u negozji ġodda, fil-komponenti kollha tal-programm, b'mod partikolari permezz tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 14, u miżuri li jirfdu l-kompetittività tagħhom fil-livell globali.***
2. ***Meta jiġu implimentati l-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 1, il-htieġa li tiġi żviluppata l-kapaċità fl-Istati Membri b'industrija spazjali emergenti għandha tiġi appoġġata, sabiex tingħata opportunità ugwali lill-Istati Membri kollha jipparteċipaw fil-programm spazjali.***

(b) il-pajjiżi aderenti, il-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali, b'konformità mal-prinċipji ġenerali u mat-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-parteċipazzjoni tagħhom fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċizzjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew ftehimiet simili, u b'konformità mal-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejniethom u l-Unjoni;

(c) pajjiżi koperti mill-Politika Ewropea tal-Viċinat, skont il-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-parteċipazzjoni ta' daww il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċizzjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew ftehimiet simili, u b'konformità mal-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u daww il-pajjiżi.

2. Il-komponenti tal-Programm, bl-eċċezzjoni tal-SST, għandhom ikunu miftuħa wkoll għal kwalunkwe pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali, b'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fi ftehim speċifiku li jkopri l-parteċipazzjoni tal-pajjiż terz jew dik tal-organizzazzjoni internazzjonali fi kwalunkwe programm tal-Unjoni, dment li l-ftehim:

- (a) jiżgura bilanċ ġust fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet u tal-benefiċċji tal-pajjiż terz jew tal-organizzazzjoni internazzjonali parteċipanti fil-programmi tal-Unjoni;
- (b) jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-parteeipazzjoni fil-programmi, inkluż il-kalkolu tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal programmi individwali u l-kostijiet amministrattivi tagħhom. Dawn il-kontribuzzjonijiet għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat b'konformità mal-Artikolu [21(5)] ta' [ir-Regolament Finanzjarju l-ġdid];
- (c) ma jikkonferix setgħa tat-tehid tad-deċiżjonijiet lill-pajjiż terz jew lill-organizzazzjoni internazzjonali fir-rigward tal-programm *jew, fejn xieraq, aċċess għal informazzjoni sensittiva jew klassifikata*;
- (d) jiggarrantixxi d-drittijiet tal-Unjoni biex tiżgura ġestjoni finanzjarja tajba u biex tipproteġi l-interessi finanzjarji tagħha.

(da) jippreżerva, fejn xieraq, l-interessi strateġiċi u sovrani tal-Unjoni fl-oqsma rilevanti kollha, inkluż fl-awtonomija strateġika Ewropea teknoloġika jew industrijali;

3. Il-komponenti tal-Programm għandhom ikunu miftuħa għall-pajjiżi terzi u għall-organizzazzjonijiet internazzjonali msemmija fil-paragrafi 1 u 2 dment li jiġu kkonserwati l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha.

Artikolu 7

Pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali assoċjati mal-Programm

1. Il-komponenti tal-Programm, bl-eċċezzjoni tal-SST u ta' GOVSATCOM, għandhom ikunu miftuħa għall-pajjiżi terzi li ġejjin:
 - (a) il-membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), b'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim ŻEE;
 - (b) il-pajjiżi aderenti, il-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali, b'konformità mal-prinċipji generali u mat-termini u l-kundizzjonijiet generali għall-parteeipazzjoni

tagħhom fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċiżjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew ftehimiet simili, u b'konformità mal-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejniethom u l-Unjoni;

- (c) pajjiżi koperti mill-Politika Ewropea tal-Viċinat, skont il-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-partecipazzjoni ta' daww il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċiżjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew ftehimiet simili, u b'konformità mal-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u daww il-pajjiżi.

2. Il-komponenti tal-Programm, bl-eċċezzjoni tal-SST, għandhom ikunu miftuħa wkoll għal kwalunkwe pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali, b'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fi ftehim speċifiku li jkopri l-partecipazzjoni tal-pajjiż terz jew dik tal-organizzazzjoni internazzjonali fi kwalunkwe programm tal-Unjoni, diment li l-ftehim:

- (a) jiżgura bilanċ ġust fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet u tal-benefiċċji tal-pajjiż terz jew tal-organizzazzjoni internazzjonali partecipanti fil-programmi tal-Unjoni;

- (b) jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni fil-programmi, inkluż il-kalkolu tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-programmi individwali u l-kostijiet amministrattivi tagħhom. Dawn il-kontribuzzjonijiet għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat skont l-Artikolu [21(5)] tar-[Regolament Finanzjarju l-ġdid];

- (c) ma jikkonferixx setgħa tat-tehd tad-deċiżjonijiet lill-pajjiż terz jew lill-organizzazzjoni internazzjonali fir-rigward tal-programm;

- (d) jiggarrantixxi d-drittijiet tal-Unjoni biex tiżgura ġestjoni finanzjarja tajba u biex tipproteġi l-interessi finanzjarji tagħha.

3. Il-komponenti tal-Programm għandhom ikunu miftuħa għall-pajjiżi terzi u għall-organizzazzjonijiet internazzjonali msemmija fil-paragrafi 1 u 2 diment li jiġu konservati l-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha.

Artikolu 8

Aċċess għall-SST, għal GOVSATCOM u għall-PRS minn pajjiżi terzi jew minn organizzazzjonijiet internazzjonali

1. Il-pajjiżi terzi jew l-organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu jsiru parteċipanti ta' GOVSATCOM kif imsemmi fl-Artikolu 67 jew jiksbu aċċess għas-servizzi pprovduti mill-SST, biss fejn, b'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikolu 218 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, jidhlu fi ftehim li jistabbilixxi t-termini u l-kundizzjonijiet tar-regoli ddettaljati għal aċċess għat-tali data, informazzjoni, kapaċitajiet u servizzi, u l-qafas għall-iskambju u għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata.
2. L-aċċess ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali għas-Servizz Pubbliku Regolat ipprovdut minn Galileo għandu jiġi rregolat bl-Artikolu 3(5) tad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

Artikolu 9

Sjieda u użu tal-assi

1. L-Unjoni għandha tkun is-sid tal-assi tangibbli u intangibbli kollha li jinholqu jew li jiġu żviluppati fil-qafas tal-komponenti tal-Programm. Għal dak l-għan, il-Kummissjoni għandha tiegħu l-passi meħtieġa biex tiżgura li l-kuntratti, il-ftehimiet u arrangamenti oħra rilevanti marbuta ma' daww l-attivitajiet li jistgħu jirriżultaw fil-ħolqien jew l-iżvilupp ta' tali assi jkun fihom dispożizzjonijiet li jiżguraw tali reġim ta' sjieda fir-rigward ta' daww l-assi.
2. Il-paragrafu 1 ma għandux japplika għall-assi tangibbli u intangibbli li nholqu jew li ġew żviluppati fil-qafas tal-komponenti tal-Programm, fejn l-attivitajiet li jistgħu jirriżultaw fil-ħolqien jew fl-iżvilupp ta' tali assi:
 - (a) jitwettqu skont għotjiet jew premjijiet iffinanzjati għalkollox mill-Unjoni;
 - (b) ma jkunux iffinanzjati għalkollox mill-Unjoni, jew
 - (c) ikunu marbuta mal-iżvilupp, mal-manifattura jew mal-użu ta' riċevituri tal-PRS li jinkorporaw l-IKUE, jew ta' komponenti ta' tali riċevituri.

¹ ĠU L 287, 4.11.2011, p. 1–8.

3. Il-Kummissjoni għandha tiegħu l-passi meħtieġa biex tiżgura li l-kuntratti, il-ftehimiet u arranġamenti oħra marbuta mal-attivitajiet imsemmija *fit-tieni* paragrafu jkun fihom dispożizzjonijiet li jstabbilixxu r-regim ta' sjieda *u użu* xieraq għal dawk l-assi u, fir-rigward tal-punt (c), li l-Unjoni tkun tista' tuża *u tagħti d-dritt ta' użu* tar-riċevituri tal-PRS mingħajr hlas b'konformità mad-Deċiżjoni 1104/2011/UE.
4. Il-Kummissjoni għandha tfittex li tikkonkludi kuntratti jew arranġamenti oħra ma' partijiet terzi fir-rigward:
- (a) tad-drittijiet ta' sjieda eżistenti minn qabel fir-rigward tal-assi tangibbli u intangibbli li jinholqu jew li jiġu żviluppati fil-qafas tal-komponenti tal-Programm;
 - (b) tal-akkwiżizzjoni tas-sjieda jew tad-drittijiet tal-liċenzja fir-rigward ta' assi oħra tangibbli jew intangibbli meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-Programm.
5. Il-Kummissjoni għandha tiżgura, permezz ta' qafas xieraq, l-użu ottimali tal-assi tangibbli u intangibbli msemmija fil-paragrafu 1 u 2 u li għandha s-sjieda tagħhom l-Unjoni.
6. B'mod partikolari, fejn dawk l-assi jikkonsistu minn drittijiet tal-proprjetà intellettuali, il-Kummissjoni għandha tiġġestixxi dawk id-drittijiet bl-iktar mod effettiv possibbli, filwaqt li tqis il-ħtieġa li tipproteġihom u li tagħtihom valur, u filwaqt li tqis l-interessi leġittimi tal-partijiet ikkonċernati kollha u tal-ħtieġa għall-iżvilupp armonjuż ta' swieq u ta' teknoloġiji godda u għall-kontinwità tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm. Għal dak l-ghan, għandha tiżgura b'mod partikolari li l-kuntratti, il-ftehimiet u arranġamenti oħra rilevanti jinkludu l-possibbiltà ta' trasferiment ta' dawk id-drittijiet lil partijiet terzi, jew il-possibbiltà ta' għoti ta' liċenzji ta' partijiet terzi għal dawk id-drittijiet, *inkluż lil kreatur ta' dak id-dritt tal-proprjetà intellettuali* u li dik l-Aġenzija tkun tista' tgawdi dawk id-drittijiet liberament fejn ikunu meħtieġa għat-tweqqif tal-kompiti *tagħha* skont dan ir-Regolament. *Il-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja msemmi fl-Artikolu 29(3a) jew il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni msemmija fl-Artikolu 32(1) għandhom jinkludu dispożizzjonijiet rilevanti li jippermettu l-użu ta' dawk id-drittijiet mill-Aġenzija Spazjali Ewropea u mill-entitajiet inkarigati l-oħra fejn meħtieġ biex iwettqu l-kompiti tagħhom skont dan ir-Regolament u l-kundizzjonijiet għal dak l-użu.*

Artikolu 10

Garanzija

Mingħajr preġudizzju għall-obbligi imposti mid-dispożizzjonijiet legalment vinkolanti, is-servizzi, id-data u l-informazzjoni pprovduta mill-komponenti tal-Programm għandhom jiġu pprovduti mingħajr xi garanzija esplicita jew implicita fir-rigward tal-kwalità, tal-akkuratezza, tad-disponibbiltà, tal-affidabbiltà, tal-veloċità u tal-idoneità tagħhom għal kwalunkwe skop. ■ Il-Kummissjoni għandha tiegħu l-passi meħtieġa biex tiżgura li l-utenti ta' dawk is-servizzi, id-data u l-informazzjoni jkunu infurmati, b'mod xieraq ■ .

TITOLU II

KONTRIBUZZJONI U MEKKANIŻMI BAĠITARJI

Artikolu 11

Baġit

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm għall-perjodu mill-2021-2027, ***inkluż għar-riskji assoċjati***, għandu jkun ta' EUR **16,9** biljun fi prezzijiet kurrenti.

Id-distribuzzjoni ■ tal-ammont imsemmi fl-ewwel subparagrafu għandha ***tinqasam f'dawn il-kategoriji ta' nefqa li ġejjin***:
 - (a) fir-rigward ta' Galileo u ta' EGNOS: EUR 9,7 biljun;
 - (b) fir-rigward ta' Copernicus: EUR 6 biljun;
 - (c) fir-rigward tal-SSA/GOVSATCOM: EUR 1,2 biljun.
2. ***Miżuri addizzjonali*** kif previsti skont l-Artikoli 3, ***jigifieri l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 5 u fl-Artikolu 6*** għandhom jiġu ffinanzjati skont il-komponenti tal-Programm.
3. L-appropriazzjonijiet baġitarji tal-Unjoni li jkunu assenjati lill-Programm għandhom ikopru l-attivitajiet kollha meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4. Din in-nefqa tista' tkopri:
 - (a) l-istudji u l-laqgħat tal-esperti, b'mod partikolari l-konformità mal-limiti tal-kost u tal-hin tagħhom;
 - (b) l-attivitajiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni, inkluża l-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet tal-politiki tal-Unjoni fejn dawn ikunu marbuta direttament mal-għanijiet ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari biex jinholqu sinerġiji ma' politiki oħra tal-Unjoni;

- (c) in-netwerks tat-teknoloġija tal-informazzjoni li jkollhom il-funzjoni li jipproċessaw jew li jiskambjaw l-informazzjoni, u l-miżuri dwar il-ġestjoni amministrattiva, inkluż fil-qasam tas-sigurtà, li jkunu implimentati mill-Kummissjoni;
 - (d) assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Programm, bħal attivitajiet ta' thejjija, ta' monitoraġġ, ta' kontroll, ta' awditjar u ta' evalwazzjoni, inklużi sistemi korporattivi tat-teknoloġiji tal-informazzjoni.
4. L-azzjonijiet li jirċievu finanzjament kumulattiv minn programmi differenti tal-Unjoni għandhom jiġu awditjati darba biss, billi jiġu koperti l-programmi involuti kollha u r-regoli applikabbli rispettivi tagħhom.
 5. L-impenji baġitarji marbuta mal-Programm u li jkopru l-attivitajiet li jkunu estenzi fuq iktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqasmu fuq diversi snin f'pagamenti akkont annwali.
 6. Ir-rizorsi allokatil lill-Istati Membri fil-qafas ta' ġestjoni kondiviża jistgħu, fuq talba tagħhom, jiġu ttrasferiti lill-Programm. Il-Kummissjoni għandha timplimenta dawk ir-rizorsi direttament skont il-punt (a) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju jew indirettament skont il-punt (c) ta' dak l-Artikolu. **Fejn ikun possibbli dawk ir-rizorsi għandhom jintużaw għall-benefiċċju tal-Istat Membru kkonċernat.**

Artikolu 12

Dhul assenjat

1. Id-dhul iġġenerat mill-komponenti tal-Programm għandu jithallas fil-baġit tal-Unjoni u għandu jintuża biex jifinanzja l-komponent li jkun iġġenera d-dhul.
2. L-Istati Membri jistgħu jallokaw kontribuzzjoni finanzjarja addizzjonali għal komponent tal-Programm, bil-kundizzjoni li tali elementi addizzjonali ma jgħolqux xi piż finanzjarju jew tekniku jew xi dewmien għall-komponent ikkonċernat. ***Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi, b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3), jekk dawk iż-żewġ kundizzjonijiet ġewx issodisfatti.***
3. Il-finanzjament addizzjonali msemmi f'dan l-Artikolu għandu jiġi ttrattat bħala dhul assenjat estern skont l-[Artikolu 21(2)] tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 13

Implimentazzjoni u forum ta' finanzjament mill-UE

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat b'ġestjoni diretta skont ir-Regolament Finanzjarju jew b'ġestjoni indiretta flimkien ma' korpi msemmija fl-[Artikolu 62(1)(c)] tar-Regolament Finanzjarju.
2. Il-Programm jista' jipprovdi finanzjament fi kwalunkwe waħda mill-forom stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, b'mod partikolari għotjiet, premjijiet u akkwist. Jista' jipprovdi wkoll finanzjament fil-forma ta' strumenti finanzjarji f'operazzjonijiet ta' taħlit.
3. ***Meta l-baġit ta' Copernicus jiġi implimentat permezz ta' ġestjoni indiretta, ir-regoli dwar l-akkwist tal-entitajiet inkarigati bil-kompiti tal-implimentazzjoni tal-baġit jistgħu japplikaw sal-punt permissibbli skont l-Artikoli 62 u 154 tar-Regolament Finanzjarju. Agġustamenti speċifiċi meħtieġa għal dawk ir-regoli għandhom jiġu definiti fil-ftehimiet ta' kontribuzzjoni rilevanti.***

TITOLU III

DISPOŻIZZJONIJIET FINANZJARJI

KAPITOLU I

Akkwist

Artikolu 14

Prinċipji tal-akkwist

- 1. *L-awtorità*** kontraenti ***għandha tagħxi*** b'konformità mal-prinċipji li ġejjin fil-proċeduri tal-akkwist għall-iskop tal-Programm:
- (a) il-promozzjoni fl-Istati Membri kollha ***madwar l-Unjoni u***, tul il-katina tal-provvista kollha, tal-iktar parteċipazzjoni wiesgħa u miftuħa possibbli ***tal-operaturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari*** tan-negozji ġodda, tal-entranti ġodda, tal-impriżi żgħar u ta' daqs medju ■ , inkluż ir-rekwiżit tas-sottokuntrattar mill-offerenti;
 - (b) ***l-iżgurar ta' kompetizzjoni effettiva u fejn ikun possibbli***, l-evitar ta' dipendenza żejda fuq fornitur uniku, b'mod partikolari għat-tagħmir u għas-servizzi kritiċi, filwaqt li jitqiesu l-għanijiet tal-indipendenza teknologika u tal-kontinwità tas-servizzi;
 - (c) b'deroga mill-Artikolu 167 tar-Regolament Finanzjarju, l-użu, kull fejn ikun xieraq, ta' diversi sorsi ta' forniment sabiex jiġi żgurat kontroll ġenerali aħjar tal-komponenti kollha tal-Programm, tal-kost tagħhom u tal-iskeda tagħhom;
 - (cc) ***is-segwitu tal-prinċipji tal-aċċess miftuħ u l-kompetizzjoni ġusta tul il-katina tal-provvista industrijali, is-sejhiet għall-offerti abbażi tal-ghoti ta' informazzjoni trasparenti u f'waqtha, il-komunikazzjoni ċara tar-regoli u l-proċeduri applikabbli dwar l-akkwist, il-kriterji tal-għażla u tal-ghoti u kwalunkwe informazzjoni oħra rilevanti li tippermetti kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għall-offerenti potenzjali kollha, inklużi l-SMEs u n-negozji l-ġodda;***
 - (d) ***it-tishih*** tal-awtonomija tal-Unjoni, b'mod partikolari f'termini teknoloġiċi;

(e) *il-konformità mar-rekwiżiti* tas-sigurtà tal-komponenti tal-Programm u l-ġhoti ta' kontribut għall-protezzjoni tal-interess essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha;

(ee) *il-promozzjoni tal-kontinwità u l-affidabbiltà tas-servizz;*

(f) l-issodisfar tal-kriterji soċjali u ambjentali xierqa.

2. ***Il-Bord tal-akkwist, fi hdan il-Kummissjoni, għandu jiskrutinizza l-proċess ta' akkwist li jikkonċerna l-komponenti kollha tal-programm u jimmonitorja l-implimentazzjoni kuntrattwali tal-baġit tal-UE ddelegat lill-entitajiet inkarigati. Ir-rappreżentant tal-entitajiet inkarigati għandu jiġi mistieden kif xieraq.***

Artikolu 15

Kuntratti kundizzjonali b'pagamenti fi stadji

1. ***Fir-rigward tal-attivitajiet operattivi u speċifiċi għall-infrastruttura***, l-awtorità kontraenti tista' tagħti kuntratt fil-forma ta' kuntratt kundizzjonali b'pagamenti fi stadji f'konformità ma' dan l-Artikolu.
2. Kuntratt kundizzjonali b'pagamenti fi stadji għandu jinkludi stadju fiss li jirriżulta f'impenn sod ta' forniment tax-xogħlijiet, tal-provvisti u tas-servizzi kkuntrattati għal dak l-istadju, u stadju wiehied jew iktar li jkunu kundizzjonali f'termini kemm tal-baġit kif ukoll tal-eżekuzzjoni. Id-dokumenti tas-sejha għall-offerti jirreferu għall-karatteristiki speċifiċi tal-kuntratti kundizzjonali b'pagamenti fi stadji. B'mod partikolari, dawn għandhom jispeċifikaw is-suġġett tal-kuntratt, il-prezz jew l-arrangamenti biex jiġu stabbiliti l-prezz u l-arrangamenti għall-forniment tax-xogħlijiet, tal-provvisti u tas-servizzi f'kull stadju.
3. L-obbligi tal-istadju fiss għandhom ikunu parti minn gabra shiha konsistenti ta' obbligi; l-istess japplika għall-obbligi f'kull stadju kundizzjonali, filwaqt li jitqiesu l-obbligi fl-istadji preċedenti.
4. It-twettiq ta' kull stadju kundizzjonali għandu jkun soġġett għal deċiżjoni mill-awtorità kontraenti, innotifikata lill-kuntrattur b'konformità mal-kuntratt.

Artikolu 16

Kuntratti ta' rimborż tal-kostijiet

1. L-awtorità kontraenti tista' tagħzel kuntratt ta' rimborż shiħ jew parzjali tal-kostijiet, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 3.

Il-prezz li jrid jithallas għandu jikkonsisti mir-rimborż tal-kostijiet diretti kollha mgarrba effettivament mill-kuntrattur fit-twettiq tal-kuntratt, bħan-nefqa fuq il-haddiema, il-materjali, l-oġġetti konsumabbli, u l-użu tat-tagħmir u tal-infrastrutturi mehtieġa għat-twettiq tal-kuntratt, il-kostijiet indiretti, qligh *fiss u tariffa* ta' inċentiv *xierqa* abbażi li jintlahqu l-għanijiet fir-rigward tal-iskedi tat-twettiq u tat-twassil.

2. Il-kuntratti ta' rimborż tal-kostijiet għandhom jistipulaw prezz limitu massimu.
3. L-awtorità kontraenti tista' tagħzel kuntratt ta' rimborż shiħ jew parzjali f'kazijiet fejn ikun diffiċli jew mhux adattat li jiġi pprovdut prezz fiss akkurat minhabba l-inċertezzi inerenti fit-twettiq tal-kuntratt minhabba li:
 - (a) il-kuntratt ikollu karatteristiki kumplessi hafna jew karatteristiki li jirrikjedu l-użu ta' teknoloġija ġdida u li, għalhekk, jinkludi għadd sinifikanti ta' riskji tekniċi; jew
 - (b) l-attivitajiet soġġetti għall-kuntratt iridu, għal raġunijiet operazzjonali, jibdew minnufih anke jekk ma jkunx għadu possibbli li jiġi stabbilit prezz fiss rigidu shiħ minhabba riskji sinifikanti jew peress li t-twettiq tal-kuntratt ikun jiddependi parzjalment fuq it-twettiq ta' kuntratti oħra.
4. Il-prezz limitu għal kuntratt ta' rimborż shiħ jew parzjali tal-kostijiet għandu jkun il-prezz massimu pagabbli. Il-prezz tal-kuntratt jista' jiġi emendat skont l-[Artikolu 172] tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 17

Sottokuntrattar

1. Sabiex l-entranti godda, l-impriżi zghar u ta' daqs medju u n-negozji godda *u l-parteċipazzjoni transfruntiera tagħhom* jiġu mhegga u biex joffru l-iktar kopertura geografika wiesgħa possibbli filwaqt li tigi protetta l-awtonomija tal-Unjoni, l-awtorità

kontraenti **ghandha** titlob li l-offerent jissottokuntratta parti mill-kuntratt permezz ta' sejha għall-offerti kompetittiva fil-livelli xierqa ta' sottokuntrattar lil kumpaniji oħra għajr dawk li jiffurmaw parti mill-grupp tal-offerent.

I

3. Kwalunkwe deroga minn talba skont il-paragrafu 1 għandha tiġi ġġustifikata mill-offerent.
4. ***Għal kuntratti 'l fuq minn għaxar miljun Euro, l-awtorità kontraenti għandha timmira li tiżgura li mill-inqas 30 % tal-valur tal-kuntratt jiġi sottokuntrattat permezz ta' sejhiet għal offerti kompetittivi f'varji livelli lil kumpaniji barra l-grupp tal-kuntrattur ewlieni, b'mod partikolari sabiex tkun tista' ssir il-parteciċipazzjoni transfruntiera tal-SMEs. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 107(1) dwar it-tweġġiq ta' dan l-ghan għal kuntratti ffirmati wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.***

KAPITOLU II

Għotjiet, premjijiet u operazzjonijiet ta' tahlit

Artikolu 18

Għotjiet u premjijiet

1. L-Unjoni tista' tkopri sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli, mingħajr preġudizzju għall-prinċipji tal-kofinanzjament.
2. B'deroga mill-[Artikolu 181(6)] tar-Regolament Finanzjarju, ***meta jiġu applikati rati fissi, l-uffiċjal tal-awtorizzazzjoni responsabbli jista' jawtorizza jew jimponi l-finanzjament tal-kostijiet indiretti tal-benefiċjarju sa massimu ta' 25 % tat-total tal-kostijiet eliġibbli diretti għall-azzjoni.***
3. Minkejja l-paragrafu 2, il-kostijiet indiretti jistgħu jiġu ddikjarati fil-forma ta' somma f'daqqa jew kostijiet unitarji, meta dan ikun previst fil-programm ta' hidma msemmi fl-Artikolu 100.
4. B'deroga mill-[Artikolu 204] tar-Regolament Finanzjarju, l-ammont massimu ta' sostenn finanzjarju li jista' jithallas lil parti terza ma għandux jaqbeż EUR 200 000.

Artikolu 19

Sejhiet kongunti għall-ghotjiet

Il-Kummissjoni *jew entità inkarigata fil-kuntest tal-Programm* jistgħu joħorgu sejha kongunta għall-proposti ma' entitajiet, *korpi jew persuni msemmija fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju*.

I

Fil-każ ta' sejha kongunta, għandhom *japplikaw ir-regoli msemmija fit-Titolu VIII tar-Regolament Finanzjarju*. Il-proċeduri *ta' evalwazzjoni* għandhom jinvolvu grupp ibbilanċjat ta' esperti mahtura minn kull parti. *Il-komitati ta' evalwazzjoni għandhom jikkonformaw mal-Artikolu 150 tar-Regolament Finanzjarju*.

Il-ftehim ta' ghotja għandu jispeċifika l-arrangament applikabbli għad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali.

Artikolu 20

Ghotjiet għall-akkwist prekummerċjali u għall-akkwist ta' soluzzjonijiet innovattivi

1. L-azzjonijiet jistgħu jinvolvu akkwist prekummerċjali jew akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi jew ikollhom dawn bħala l-ghan primarju tagħhom, li għandhom jitwettqu minn benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti kif definiti fid-Direttivi 2014/24/UE, 2014/25/UE u 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
2. Il-proċeduri tal-akkwist:
 - (a) għandhom ikunu konformi mal-prinċipji tat-trasparenza, tan-nondiskriminazzjoni, tat-trattament indaqs, tal-ġestjoni finanzjarja tajba, tal-proporzjonalità u tar-regoli tal-kompetizzjoni;
 - (b) għall-akkwist prekummerċjali, jistgħu jipprevedu kundizzjonijiet speċifiċi bhall-post tat-twettiq tal-attivitajiet bl-akkwist li jkun limitat għat-territorju tal-Istati Membri u ta' pajjiżi assoċjati;

(c) jistgħu jawtorizzaw l-ghoti ta' kuntratti multipli fi hdan l-istess procedura (akkwisti minn diversi sorsi); u

(d) għandhom jipprevedu l-ghoti tal-kuntratti lill-offerent(i) li joffru l-iktar offerta ekonomikament vantaġġuza filwaqt li jiżguraw l-assenza ta' kunflitt ta' interess.

3. Il-kuntrattur li jiġġenera r-riżultati fl-akkwist prekummerċjali għandu jkollu minn tal-inqas is-sjieda tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali assoċjati. L-awtoritajiet kontraenti minn tal-inqas għandhom igawdu d-drittijiet tal-aċċess mingħajr royalties għar-riżultati għall-użu tagħhom stess u d-dritt tal-ghoti, jew li jirrikjedu l-ghoti mill-kuntratturi parteċipanti, ta' liċenzji mhux esklużivi lil partijiet terzi għall-esplorazzjoni tar-riżultati għall-awtorità kontraenti b'kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli mingħajr ebda dritt għas-sottoliċenzjar. Jekk kuntrattur ma jwettaqx l-esplorazzjoni kummerċjali tar-riżultati fi żmien perjodu partikolari wara l-akkwist prekummerċjali kif identifikat fil-kuntratt, l-awtoritajiet kontraenti jistgħu jirrikjedu li jittrasferilhom kwalunkwe sjieda tar-riżultati.

Artikolu 21

Operazzjonijiet ta' tahlit

L-operazzjonijiet ta' tahlit decizi skont dan il-Programm għandhom jiġu implimentati skont ir-[Regolament dwar l-InvestEU] u t-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju.

KAPITOLU IV

Dispożizzjonijiet finanzjarji oħra

Artikolu 22

Finanzjament kumulattiv, kumplementari u kkombinat

1. Azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni minn programm ieħor tal-Unjoni tista' tirċievi wkoll kontribuzzjoni fil-qafas tal-Programm, dment li l-kontribuzzjonijiet ma jkopru l-istess kostijiet. Ir-regoli ta' kull programm ta' kontribuzzjoni tal-Unjoni għandhom japplikaw għall-kontribuzzjoni rispettiva tiegħu għall-azzjoni. Il-finanzjament kumulattiv ma għandux jaqbez it-total tal-kostijiet eligibbli tal-azzjoni u s-sostenn mill-programmi differenti tal-Unjoni jista' jiġi kkalkolat fuq bażi prorata b'konformità mad-dokumenti li jistabbilixxu l-kundizzjonijiet għas-sostenn.

2. L-azzjonijiet li jingħataw ċertifikazzjoni ta' Sigill ta' Eċċellenza, jew li għandhom ikunu konformi mal-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- (a) dawn ikunu ġew ivvalutati f'sejha għal proposti skont il-Programm;
- (b) dawn iħarsu l-htigijiet minimi ta' kwalità ta' din is-sejha għal proposti;
- (c) ma jistgħux jiġu ffinanzjati fil-qafas ta' dik is-sejha għall-proposti minhabba limitazzjonijiet baġitarji;

jistgħu jirċievu s-sostenn mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, mill-Fond ta' Koeżjoni, mill-Fond Soċjali Ewropew+ jew mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali, skont il-paragrafu 5 tal-Artikolu [67] tar-Regolament (UE) XX [ir-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni] u skont l-Artikolu [8] tar-Regolament (UE) XX [il-Finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-Politika Agrikola Komuni], dment li tali azzjonijiet ikunu konsistenti mal-għanijiet tal-programm ikkonċernat. Għandhom japplikaw ir-regoli dwar il-Fond li jipprovdi s-sostenn.

Artikolu 24

Akkwist kongunt

1. Minbarra d-dispożizzjonijiet tal-[Artikolu 165] tar-Regolament Finanzjarju, il-Kummissjoni *u/jew* l-Aġenzija jistgħu jwettqu proċeduri ta' akkwist kongunt mal-Aġenzija Spazjali Ewropea jew ma' organizzazzjonijiet internazzjonali oħra involuti fl-implementazzjoni tal-komponenti tal-Programm.
2. Ir-regoli tal-akkwist applikabbli fl-[Artikolu 165] tar-Regolament Finanzjarju għandhom japplikaw b'analogija dment li fi kwalunkwe każ jiġu applikati d-dispożizzjonijiet proċedurali applikabbli għall-istituzzjonijiet ***tal-Unjoni***.

Artikolu 25

Protezzjoni tal-interessi essenzjali tas-sigurtà

Fejn ikun meħtieġ għall-protezzjoni tal-interessi essenzjali tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, b'mod partikolari fir-rigward tal-htieġa li jiġu kkonsevati l-integrità u r-reżiljenza tas-

sistemi tal-Unjoni, kif ukoll l-awtonomija tal-bażi industrijali li fuqhom huma msejsa, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-kundizzjonijiet meħtieġa ta' eliġibbiltà applikabbli għall-akkwist, għall-ghotjiet jew għall-premijiet koperti b'dan it-Titolu. Għandha tingħata attenzjoni partikolari, għal dak l-għan, għall-ħtieġa li l-impreżi eliġibbli jkunu stabbiliti fi Stat Membru, li jiehdu l-impenn li jwettqu kwalunkwe attività rilevanti fl-Unjoni¹. Dawk il-kundizzjonijiet għandhom ikunu inklużi fid-dokumenti marbuta mal-akkwist, mal-ghotja jew mal-premju, skont kif ikun applikabbli. Fil-każ ta' akkwist, il-kundizzjonijiet għandhom japplikaw għaċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-kuntratt li jirriżulta minnu.

Artikolu 26

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Fejn pajjiż terz jipparteċipa fil-Programm b'deċiżjoni fil-qafas ta' ftehim internazzjonali jew bis-saħħa ta' kwalunkwe strument ġuridiku ieħor, il-pajjiż terz għandu jagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa għall-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni responsabbli, ***l-OLAF*** u ***l-Qorti*** Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw b'mod komprensiv il-kompetenzi rispettivi tagħhom. Fil-każ tal-OLAF, tali drittijiet għandhom jinkludu d-dritt li jwettaq l-investigazzjonijiet, inklużi l-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post, kif previst fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi².

TITOLU IV

GOVERNANZA TAL-PROGRAMM

Artikolu 27

Prinċipji ta' governanza

Il-governanza tal-Programm għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji li ġejjin:

- (a) distribuzzjoni **ċara** tal-kompiti u tar-responsabbiltajiet bejn l-entitajiet involuti fl-implimentazzjoni **ta' kull komponent u miżura** tal-Programm, b'mod partikolari bejn l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-Aġenzija u l-Aġenzija Spazjali Ewropea **u l-Organizzazzjoni Ewropea għall-Esplojtazzjoni ta' Satelliti Meteoroloġiċi, billi jibbażaw fuq il-kompetenza rispettiva tagħhom u jevitaw kwalunkwe duplikazzjoni fil-kompiti u r-responsabbiltajiet**;
- (aa) **pertinenza tal-istruttura ta' governanza għall-htigijiet speċifiċi ta' kull komponent u miżura tal-Programm kif xieraq**;
- (b) kontroll qawwi tal-Programm, inkluża aderenza rigoruża għall-kost, għall-iskeda **u għall-prestazzjoni** mill-entitajiet kollha, **fi hdan ir-rwoli u l-kompiti** rispettivi tagħhom skont dan ir-Regolament;
- (c) **għestjoni trasparenti u kosteffiċjenti**;
- (cc) **kontinwità tas-servizz u kontinwità tal-infrastruttura meħtieġa, inkluża l-protezzjoni mit-theddid rilevanti**;
- (d) kunsiderazzjoni sistematika **u strutturata** tal-htigijiet tal-utenti **tad-data, tal-informazzjoni u** tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm, kif ukoll tal-evoluzzjonijiet xjentifiċi u teknoloġiċi **relatati**;
- (e) sforzi kostanti biex jiġu kkontrollati u jitnaqqsu r-riskji.

Rwol l-Istati Membri

1. L-Istati Membri jistgħu jipparteċipaw fil-Programm. ***L-Istati Membri li jipparteċipaw fil-Programm għandhom*** jagħtu kontribut bil-kompetenza, bl-għarfien u bl-assistenza teknika tagħhom, b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza u tas-sigurtà ***u/jew***, fejn ikun ***xieraq u possibbli***, billi jaraw li ***d-data***, l-informazzjoni, ***is-servizzi*** u l-infrastruttura fil-pussess tagħhom jew li jinsabu fit-territorju tagħhom ikunu disponibbli għall-Unjoni, inkluż billi jiġi żgurat l-aċċess effiċjenti u mingħajr ostakli u l-użu tad-data fil-post u b'kooperazzjoni mal-Kummissjoni biex tittejjeb id-disponibbiltà tad-data fil-post meħtieġa mill-Programm, ***b'kunsiderazzjoni tal-liċenzji u l-obbligi applikabbli***.
2. Il-Kummissjoni ***tista' tinkariga, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, kompiti speċifiċi lil organizzazzjonijiet tal-Istati Membri, fejn tali organizzazzjonijiet ikunu nhatru mill-Istat Membru kkonċernat. Il-Kummissjoni, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, li tagħxi skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 107(2), għandha tadotta d-deċiżjonijiet ta' kontribuzzjoni rigward il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni.***
 - 2a. ***F'ċerti ċirkostanzi ġustifikati kif dovut***, għall-kompiti msemmija fl-Artikolu 30, l-Aġenzija ***tista' tinkariga, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni***, kompiti speċifiċi ***lill-organizzazzjonijiet tal-Istati Membri, fejn tali organizzazzjonijiet ikunu nhatru mill-Istat Membru kkonċernat.***
 - 2aa. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li l-Programm jimxi ħarir ***■***, inkluż billi jgħinu fil-protezzjoni, ***fil-livell adegwat***, tal-frekwenzi meħtieġa għal dan il-programm.
 - 2b. ***L-Istati Membri u l-Kummissjoni jistgħu jikkooperaw biex iwessgħu l-użu tad-data, tal-informazzjoni u tas-servizzi pprovduti mill-programm.***
 - 2c. ***Kull meta jkun possibbli, il-kontribuzzjoni tal-Istati Membri għall-Forum tal-Utenti msemmi fl-Artikolu 107 għandu jkun ibbażat fuq konsultazzjoni sistematika u koordinata tal-komunitajiet tal-utenti ahharin fil-livell nazzjonali, b'mod partikolari fir-rigward ta' Galileo, EGNOS u Copernicus.***

3. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom **jikkooperaw** sabiex jiżviluppaw il-komponent fil-post **u s-servizzi ta' kalibrazzjoni fuq il-post mehtieġa** għall-użu tas-sistemi spazjali u sabiex jiffaċilitaw l-użu tas-settijiet tad-data **ta' referenza** fil-post sal-potenzjal kollu tagħhom, **abbażi ta' kapaċitajiet eżistenti**.
4. Fil-qasam tas-sigurtà, l-Istati Membri għandhom iwettqu l-kompiti msemmija fl-Artikolu 34(4).

Artikolu 29

Rwol il-Kummissjoni

1. Il-Kummissjoni għandu jkollha r-responsabbiltà ġenerali għall-implimentazzjoni tal-Programm, inkluż fil-qasam tas-sigurtà, **minghajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali**. B'konformità ma' dan ir-Regolament, għandha tistabbilixxi l-prijoritajiet u l-evoluzzjoni fit-tul tal-Programm, **skont ir-rekwiżiti tal-utent**, u għandha twettaq is-superviżjoni tal-implimentazzjoni tiegħu, **minghajr preġudizzju għal politiki oħra tal-Unjoni**.
2. Il-Kummissjoni għandha tiġġestixxi **kwalunkwe** komponent **jew subkomponent** tal-Programm **li ma jkunux ġew inkarigati** lil entità oħra, **b'mod partikolari GOVSATCOM, NEO, it-temp spazjali u l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 54(d)**.
3. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li jkun hemm diviżjoni ċara tal-kompiti **u r-responsabbiltajiet** bejn id-diversi entitajiet involuti fil-Programm u għandha tikkordina l-attivitajiet bejn dawk l-entitajiet. **Il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li l-entitajiet inkarigati kollha involuti fl-implimentazzjoni tal-programm jiproteġu l-interess tal-Unjoni, jiggarrantixxu l-ġestjoni tajba tal-fondi tal-Unjoni u jikkonformaw mar-Regolament Finanzjarju u ma' dan ir-Regolament**.
- 3a. **Il-Kummissjoni, għandha tikkonkludi mal-Aġenzija u, b'kunsiderazzjoni tal-Ftehim Qafas tal-2004, l-Aġenzija Spazjali Ewropea, Ftehim Qafas ta' Shubija Finanzjarja kif previst fl-[Artikolu 130] tar-Regolament Finanzjarju u msemmi fl-Artikolu 31a.**
4. Meta jkun mehtieġ biex il-funzjonament tal-Programm jimxi ħarir u biex il-forniment tas-servizzi pprovduti mill-komponenti tal-Programm jimxu ħarir, il-Kummissjoni, permezz ta' atti **delegati**, għandha tistabbilixxi **r-rekwiżit ta' livell għoli** għall-implimentazzjoni u

għall-evoluzzjoni ta' dawk il-komponenti u tas-servizzi li jipprovdu wara li tkun ikkonsultat lill-utenti u lill-partijiet ikkonċernati rilevanti l-oħra kollha, **inkluż is-settur downstream**. Meta tistabbilixxi dawk **ir-reqwiżiti ta' livell għoli**, il-Kummissjoni għandha tevita li tnaqqas il-livell generali tas-sigurtà u li tissodisfa imperattivi ta' retrokompatibilità.

Dawk l-atti **delegati** għandhom jiġu adottati b'konformità mal-Artikolu 21.

5. Il-Kummissjoni għandha **tiżgura li** l-użu tad-data u tas-sistemi pprovduti mill-komponenti tal-Programm fis-setturi pubbliċi u privati **jiġi promoss u massimizzat, minghajr preġudizzju għall-kompiti tal-Aġenzija jew ta' entitajiet inkarigati oħra**, inkluż b'sostenn għall-iżvilupp xieraq ta' dawk is-servizzi **u interfaċċi faċli għall-utent** u bit-trawwim ta' ambjent stabbli fit-tul. Għandha tiżviluppa sinerġiji **xierqa** bejn l-applikazzjonijiet tad-diversi komponenti tal-Programm. Għandha tiżgura l-komplementarjetà, il-konsistenza, is-sinerġiji u r-rabtiet bejn il-Programm u azzjonijiet u programmi oħra tal-Unjoni.
6. Fejn ikun xieraq, **il-Kummissjoni** għandha tiżgura **l-koerenza tal-attivitajiet imwettqa fil-kuntest tal-Programm** mal-attivitajiet li jitwettqu **fil-qasam tal-isparju** fil-livelli **tal-Unjoni**, nazzjonali **jew** internazzjonali. Għandha thegħeġ il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u, fejn ikun pertinenti għall-Programm, tiffaċilita l-konverġenza tal-kapaċitajiet teknoloġiċi u tal-iżviluppi tagħhom fil-qasam spazjali. **Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq u fil-qasam tal-kompetenza tagħhom, tikkooopera mal-Aġenzija u mal-Aġenzija Spazjali Ewropea.**
7. **Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 107 dwar ir-riżultati intermedjarji u dawk finali tal-evalwazzjoni ta' kwalunkwe sejha għal offerti u ta' kwalunkwe kuntratt ma' entitajiet pubbliċi u privati, inklużi sottokuntratti.**

Artikolu 30

Rwol l-Aġenzija

1. L-Aġenzija għandu jkollha l-kompiti tagħha stess li ġejjin:
 - (a) l-iżgurar, permezz tal-Bord tagħha għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà tal-komponenti kollha tal-Programm b'konformità mal-Kapitolu II tat-Titolu V;
 - (b) it-twettiq tal-kompiti **l-oħra** msemmija fl-Artikolu 34(2) u (3);

- (c) it-tweġtiq ta' attivitajiet ta' komunikazzjoni, *ta' żvilupp tas-suq* u ta' promozzjoni tas-servizzi offruti minn Galileo u minn EGNOS, *b'mod partikolari attivitajiet relatati mad-dhul fis-suq u l-koordinazzjoni tal-htigijiet tal-utenti*;
- (ca) *It-tweġtiq ta' attivitajiet ta' komunikazzjoni, promozzjoni u żvilupp tas-suq ta' data, informazzjoni u servizzi offruti minn Copernicus, mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet imwettqa minn entitajiet inkarigati ohrajn u l-Kummissjoni*;
- (d) l-ghoti ta' għarfien espert lill-Kummissjoni, *anke għat-thejjja ta' priyoritajiet tar-riċerka relatata mal-ispazju downstream*.

2. Il-Kummissjoni għandha tinkariga lill-Aġenzija bil-kompiti li ġejjin:

- (a) il-ġestjoni tal-esplorazzjoni ta' EGNOS u ta' Galileo, *li jkopru l-azzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 43*;
- (b) il-koordinazzjoni ġenerali ta' aspetti marbuta mal-utenti ta' GOVSATCOM b'kollaborazzjoni mill-qrib *mal-Istati Membri, ma' entitajiet ohra*, mal-aġenziji rilevanti tal-Unjoni u mas-SEAE għall-missjonijiet u għall-operazzjonijiet ta' ġestjoni tal-kriżijiet;
- (c) l-implimentazzjoni tal-attivitajiet marbuta mal-iżvilupp tal-applikazzjonijiet downstream abbażi tal-komponenti tal-Programm, *inklużi elementi fundamentali u applikazzjonijiet integrati bbażati fuq id-data u s-servizzi minn Galileo, EGNOS u Copernicus, anke fejn il-finanzjament ikun sar disponibbli għal tali attivitajiet fil-kuntest tal-Programm Orizzont Ewropa stabbilit skont ir-Regolament xx jew fejn meħtieġ sabiex jiġu ssodisfati l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4(1)(b)*;
- (d) *it-tweġtiq ta' attivitajiet relatati mal-użu mill-utenti ta' data, informazzjoni u servizzi, offruti mill-komponenti tal-programm ghajr Galileo u EGNOS, mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet ta' Copernicus u s-Servizzi inkarigati lil entitajiet ohra*;
- (e) *azzjonijiet speċifiċi msemmija fl-Artikolu 6*.

3. Il-Kummissjoni tista' *abbażi tal-valutazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 102(6)*, tinkariga kompiti ohra lill-Aġenzija, *dment li ma jiddupplikawx attivitajiet imwettqa minn entitajiet*

inkarigati ohra fil-kuntest tal-Programm u dment li jimmiraw li jtejbu l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-Programm.

- 3a. *Kull meta attivitajiet jiġu inkarigati lill-Aġenzija, għandhom jiġu żgurati riżorsi finanzjarji, umani u amministrattivi xierqa għall-implimentazzjoni tagħhom.*

■

5. *B'deroga mill-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju u soġġett għall-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-protezzjoni tal-interessi tal-Unjoni, l-Aġenzija tista' tinkariga, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, attivitajiet speċifiċi lil entitajiet ohra, f'oqsma ta' kompetenza rispettiva tagħhom, taht il-kundizzjonijiet ta' ġestjoni indiretta li japplikaw għall-Kummissjoni.*

Artikolu 31

Rwol l-Aġenzija Spazjali Ewropea

1. *Dment li l-interess tal-Unjoni jkun protett, l-Aġenzija Spazjali Ewropea għandha tiġi inkarigata bil-kompiti li ġejjin:*
- (a) *fir-rigward ta' Copernicus: il-koordinazzjoni tal-komponent spazjali u l-implimentazzjoni għall-komponent spazjali ta' Copernicus u l-evoluzzjoni tiegħu kif ukoll id-disinn, l-iżvilupp ■ u l-kostruzzjoni tal-infrastruttura spazjali ta' Copernicus, inklużi l-operazzjonijiet ta' dik l-infrastruttura u l-akkwist relatat, hlief meta dan isir minn entitajiet ohra u, fejn xieraq, aċċess għad-data ta' partijiet terzi;*
 - (b) *fir-rigward ta' Galileo u ta' EGNOS: l-evoluzzjoni tas-sistemi, id-disinn u l-iżvilupp tal-partijiet tas-segment tal-art u ■ tas-satelliti, inklużi l-ittestjar u l-validazzjoni;*
 - (c) *fir-rigward tal-komponenti kollha tal-Programm b'attivitajiet ta' riċerka u ta' żvilupp upstream fl-oqsma tal-ġarfien espert tagħha.*
- 1a. *Fuq il-bażi ta' valutazzjoni mill-Kummissjoni, l-Aġenzija Spazjali Ewropea tista' tiġi inkarigata b'kompiti ohrajn ibbażati fuq il-htigijiet tal-programm, dment li dawn ma jidduplikawx l-attivitajiet imwettqa minn entità inkarigata ohra fil-kuntest tal-Programm u dment li jkollhom l-għan li jtejbu l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-Programm.*

4. *Minghajr preġudizzju għall-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja msemmi fl-Artikolu 31a, il-Kummissjoni jew l-Aġenzija jistgħu jitolbu lill-Aġenzija Spazjali Ewropea tipprovdi l-gharfien espert tekniku u l-informazzjoni mehtieġa biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom minn dan ir-Regolament skont kundizzjoni li għandhom jiġu maqbula.*

Artikolu 31a

Il-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja

1. *Il-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja msemmi fl-Artikolu 29(3a) għandu :*
- a) *jiddefinixxi b'mod ċar ir-rwoli, ir-responsabbiltajiet u l-obbligi tal-Kummissjoni, tal-Aġenzija u tal-Aġenzija Spazjali Ewropea fir-rigward ta' kull komponent tal-Programm u l-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u kontroll mehtieġa;*
 - b) *jirrikjedi li l-Aġenzija Spazjali Ewropea tapplika r-regoli tas-sigurtà tal-Unjoni, stabbiliti fi hdan il-ftehimiet dwar is-sigurtà konklużi bejn l-Unjoni u l-Istituzzjonijiet u l-Aġenziji tagħha, u bejn l-ESA, b'mod partikolari fir-rigward tal-ipproċessar ta' informazzjoni klassifikata;*
 - c) *jistipula l-kundizzjonijiet tal-ġestjoni tal-fondi inkarigata lill-Aġenzija Spazjali Ewropea, b'mod partikolari fir-rigward tal-akkwist pubbliku, inklużi l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-akkwist tal-Unjoni, meta l-akkwist isir f'isem u għall-Unjoni, jew l-applikazzjoni tar-regoli tal-entità inkarigata skont l-Artikolu 154 tar-Regolament Finanzjarju, il-proċeduri ta' ġestjoni, ir-riżultati mistennija li jkunu tkejlu permezz ta' indikaturi tal-prestazzjoni, il-miżuri applikabbli f'każ ta' nuqqas ta' implimentazzjoni jew implimentazzjoni frawdolenti tal-kuntratti f'termini tal-kostijiet, l-iskeda u r-riżultati, kif ukoll l-istrategija ta' komunikazzjoni u r-regoli fir-rigward tas-sjieda tal-assi tangibbli u intangibbli kollha; dawn il-kundizzjonijiet għandhom ikunu konformi mat-Titoli III u V ta' dan ir-Regolament u mar-Regolament Finanzjarju;*
 - d) *jirrikjedi li, kull meta Bord tal-Evalwazzjoni tal-Offerti jiġi stabbilit mill-Aġenzija jew mill-Aġenzija Spazjali Ewropea għal azzjoni ta' akkwist imwettqa taht l-FFPA,*

esperti mill-Kummissjoni u, fejn rilevanti, l-entità inkarigata l-oħra għandhom jipparteċipaw bħala membri fil-laqgħat tal-Bord tal-Evalwazzjoni tal-Offerta. Tali parteċipazzjoni għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-indipendenza teknika tal-Bord ta' Evalwazzjoni tal-Offerti ■ ;

- e) jistabbilixxi miżuri ta' monitoraġġ u ta' kontroll, li għandhom jinkludu, b'mod partikolari, sistema ta' tbassir tal-kostijiet, il-forniment sistematiku ta' informazzjoni dwar il-kostijiet u l-iskeda lill-Kummissjoni jew, fejn ikun xieraq, lill-Aġenzija, u fil-każ ta' diskrepanza bejn il-baġits ippjanati, il-prestazzjoni u l-iskeda, azzjoni korrettiva li tiżgura t-twettiq tal-kompiti fil-baġits allokat ■ ;
- f) jistabbilixxi l-prinċipji għar-remunerazzjoni tal-Aġenzija Spazjali Ewropea **għal kull komponent tal-programm, li għandu jkun proporzjonat għall-kundizzjonijiet li skonthom jiġu implimentati l-azzjonijiet, b'kunsiderazzjoni tas-sitwazzjonijiet ta' kriżi u ta' fragilità, u fejn xieraq, ikunu bbażati fuq il-prestazzjoni; ir-remunerazzjoni għandha tkopri biss il-kostijiet generali li mhumex assoċjati mal-attivitajiet inkarigati lill-Aġenzija Spazjali Ewropea mill-Unjoni.**
- (g) *jipprevedi li l-Aġenzija Spazjali Ewropea tiehu l-miżuri xierqa biex tiżgura l-protezzjoni tal-interessi tal-Unjoni u biex tikkonforma mad-deċiżjonijiet mehuda mill-Kummissjoni għal kull komponent fl-applikazzjoni ta' dan* ir-Regolament.

2. Mingħajr preġudizzju għall-ftehim qafas ta' shubija finanzjarja msemmi fl-Artikolu 31a, il-Kummissjoni jew l-Aġenzija jistgħu jitolbu lill-Aġenzija Spazjali Ewropea tipprovdi l-għarfien espert tekniku u l-informazzjoni meħtieġa biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom minn dan ir-Regolament. Il-kundizzjonijiet għal talbiet bħal dawn u l-implimentazzjoni tagħhom għandhom jiġu maqbula b'mod reċiproku.

Artikolu 32

Rwol tal-EURMETSAT u ta' entitajiet oħra

1. Il-Kummissjoni tista' tinkariga, għalkollox jew parzjalment, permezz ta' ftehimiet ta' kontribuzzjoni, l-implimentazzjoni **tal-kompiti li ġejjin** lil entitajiet oħra għajr daww imsemmija fl-Artikolu 30 u 31, inkluż:

- (a) *it-tigdid, it-thejjija tal-operazzjonijiet u t-tħaddim tal-infrastruttura spazjali ta' Copernicus jew ta' partijiet minnha, u fejn xieraq il-ġestjoni tal-aċċess għad-data tal-missjoni ta' kontribuzzjoni li tista' tiġi inkarigata lill-EUMETSAT;*
- (b) *l-implimentazzjoni tas-servizzi ta' Copernicus jew ta' partijiet minnhom lill-aġenziji, lill-korpi jew lill-organizzazzjonijiet rilevanti, filwaqt li tiġġestixxi wkoll l-akkwist ta' informazzjoni rilevanti ta' partijiet terzi.*
2. Il-kriterji għall-għażla ta' tali entitajiet inkarigati għandhom, b'mod partikolari, jirriflettu l-hila tagħhom li jiżguraw il-kontinwità u, fejn ikun xieraq, is-sigurtà tal-operazzjonijiet bl-ebda tfixkil jew bi tfixkil minimu għall-attivitajiet ***tal-Programm***.
- 2a. *Kull meta jkun possibbli, il-kundizzjonijiet tal-ftehimiet ta' kontribuzzjoni msemmija fl-ewwel paragrafu għandhom ikunu koerenti mal-kundizzjonijiet tal-FFPA msemmija fl-Artikolu 31a(1).*
3. *Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi kkonsultat dwar id-deċiżjoni ta' kontribuzzjoni rigward il-ftehim ta' kontribuzzjoni msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 107(2). Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat minn qabel dwar il-ftehimiet ta' kontribuzzjoni li għandhom jiġu konklużi mill-Unjoni, irrappreżentata mill-Kummissjoni, u l-Entitajiet imsemmija fil-paragrafu 1.*

TITOLU V

SIGURTÀ TAL-PROGRAMM

KAPITOLU I

Sigurtà tal-Programm

Artikolu 33

Prinċipji tas-sigurtà

1. Is-sigurtà tal-Programm għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji li ġejjin:
 - (a) il-kunsiderazzjoni tal-esperjenza tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà u t-tehid ta' ispirazzjoni mill-aqwa prattiki tagħhom;
 - (b) l-użu **tar-regoli** tas-sigurtà tal-Kunsill u tal-Kummissjoni, li jipprevedu, **fost l-oħrajn**, separazzjoni bejn il-funzjonijiet operazzjonali u dawk assoċjati mal-akkreditazzjoni.
2. ***Dan ir-Regolament għandu jkun minghajr preġudizzju għar-responsabbiltà esklużiva tal-Istati Membri għas-sigurtà nazzjonali, kif previst fl-Artikolu 4(2) tat-TUE, u għad-dritt tal-Istati Membri li jipproteġu l-interessi essenzjali tas-sigurtà tagħhom f'konformità mal-Artikolu 346 tat-TFUE.***

Artikolu 34

Governanza tas-sigurtà

1. Il-Kummissjoni, fil-qasam ta' kompetenza tagħha, **bl-appoġġ tal-Aġenzija**, għandha tiżgura livell għoli ta' sigurtà rigward, b'mod partikolari:
 - (a) il-protezzjoni tal-infrastruttura, kemm tal-art u kemm dik spazjali, u tal-forniment tas-servizzi, partikolarment kontra l-attakki fiżiċi jew ċibernetiċi, **inkluża l-interferenza mal-flussi tad-data**;
 - (b) il-kontroll u l-ġestjoni tat-trasferimenti tat-teknoloġija;

- (c) l-iżvilupp u l-konservazzjoni fl-Unjoni tal-kompetenza u tal-għarfien espert miksuba;
- (d) il-protezzjoni ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata u ta' informazzjoni klassifikata.

Għal dak l-għan, il-Kummissjoni għandha tiżgura li titwettaq analiżi tar-riskji u tat-theddid għal kull komponent tal-Programm. Abbażi ta' dik l-analiżi tar-riskji u tat-theddid, għandha tistabbilixxi ***sat-tmiem l-2023***, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà għal kull komponent tal-Programm. B'hekk, il-Kummissjoni għandha tqis l-impatt ta' dawk ir-rekwiżiti fuq il-funzjonament bla intoppi ta' dak il-komponent, b'mod partikolari f'termini ta' kostijiet, ta' ġestjoni tar-riskji u ta' skeda, u għandha tiżgura li ma tnaqqasx il-livell ġenerali tas-sigurtà jew li ma timminax il-funzjonament tat-tagħmir eżistenti abbażi ta' dak il-komponent ***u tqis ir-riskji taċ-ċibersigurtà***. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tikkomunika lista indikattiva ta' atti ta' implimentazzjoni li għandhom jiġu ppreżentati u diskussi mill-Kumitat tal-Programm fil-konfigurazzjoni tas-sigurtà. Din il-lista għandha tkun akkumpanjata bi skeda ta' żmien indikattiva għas-sottomissjoni.

- 2. L-entità responsabbli għall-ġestjoni ta' komponent tal-Programm għandha tkun responsabbli ***għas-sigurtà operattiva*** ta' dak il-komponent u għandha, għal dak l-għan, twettaq analiżi tar-riskji u tat-theddid u l-attivitajiet meħtieġa kollha biex tiżgura u timmonitorja s-sigurtà ta' dak il-komponent, b'mod partikolari billi tistabbilixxi l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-proċeduri operazzjonali, u billi timmonitorja l-konformità tagħhom mar-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà msemmija fil-paragrafu 1. ***Skont l-Artikolu 30, għal Galileo u EGNOS, dik l-entità għandha tkun l-Aġenzija.***

- 2a. ***Abbażi tal-analiżi tar-riskju u tat-theddid, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, tidentifika struttura biex timmonitorja s-sigurtà u ssegwi l-istruzzjonijiet żviluppati taht il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni 201x/xxx/PESK.¹ L-istruttura għandha topera***

¹ Din id-Deċiżjoni tal-Kunsill se tirriżulta mill-proposta tar-Rappreżentant Għoli li testendi l-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2014/496/PESK tat-22 ta' Lulju 2014 li bħalissa qed tiġi nnegożjata.

skont ir-rekwiżiti tas-sigurtà msemija fil-paragrafu 1. Għal Galileo, dik l-istruttura għandha tkun iċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà Galileo.

3. L-Aġenzija għandha:

- (a) tiżgura l-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-komponenti kollha tal-Programm skont il-Kapitolu II ta' dan it-Titolu u ***minghajr preġudizzju*** għall-kompetenzi tal-Istati Membri;
- (b) tiżgura t-tħaddim taċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà ta' Galileo, b'konformità mar-rekwiżiti msemija fil-paragrafu 2 u mal-istruzzjonijiet żviluppati fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni 2014/496/PESK;
- (c) twettaq il-kompiti assenjati lilha skont id-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE;
- (d) tipprovdi l-għarfien espert tekniku tagħha lill-Kummissjoni u tipprovdilha kwalunkwe informazzjoni meħtieġa għat-twettiq tal-kompiti tagħha skont dan ir-Regolament.

4. L-Istati Membri għandhom:

- (a) jieħdu miżuri li minn tal-inqas ikunu ekwivalenti għal dawk meħtieġa għall-protezzjoni tal-infrastrutturi kritiċi Ewropej skont it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE tat-8 ta' Diċembru 2008 dwar l-identifikazzjoni u l-indikazzjoni tal-Infrastruttura Kritika Ewropea u l-valutazzjoni tal-ħtieġa għat-titjib tal-harsien tagħhom¹ u għal dawk meħtieġa għall-protezzjoni tal-infrastrutturi kritiċi nazzjonali tagħhom stess sabiex jiżguraw il-protezzjoni tal-infrastrutturi tal-art li jiffurmaw parti integrali mill-Programm u li jinsabu fit-territorju tagħhom;
- (b) iwettqu l-kompiti ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà msemija fl-Artikolu 41.

5. L-entitajiet involuti fil-Programm għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa, ***anke fid-dawl tal-kwistjonijiet identifikati fl-analiżi tar-riskju***, biex jiżguraw is-sigurtà tal-Programm.

Artikolu 34a

¹ ĠU L 345, 23.12.2008, p. 75-82.

Is-sigurtà tas-sistemi u s-servizzi użati

Kull meta s-sigurtà tal-Unjoni jew tal-Istati Membri tagħha tkun tista' tiġi affettwata mit-thaddim tas-sistemi, għandhom japplikaw il-proċeduri stipulati fid-Deċiżjoni tal-Kunsill XXXX/XX/PESK.

KAPITOLU II

Akkreditazzjoni tas-sigurtà

Artikolu 35

Awtorità għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà stabbilit fl-Aġenzija għandu jkun l-awtorità għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti kollha tal-Programm.

Artikolu 36

Prinċipji generali tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà

L-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti kollha tal-Programm għandhom jitwettqu b'konformità mal-prinċipji li ġejjin:

- (a) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà u d-deċiżjonijiet għandhom jitwettqu f'kuntest ta' responsabbiltà kollettiva għas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri;
- (b) għandhom isiru sforzi biex id-deċiżjonijiet fil-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jintlaħqu b'konsensus;
- (c) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu billi jintuza approċċ ta' ġestjoni u ta' valutazzjoni tar-riskji, li jikkunsidra r-riskji għas-sigurtà tal-komponent kif ukoll l-impatt fuq il-kost jew l-iskeda ta' kwalunkwe miżura biex jittaffew ir-riskji, filwaqt li jitqies l-għan li ma jitnaqqasx il-livell generali ta' sigurtà ta' dan il-komponent;
- (d) id-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandhom jithejjew u jittiehdu minn professjonisti li jkunu kkwalifikati debitament fil-qasam tal-akkreditazzjoni ta' sistemi kumplessi, li jkollhom livell xieraq ta' approvazzjoni tas-sigurtà u li jaġixxu b'mod oggettiv;

- (e) għandhom isiru sforzi sabiex jiġu kkonsultati l-partijiet rilevanti kollha b'interess fil-problemi marbuta mas-sigurtà għal dan il-komponent;
- (f) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu mill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha tal-komponent skont strateġija ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà, mingħajr preġudizzju għar-rwol tal-Kummissjoni;
- (g) id-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, filwaqt li jsegwu l-proċess definit fl-istrateġija rilevanti għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà definita minn dak il-Bord, għandhom ikunu bbażati fuq deċiżjonijiet lokali dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà meħuda mill-awtoritajiet nazzjonali rispettivi għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-Istati Membri;
- (h) proċess ta' monitoraġġ permanenti, trasparenti u li jinftiehem għalkollox għandu jiżgura li r-riskji għas-sigurtà tal-komponent ikunu magħrufa, li l-miżuri tas-sigurtà jiġu definiti biex inaqqsu tali riskji għal livell aċċettabbli fid-dawl tal-htigijiet tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, biex dak il-komponent jimxi harir u biex daww il-miżuri jiġu applikati skont il-kunċett ta' difiża profonda. L-effettività ta' tali miżuri għandha tiġi evalwata b'mod kontinwu. Il-proċess marbut mal-valutazzjoni u mal-ġestjoni tar-riskji għas-sigurtà għandu jsir bħala proċess iterattiv b'mod kongunt mill-partijiet ikkonċernati tal-komponent;
- (i) id-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jittiehdu mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà b'mod rigorożament indipendenti, inkluż fir-rigward tal-Kummissjoni u tal-korpi l-oħra responsabbli għall-implimentazzjoni tal-komponent u għall-forniment ta' servizzi relatati, kif ukoll fir-rigward tad-Direttur Eżekuttiv u tal-Bord Amministrattiv tal-Aġenzija;
- (j) l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għandhom jitwettqu billi titqies kif suppost il-htieġa għal koordinazzjoni adegwata bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet responsabbli għall-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tas-sigurtà;
- (k) l-akkreditazzjoni tas-sigurtà ta' EGNOS imwettqa mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-attivitajiet ta' akkreditazzjoni mwettqa għall-avjazzjoni mill-Aġenzija Ewropea tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni.

Kompiti tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jwettaq il-kompiti tiegħu mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltajiet tal-Kummissjoni jew għal dawk inkarigati lill-korpi l-oħra tal-Aġenzija, b'mod partikolari għal kwistjonijiet marbuta mas-sigurtà, u mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Istati Membri fir-rigward tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà.
2. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkollu l-kompiti li ġejjin:
 - (a) għad-definizzjoni u għall-approvazzjoni ta' strategija għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà li tistabbilixxi:
 - i) l-ambitu tal-attivitajiet meħtieġa biex titwettaq u tinzamm l-akkreditazzjoni tal-komponenti tal-Programm jew ta' partijiet minn dawn il-komponenti u kwalunkwe interkonnessjoni bejniethom u bejn sistemi jew komponenti oħra;
 - ii) proċess ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti tal-Programm jew ta' partijiet minn dawn il-komponenti, b'livell ta' dettall li jkun jaqbel mal-livell meħtieġ ta' assigurazzjoni u fejn jiġu ddikjarati b'mod ċar il-kundizzjonijiet għall-akkreditazzjoni;
 - iii) skeda ta' akkreditazzjoni li tkun konformi mal-fażijiet tal-komponenti tal-Programm, b'mod partikolari fir-rigward tal-varar tal-infrastruttura u l-forniment u l-evoluzzjoni tas-servizzi;
 - iv) il-prinċipji tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà għan-netwerks konnessi mas-sistemi stabbiliti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm jew għall-partijiet ta' dawn il-komponenti u għat-tagħmir konness ma' sistemi stabbiliti b'dawn il-komponenti, li għandhom jitwettqu mill-entitajiet nazzjonali tal-Istati Membri kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà;
 - (b) għat-tehid tad-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà, b'mod partikolari dwar l-approvazzjoni tal-illanċjar tas-satelliti, dwar l-awtorizzazzjoni għat-thaddim tas-sistemi stabbiliti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm jew tal-elementi ta' dawn il-komponenti fil-konfigurazzjonijiet differenti tagħhom u għad-diversi servizzi li jipprovdu, inkluż u sas-sinjal fl-ispazju, u dwar l-awtorizzazzjoni tat-thaddim tal-

istazzjonijiet tal-art. Fir-rigward tan-networks u t-tagħmir konnessi mal-PRS imsemmi fl-Artikolu 44, jew ma' kwalunkwe servizz sigur ieħor li jirriżulta mill-komponenti tal-Programm, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jieħu deċiżjonijiet biss dwar l-awtorizzazzjoni ta' korpi biex jiżviluppaw jew jimmanifatturaw teknoloġiji sensittivi tal-PRS, riċevituri tal-PRS jew moduli tas-sigurtà tal-PRS, jew kwalunkwe teknoloġija oħra jew tagħmir ieħor li jridu jiġu kkontrollati skont ir-rekwiziti ġenerali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(1), filwaqt li jqis il-pariri pprovduti mill-entitajiet nazzjonali kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà u r-riskji ġenerali għas-sigurtà;

- (c) għall-eżami u, għajr fir-rigward ta' dokumenti li jridu jiġu adottati mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 34(1) ta' dan ir-Regolament u l-Artikolu 8 tad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE, għall-approvazzjoni tad-dokumentazzjoni kollha marbuta mal-akkreditazzjoni tas-sigurtà;
- (d) għall-ghoti ta' pariri, fil-qasam tal-kompetenza tiegħu, lill-Kummissjoni dwar it-tfassil ta' abbozzi ta' testi għall-atti msemmija fl-Artikolu 34(1) ta' dan ir-Regolament u fl-Artikolu 8 tad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE, inkluż għall-istabbiliment ta' proċeduri operazzjonali tas-sigurtà (SecOps), u għall-forniment ta' dikjarazzjoni bil-pożizzjoni tal-konkluzjoni tiegħu;
- (e) għall-eżami u għall-approvazzjoni tal-valutazzjoni tar-riskji għas-sigurtà mfassla b'konformità mal-proċess ta' monitoraġġ imsemmi fl-Artikolu 36(h), filwaqt li jqis il-konformità mad-dokumenti msemmija fil-punt (c) ta' dan il-paragrafu u dawk imfassla skont l-Artikolu 34(1) ta' dan ir-Regolament u skont l-Artikolu 8 tad-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE; u għall-kooperazzjoni mal-Kummissjoni biex jiġu definiti l-miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskji;
- (f) għall-kontroll tal-implimentazzjoni tal-miżuri tas-sigurtà fir-rigward tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà tal-komponenti tal-Programm billi jwettaq jew jisponsorja valutazzjonijiet, spezzjonijiet, awditjar jew rieżamijiet tas-sigurtà, skont l-Artikolu 41(b) ta' dan ir-Regolament;
- (g) għall-approvazzjoni tal-għażla ta' prodotti u ta' miżuri ta' protezzjoni approvati kontra l-interċettazzjonijiet elettronici (TEMPEST) u ta' prodotti kriptografiċi approvati li jintużaw biex jipprovdu sigurtà għall-komponenti tal-Programm;

- (h) għall-approvazzjoni jew, fejn ikun rilevanti, għall-partecipazzjoni fl-approvazzjoni kongunta, flimkien mal-entitajiet rilevanti kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà, tal-interkonnessjoni bejn is-sistemi stabbiliti fil-qafas tal-komponenti tal-Programm jew tal-partijiet ta' dawn il-komponenti u sistemi oħra;
- (i) għall-qbil mal-Istat Membru rilevanti fir-rigward tal-mudell għall-kontroll tal-aċċess imsemmi fl-Artikolu 41(c);
- (j) għat-thejjija ta' rapporti dwar ir-riskji u għall-infurmar tal-Kummissjoni, tal-Bord Amministrattiv u tad-Direttur Eżekuttiv bil-valutazzjoni tar-riskji tiegħu u għall-ghoti ta' pariri lilhom dwar l-alternattivi tat-trattament tar-riskji residwi għal deċiżjoni partikolari dwar akkreditazzjoni tas-sigurtà;
- (k) għall-assistenza lill-Kunsill u lir-Rappreżentant Għoli, b'komunikazzjoni mill-qrib mal-Kummissjoni, fl-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni 2014/496/PESK fuq talba speċifika mill-Kunsill u/jew mir-Rappreżentant Għoli;
- (l) għat-twettiq tal-konsultazzjonijiet meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu;
- (m) għall-adozzjoni u għall-pubblikazzjoni tar-regoli ta' proċedura tiegħu.

3. Minghajr preġudizzju għas-setgħat ***u r-responsabbiltajiet*** tal-Istati Membri, għandu jiġi stabbilit korp subordinat speċjali li jirrappreżenta l-Istati Membri taħt is-superviżjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà biex iwettaq ***b'mod partikolari dawn il-kompiti li ġejjin***:

- (a) il-ġestjoni tal-kjavi tat-titjiriet u ta' kjavi oħra meħtieġa għall-funzjonament ta' Galileo;
- (b) il-verifika tal-istabbiliment u l-infurzar tal-proċeduri għall-kontabbiltà, għat-trattament sigur, għall-ħżin u għad-distribuzzjoni tal-kjavi tal-PRS ta' Galileo.

Artikolu 38

Kompożizzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

- 1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkun magħmul minn rappreżentant ta' kull Stat Membru, rappreżentant tal-Kummissjoni u rappreżentant tar-Rappreżentant Għoli

tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (ir-"Rappreżentant Għoli"). Il-mandat tal-membri tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkun ta' erba' snin u għandu jkun jista' jiġġedded.

2. ***Il-partecipazzjoni fil-laqgħat tal-SAB għandha tkun ibbażata fuq il-Prinċipju tal-htieġa ta' tagħrif. Fejn xieraq, ir-rappreżentanti tal-Aġenzija Spazjali Ewropea u r-rappreżentanti tal-Aġenzija mhux involuti fl-akkreditazzjoni tas-sigurtà jistgħu jiġu mistiedna jattendu*** l-laqgħat tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà bħala ***osservaturi***. Fuq bażi eċċezzjonali, rappreżentanti ta' aġenziji tal-Unjoni, ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu wkoll jiġu mistiedna jattendu l-laqgħat bħala osservaturi għal kwistjonijiet relatati direttament ma' daww il-pajjiżi terzi jew l-organizzazzjonijiet internazzjonali, speċjalment kwistjonijiet li jikkonċernaw l-infrastruttura li tappartjeni lilhom jew li tkun stabbilita fit-territorju tagħhom. L-arrangamenti għal tali partecipazzjoni ta' rappreżentanti ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali u l-kundizzjonijiet għaliha għandhom jiġu stabbiliti fil-ftehimiet rilevanti u għandhom ikunu konformi mar-regoli ta' proċedura tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

Artikolu 39

Ir-regoli tal-votazzjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

Jekk ma jkunx jista' jintlaħaq konsensus skont il-prinċipji ġenerali msemmija fl-Artikolu 36, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiehu d-deċiżjonijiet abbażi ta' votazzjoni b'maġġoranza kwalifikata, skont l-Artikolu 16 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Ir-rappreżentant tal-Kummissjoni u r-rappreżentant tar-Rappreżentant Għoli ma għandhomx jivvutaw. Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiffirma d-deċiżjonijiet adottati mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, f'isem il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

Artikolu 40

Il-komunikazzjoni u l-impatt tad-deċiżjonijiet tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Id-deċiżjonijiet tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandhom jiġu indirizzati lill-Kummissjoni.

2. Il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà infurmat b'mod kontinwu dwar l-impatt ta' kwalunkwe deċiżjoni prevista mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà dwar il-funzjonament kif suppost tal-komponenti tal-Programm, u dwar l-implimentazzjoni ta' pjanijiet tat-trattament tar-riskji residwi. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jieħu nota ta' kwalunkwe informazzjoni ta' dan it-tip mill-Kummissjoni.
3. Il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill infurmati, mingħajr dewmien, dwar l-impatt tal-adozzjoni tad-deċiżjonijiet dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà fir-rigward tal-funzjonament kif suppost tal-Programm. Jekk il-Kummissjoni tqis li deċiżjoni meħuda mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jista' jkollha effett sinifikanti fuq il-funzjonament kif suppost ta' dawn il-komponenti, pereżempju f'termini ta' kostijiet, ta' skeda jew ta' prestazzjoni, għandha tinforma minnufih lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
4. Il-Bord Amministrattiv għandu jinżamm infurmat perijodikament bl-evoluzzjoni tal-ħidma tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.
5. L-iskeda għall-ħidma tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà ma għandhiex timmina l-iskeda tal-attivitajiet ipprovduta fil-programm ta' ħidma msemmi fl-Artikolu 100.

Artikolu 41

Rwol l-Istati Membri fl-akkreditazzjoni tas-sigurtà

L-Istati Membri għandhom:

- (a) jittrażmettu lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà l-informazzjoni kollha li huma jikkunsidraw li tkun rilevanti għall-iskopijiet tal-akkreditazzjoni tas-sigurtà;
- (b) jippermetti li persuni awtorizzati debitament u maħtura mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, bi qbil mal-entitajiet nazzjonali kompetenti fi kwistjonijiet tas-sigurtà u taħt is-supervizzjoni tagħhom, ikollhom aċċess għal kwalunkwe informazzjoni u għal kwalunkwe zona u/jew sit fir-rigward tas-sigurtà ta' sistemi li jaqgħu fil-ġurisdizzjoni tagħhom, b'konformità mal-liġijiet u mar-regolamenti nazzjonali tagħhom, u mingħajr l-ebda diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità taċ-ċittadini tal-Istati Membri, inkluż għall-iskopijiet ta' spezzjonijiet, ta' awditjar u ta' testijiet tas-sigurtà kif deċiż mill-Bord għall-

Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, u abbażi tal-proċess ta' monitoraġġ tar-riskji għas-sigurtà msemmi fl-Artikolu 36(h). Dan l-awditjar u dawn it-testijiet għandhom jitwettqu skont il-prinċipji li ġejjin:

- i) l-importanza tas-sigurtà u tal-ġestjoni effettiva tar-riskji fl-entitajiet spezzjonati għandha tiġi enfasizzata;
 - ii) il-kontromiżuri għall-mitigazzjoni tal-impatt speċifiku tat-telf ta' kunfidenzjalità, ta' integrità jew ta' disponibbiltà tal-informazzjoni klassifikata għandhom jiġu rrakkomandati;
- (c) ikunu lkoll responsabbli għat-thejjija ta' mudell għall-kontroll tal-aċċess, li jrid jiddeskrivi jew jelenka ż-żoni/is-siti li jridu jiġu akkreditati, u li għandhom jiġu maqbula bil-quddiem bejn l-Istati Membri u l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, sabiex b'hekk jiġi żgurat li jkun qed jiġi pprovdut l-istess livell ta' kontroll tal-aċċess mill-Istati Membri kollha;
- (d) ikunu responsabbli, fil-livell lokali, għall-akkreditazzjoni tas-sigurtà ta' siti li jkunu jinsabu fit-territorju tagħhom u li jiffurmaw parti miż-żona ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà għall-komponenti tal-Programm, u jirrapportaw, għal dan l-ghan, lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

KAPITOLU III

Protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata

Artikolu 42

Protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata

Fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament:

- (a) ***l-iskambju ta' informazzjoni klassifikata relatata mal-Programm għandha tkun soġġetta għall-eżistenza ta' ftehim internazzjonali bejn l-Unjoni u pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali dwar l-iskambju ta' informazzjoni klassifikata jew, fejn applikabbli, arrangament konkluz mill-istituzzjoni jew il-korp tal-Unjoni kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti ta' pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali dwar l-iskambju ta' informazzjoni klassifikata, u għall-kundizzjonijiet stabbiliti fihom;***

- I
- (c) il-persuni fiżiċi residenti f'pajjiżi terzi u l-persuni ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi jistgħu jitrattaw informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropea fir-rigward tal-Programm biss meta huma jkunu soġġetti, f'dawk il-pajjiżi, għal regolamenti dwar is-sigurtà li jiżguraw livell ta' protezzjoni li jkun minn tal-inqas ekwivalenti għal dak ipprovdut bir-regoli dwar is-sigurtà tal-Kummissjoni stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 u bir-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti fl-Annessi tad-Deċiżjoni 2013/488/UE. L-ekwivalenza tar-regolamenti dwar is-sigurtà applikati f'pajjiżi terzi jew f'organizzazzjoni internazzjonali għandha tiġi definita fi ftehim dwar is-sigurtà tal-informazzjoni, li jinkludi kwistjonijiet tas-sigurtà industrijali jekk ikunu rilevanti, li jiġi konkluż bejn l-Unjoni u dak il-pajjiżi terzi jew dik l-organizzazzjoni internazzjonali b'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikolu 218 tat-TFUE u billi jitqies l-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni 2013/488/UE;
- (d) mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE u għar-regoli li jirregolaw il-qasam tas-sigurtà industrijali kif stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, persuna fiżika jew persuna ġuridika, pajjiżi terzi jew organizzazzjoni internazzjonali jista' jingħatalhom aċċess għal informazzjoni klassifikata tal-UE meta jitqies meħtieġ fuq bażi ta' każ b'każ, skont in-natura u l-kontenut ta' din l-informazzjoni, il-ħtieġa għall-għarfien tal-benefiċjarju u l-grad ta' vantaġġ għall-Unjoni.

TITOLU VI

Galileo u EGNOS

Artikolu 43

Azzjonijiet eligibbli

L-esplorazzjoni ta' Galileo u ta' EGNOS għandha tkopri l-azzjonijiet eligibbli li ġejjin:

- (a) il-ġestjoni, ***it-thaddim***, il-manutenzjoni, it-titjib kontinwu, l-evoluzzjoni u l-protezzjoni tal-infrastruttura spazjali, inklużi l-aġġornamenti u l-ġestjoni tal-obsoluxxenza;
- (b) il-ġestjoni, ***it-thaddim***, il-manutenzjoni, it-titjib kontinwu, l-evoluzzjoni u l-protezzjoni tal-infrastruttura tal-art, b'mod partikolari ***ċ-ċentri u l-istazzjonijiet ibbażati fuq l-art imsemmija fid-Deċiżjoni (UE) 2016/413 jew (EU) 2017/1406, in-networks***, inklużi l-aġġornamenti u l-ġestjoni tal-obsoluxxenza;
- (c) l-iżvilupp tal-ġenerazzjoni tal-ġejjieni tas-sistemi u l-evoluzzjoni tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS, minghajr preġudizzju għad-deċiżjonijiet tal-ġejjieni dwar il-perspettivi finanzjarji tal-Unjoni, ***filwaqt li jitqiesu l-htigijiet tal-partijiet ikkonċernati rilevanti***;
- (ca) ***l-appoġġ għall-iżvilupp tal-applikazzjonijiet downstream ta' Galileo u EGNOS u l-iżvilupp u l-evoluzzjoni ta' elementi teknoloġiċi fundamentali, bħal chipsets u riċevituri abilitati għall-Galileo***;
- (d) ***l-appoġġ għall-attivitajiet ta' ċertifikazzjoni u ta' standardizzazzjoni relatati ma' Galileo u EGNOS, b'mod partikolari fis-settur tat-trasport***;
- (e) il-forniment ***kontinwu*** tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS ***u, f'komplementarjetà mal-inizjattivi tal-Istati Membri u tas-settur privat, l-iżvilupp tas-suq ta' dawk is-servizzi, b'mod partikolari, sabiex jiġu massimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi msemmija fl-Artikolu 4(1)***;
- (f) il-koooperazzjoni ma' sistemi reġjonali jew globali oħra tan-navigazzjoni bis-satellita, ***inkluż biex jiġu ffaċilitati l-kompatibbiltà u l-interoperabbiltà***;

- (g) l-elementi *biex jimmonitorjaw* l-affidabbiltà *tas-sistemi* u l-esplojtazzjoni *tagħhom, u l-prestazzjoni tas-servizzi*;
- (h) l-attivitajiet *relatati* mal-forniment tas-servizzi u *mal-koordinazzjoni tal-estensjoni* tal-kopertura tagħhom.

Artikolu 44

Servizzi pprovduti minn Galileo

1. Is-servizzi pprovduti minn Galileo għandhom jinkludu:
 - (a) servizz miftuh ta' Galileo (GOS), li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti u li għandu jipprovdi informazzjoni dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni maħsuba b'mod prinċipali għall-applikazzjonijiet tal-massa tan-navigazzjoni bis-satellita biex jintużaw mill-konsumaturi;
 - (b) servizz b'akkuratezza għolja (HAS), li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti u li għandu jipprovdi informazzjoni b'akkuratezza għolja dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni permezz tad-disseminazzjoni ta' data addizzjonali f'medda ta' frekwenzi supplimentari, maħsub b'mod prinċipali għall-applikazzjonijiet tan-navigazzjoni bis-satellita għal użu professjonali jew kummerċjali;
 - (c) servizz ta' awtentikazzjoni tas-sinjali (SAS), ibbażat fuq il-kodiċijiet kriptati inkorporati fis-sinjali, maħsub b'mod prinċipali għall-applikazzjonijiet tan-navigazzjoni bis-satellita għal użu professjonali jew kummerċjali;
 - (d) servizz pubbliku regolat (PRS), li għandu jkun ristrett għall-utenti awtorizzati mill-gvern regolati **■**, għal applikazzjonijiet sensittivi li jirrikjedu livell għoli ta' kontinwità tas-servizz, inkluż fil-qasam tas-sigurtà u tad-difiża, u li jużaw sinjali qawwija u kriptati; ***għandu jkun mingħajr hlas għall-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni, is-SEAE u, fejn xieraq, aġenziji tal-Unjoni debitament awtorizzati; Il-kwistjoni jekk għandhomx jintalbu jhallsu l-parteciċipanti tal-PRS ohra msemmija fl-Artikolu 2 tad-Deciżjoni Nru 1104/2011/UE għandha tiġi vvalutata fuq bażi ta' każ b'każ u għandhom jiġu speċifikati dispożizzjonijiet xierqa fil-ftehimiet konklużi skont l-Artikolu 3(5) ta' dik id-Deciżjoni; l-aċċess għall-PRS***

ghandu jkun irregolat skont id-Deciżjoni 1104/2011/UE applikabbli għall-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni, is-SEAE u l-aġenziji tal-Unjoni;

- (e) servizz ta' emerġenza (ES), ***li għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti, u*** li jxandar, billi jemetti sinjali, twissijiet rigward diżastri naturali jew emerġenzi oħra f'żoni partikolari; ***dan għandu jiġi pprovdut f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali tal-protezzjoni ċivili tal-Istati Membri, fejn xieraq;***
- (f) servizz tat-tehid tal-hinijiet (TS), li jkun mingħajr hlas għall-utenti u li jipprovdi hin ta' referenza akkurat u robust kif ukoll realizzazzjoni tal-hin universali koordinat, li jiffaċilita l-iżvilupp ta' applikazzjonijiet tat-tehid tal-hinijiet ibbażati fuq Galileo u l-użu f'applikazzjonijiet kritiċi.

2. Galileo għandu jagħti kontribut ukoll:

- (a) għas-servizz ta' sostenn għat-tfittxija u għas-salvataġġ (SAR) tas-sistema COSPAS-SARSAT billi jidentifika s-sinjali ta' emerġenza trażmessi mit-trażmettitori u billi jibagħtilhom lura messaġġi permezz ta' "kollegament ta' ritorn";
- (b) għas-servizzi ta' monitoraġġ tal-integrità standardizzati fil-livell Unjoni jew fil-livell internazzjonali biex jintużaw mis-servizzi tas-sikurezza tal-ħajja, abbażi tas-sinjali tas-servizz miftuħ ta' Galileo u flimkien ma' EGNOS u ma' sistemi oħra tan-navigazzjoni bis-satellita;
- (c) għas-servizzi ta' informazzjoni ***permezz taċ-ċentru tas-servizzi GNSS¹*** u ta' twissija bikrija tat-temp spazjali pprovduti permezz tal-infrastruttura tal-art ta' Galileo maħsuba b'mod prinċipali biex inaqqsu r-riskji potenzjali għall-utenti tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn GNSS oħra marbuta ***mal-ispazju***.

Artikolu 45

Servizzi pprovduti minn EGNOS

1. Is-servizzi pprovduti minn EGNOS għandhom jinkludu:

¹ Id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/413 tat-18 ta' Marzu 2016 li tiddetermina l-lokalizzazzjoni tal-infrastruttura tas-sistema stabbilita skont il-programm Galileo u li tippredvi l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw l-operat tiegħu u li tħassar id-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni 2012/117/UE (ĠU L 74, 19.03.2016, p. 45-49).

- (a) servizz miftuħ ta' EGNOS (EOS), li għandu jkun mingħajr ħlas għall-utenti u li għandu jipprovdi informazzjoni dwar il-pożizzjonament u s-sinkronizzazzjoni maħsuba b'mod prinċipali għall-applikazzjonijiet tal-massa tan-navigazzjoni bis-satellita biex jintużaw mill-konsumaturi;
- (b) servizz ta' aċċess għad-data ta' EGNOS (EDAS), **li għandu jkun mingħajr ħlas għall-utenti u** jipprovdi l-informazzjoni ta' pożizzjonament u ta' sinkronizzazzjoni maħsuba b'mod prinċipali għall-applikazzjonijiet tan-navigazzjoni bis-satellita għal użu professjonali jew kummerċjali, li joffri prestazzjoni mtejba u data b'valur miżjud ikbar minn dawk miksuba permezz tal-EOS;
- (c) servizz ta' sikurezza tal-ħajja (SoL), li għandu jkun mingħajr ħlasijiet diretti għall-utenti u li għandu jipprovdi informazzjoni ta' pożizzjonament u ta' sinkronizzazzjoni **tal-ħin** b'livell għoli ta' kontinwità, ta' disponibbiltà u ta' akkuratezza, inkluż messagg ta' integrità li javża lill-utenti bi kwalunkwe ħsara, jew sinjali li nqabżu l-parametri ta' tolleranza emessi minn Galileo u minn GNSS oħra, li tawmenta fiż-żona ta' kopertura, maħsuba b'mod prinċipali għall-utenti li għalihom is-sikurezza hija essenzjali, b'mod partikolari fis-settur tal-avjazzjoni ċivili għall-iskop tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, **skont l-istandards tal-ICAO, u ta' setturi oħra tat-trasport.**

2. Is-servizzi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu pprovduti bhala prijorità fit-territorju tal-Istati Membri kollha li jinsabu ġeografikament fl-Ewropa, **inklużi għal dan l-għan Ċipru, l-Azores, il-Gżejjer Kanarji u Madeira, sa tmiem l-2026.**

Il-kopertura ġeografika ta' EGNOS tista' tiġi estiża għal reġjuni oħra tad-dinja, b'mod partikolari għat-territorji ta' pajjiżi kandidati, ta' pajjiżi terzi assoċjati mal-Ajru Uniku Ewropew u ta' pajjiżi terzi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, soġġett għall-fattibbiltà teknika u **f'konformità mar-rekwiżiti ta' sigurtà msemmija fl-Artikolu 34, u**, għas-servizz ta' SoL, abbażi ta' ftehimiet internazzjonali.

3. Il-kost ta' tali estensjoni, inklużi l-kostijiet relatati tat-thaddim li jkunu speċifiċi għal dawn ir-reġjuni, ma għandux jiġi kopert bil-baġit imsemmi fl-Artikolu 11. **Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra programmi jew strumenti oħra biex tiffinanzja attivitajiet bħal dawn.** Tali estensjoni ma għandhiex iddewwem l-offerta tas-servizzi msemmija fil-paragrafu 1 fit-territorju kollu tal-Istati Membri li jinsabu ġeografikament fl-Ewropa.

Artikolu 46

Miżuri ta' implimentazzjoni għal Galileo u għal EGNOS

Fejn ikun meħtieġ biex Galileo u EGNOS jimxu harir u biex jiġu adottati mis-suq, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-miżuri meħtieġa biex:

- (a) tiġġestixxi u tnaqqas ir-riskji inerenti fl-operat ta' Galileo u ta' EGNOS, ***b'mod partikolari biex tiżgura l-kontinwità tas-servizz;***
- (b) tispeċifika l-istadji ewlenin tat-teħid tad-deċiżjonijiet għall-monitoraġġ u għall-evalwazzjoni tal-implimentazzjoni ta' Galileo u ta' EGNOS;
- (c) tistabbilixxi l-post fejn jinsabu ċ-ċentri li jiffurmaw parti mill-infrastruttura tal-art ta' Galileo u ta' EGNOS skont ir-rekwiżiti tas-sigurtà, wara li jkun ġie segwit proċess miftuħ u trasparenti, u tiżgura t-thaddim tagħhom.
- (d) ***tiddetermina l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u operattivi relatati mas-servizzi msemija fl-Artikolu 44 punt (1)(c), (e), (f) u punt (2)(c).***

Dawk il-miżuri ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 47

Kompatibbiltà, interoperabbiltà u standardizzazzjoni

1. Galileo u EGNOS, u s-servizzi li jipprovdu, għandhom ikunu kompatibbli u interoperabbli għalkollox mil-lat tekniku, ***inkluż fil-livell tal-utenti.***
2. Galileo u EGNOS, u s-servizzi li jipprovdu, għandhom ikunu kompatibbli u interoperabbli mas-sistemi l-oħra tan-navigazzjoni bis-satellita u mal-mezzi konvenzjonali ta' radjunavigazzjoni, fejn ir-rekwiżiti meħtieġa ta' kompatibbiltà u ta' interoperabbiltà ***u l-kundizzjonijiet tagħhom ikunu*** stabbiliti fi ftehimiet internazzjonali.

TITOLU VII

Copernicus

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 48

L-ambitu ta' Copernicus

1. Copernicus għandu jiġi implimentat billi jissejjes fuq investimenti preċedenti, ***inkluż minn partijiet ikkonċernati bhall-Aġenzija Spazjali Ewropea u EUMETSAT*** u, fejn ikun xieraq ***u kosteffettiv***, billi jissejjes fuq il-kapaċitajiet nazzjonali jew reġjonali tal-Istati Membri u billi jqis il-kapaċitajiet tal-fornituri kummerċjali ta' data u ta' informazzjoni komparabbli u l-htieġa li jitrawmu l-kompetizzjoni u l-iżvilupp tas-suq, ***filwaqt li jiġu massimizzati l-opportunitajiet għall-utenti Ewropej***.
2. Copernicus għandu jwassal id-data u l-informazzjoni b'politika dwar id-data sħiħa, mingħajr hłas u miftuħa, ***filwaqt li jissejjes fuq il-htigijiet tal-utenti ta' Copernicus u abbażi ta' politika dwar id-data sħiħa, mingħajr hłas u miftuħa***.
- 2a. ***Copernicus għandu jappoġġa l-formulazzjoni, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha b'mod partikolari fl-oqsma tal-ambjent u t-tibdil fil-klima, fil-qasam marin u dak marittimu, l-atmosfera, l-agrikoltura u l-iżvilupp rurali, il-preservazzjoni tal-wirt kulturali, il-protezzjoni ċivili, il-monitoraġġ tal-infrastruttura, is-sikurezza u s-sigurtà, kif ukoll l-ekonomija diġitali bil-ghan li jkompli jitnaqqas il-piż amministrattiv***.
3. Copernicus għandu jkun fih erba' ***elementi***, b'mod partikolari:
 - (a) ***l-akkwiżizzjoni*** tad-data li ***għandha tinkludi***:
 - l-iżvilupp u l-operazzjonijiet tas-satelliti Sentinel ta' Copernicus;
 - l-aċċess għad-data ***ta' osservazzjonijiet tal-ispazju mid-dinja*** ta' partijiet terzi;

– l-aċċess għad-data fil-post u għal data aċċessarji oħra;

- (b) il-komponent tal-ipproċessar tad-data u tal-informazzjoni **permezz tas-Servizzi ta' Copernicus**, li għandu jinkludi l-attivitajiet għall-generazzjoni ta' informazzjoni b'valur miżjud b'sostenn għas-servizzi tal-monitoraġġ, tar-rapportar u tal-assigurazzjoni tal-konformità ambjentali, tal-protezzjoni ċivili u tas-sigurtà ;
- (c) il-komponent tal-aċċess għad-data u d-distribuzzjoni tagħha, li għandu jinkludi l-infrastruttura u s-servizzi biex jiġu żgurati l-iskoperta, il-wiri, id-distribuzzjoni u l-esplorazzjoni **u l-preservazzjoni fit-tul** tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus u l-aċċess għalihom, **b'mod li jkun faċli għall-utenti**;
- (d) **l-użu** mill-utenti, **l-iżvilupp** tas-suq **u l-bini tal-kapaċità** skont l-Artikolu 29(5), li għandu jinkludi l-attivitajiet, ir-riżorsi u s-servizzi rilevanti għall-promozzjoni ta' Copernicus, tad-data u tas-servizzi tiegħu, **kif ukoll l-applikazzjonijiet downstream relatati u l-iżvilupp tagħhom** fil-livelli kollha biex jiġu mmassimizzati l-benefiċċji soċjoekonomiċi msemmija fl-Artikolu 4(1) **kif ukoll il-ġbir u l-analiżi tal-htigijiet tal-utenti**.

4. Copernicus għandu jippromwovi l-koordinazzjoni internazzjonali tas-sistemi ta' osservazzjoni u l-iskambji relatati ta' data, sabiex tissaħħaħ id-dimensjoni globali u l-komplementarjetà tiegħu filwaqt li jitqiesu l-ftehimiet internazzjonali u l-proċessi ta' koordinazzjoni eżistenti .

KAPITOLU II

Azzjonijiet eliġibbli

Artikolu 49

Azzjonijiet eliġibbli għall-akkwiżizzjoni tad-data

L-azzjonijiet eliġibbli fil-qafas ta' Copernicus għandhom ikopru:

- (a) l-azzjonijiet biex tiġi pprovduta l-kontinwità **msaħha** tal-missjonijiet eżistenti tas-satelliti Sentinel u għall-iżvilupp, għat-tnedija, għaž-żamma u għat-thaddim ta' satelliti Sentinel ulterjuri li jespandu l-ambitu ta' osservazzjoni, filwaqt li tingħata prijorità **b'mod partikolari** lill-kapaċitajiet ta' osservazzjoni għall-monitoraġġ tal-emissjonijiet

antropoġeniċi ta' CO₂ u tal-emissjonijiet ohra tal-gassijiet b'effett ta' serra, li jippermettu ***l-monitoraġġ tar-reġjuni*** polari, u li jagħtu lok għal applikazzjonijiet ambjentali innovattivi fl-oqsma tal-agrikoltura, tal-foresti, tal-ġestjoni tal-ilma ***u tar-rizorsi marini, u l-wirt kulturali***;

- (b) l-azzjonijiet li jipprovdu l-aċċess għad-data ta' partijiet terzi li tkun meħtieġa biex jiġu ġġenerati s-servizzi ta' Copernicus jew biex tintuża mill-istituzzjonijiet, mill-agenziji, mis-servizzi decentralizzati tal-Unjoni ***u, fejn xieraq u kosteffettiv mill-korpi pubbliċi nazzjonali jew reġjonali***;
- (c) l-azzjonijiet li jipprovdu u jikkoordinaw l-aċċess għad-data fil-post u għal data anċillari ohra meħtieġa għall-ġenerazzjoni, għall-kalibrazzjoni u għall-validazzjoni tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus, ***inkluż fejn xieraq u kosteffettiv l-użu ta' kapaċitajiet nazzjonali eżistenti u l-evitar ta' duplikazzjonijiet***.

Artikolu 50

Azzjonijiet eligibbli għas-servizzi ta' Copernicus

1. Copernicus għandu jinkludi l-azzjonijiet b'sostenn għas-servizzi li ġejjin:

- (a) is-servizzi tal-monitoraġġ, tar-rapportar u tal-assigurazzjoni tal-konformità ambjentali li jkopru:
- il-monitoraġġ tal-atmosfera biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar il-kwalità tal-arja ***b'kopertura globali, b'enfasi speċjali fuq il-livell Ewropew***, u l-kompożizzjoni tal-atmosfera;
 - il-monitoraġġ tal-ambjent tal-baħar biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar l-istat u d-dinamika tal-ekosistemi kostali, ***tal-oċean u*** tal-baħar kif ukoll ir-rizorsi ***u l-użu*** tagħhom;
 - il-monitoraġġ tal-art u l-agrikoltura biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar il-kopertura tal-art, l-użu tal-art u l-bidla fl-użu tal-art, ***is-siti ta' wirt kulturali, ċaqliq terrestri***, iż-żoni urbani, il-kwantità u l-kwalità tal-ilmijiet interni, il-foresti, l-agrikoltura u rizorsi naturali ohra, il-bijodiversità u l-krijosfera;

- il-monitoraġġ ***tat-tibdil fil-klima*** biex tiġi pprovduta informazzjoni dwar l-emissjonijiet antropoġeniċi ***u assorbimenti*** ta' CO₂ u ta' gassijiet b'effett ta' serra oħrajn, il-parametri essenzjali tal-klima, ir-rianalizi tal-klima, it-tbassir stagjonali, il-projezzjonijiet u l-attribuzzjoni tal-klima, ***l-informazzjoni dwar it-tibdil fiż-żoni Polari/tal-Artiku***, kif ukoll l-indikaturi fuq skali temporali u ta' spazji rilevanti;
- (b) is-servizz ta' ġestjoni tal-emerġenzi biex tiġi pprovduta informazzjoni b'sostenn ***u bil-koordinazzjoni*** tal-awtoritajiet pubbliċi responsabbli għall-protezzjoni ċivili ■ , u b'sostenn għall-operazzjonijiet tal-protezzjoni ċivili u ta' rispons fl-emerġenzi (li jtejbu l-attivitajiet ta' twissija bikrija u l-kapaċitajiet ta' rispons fil-kriżijiet), u għall-azzjonijiet ta' prevenzjoni u ta' thejjija (l-analizi tar-riskji u tal-irkupru) fir-rigward ta' tipi differenti ta' diżastri;
- (c) is-servizz tas-sigurtà b'sostenn għas-sorveljanza ***tal-Unjoni u*** tal-fruntieri esterni ***tagħha***, għas-sorveljanza marittima, kif ukoll għall-azzjoni esterna tal-Unjoni sabiex jagħtu rispons għall-isfidi tas-sigurtà li qed tiffaċċja l-Unjoni, u għall-ghanijiet u għall-azzjonijiet tal-Politika Esera u ta' Sigurtà Komuni.

2. *Il-Kummissjoni, appoġġata fejn rilevanti minn għarfien espert indipendenti estern, għandha tiżgura l-pertinenza tas-Servizzi billi:*

- (a) ***tivvalida l-fattibbiltà teknika u l-adegwatezza għall-iskop tar-rekwiżiti espressi mill-komunitajiet tal-utenti;***
- (b) ***tivvaluta l-mezzi u s-soluzzjonijiet, proposti jew eżegwiti, biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-komunitajiet tal-utenti u l-ghanijiet tal-Programm.***

Artikolu 51

Azzjonijiet eliġibbli għall-aċċess għad-data u għall-informazzjoni d-distribuzzjoni tagħhom

1. Copernicus għandu jinkludi azzjonijiet li jipprovdu aċċess ***imsaħħah*** għad-data kollha ta' Copernicus u għall-informazzjoni kollha ta' Copernicus u, fejn ikun xieraq, għandu jipprovdi infrastruttura u servizzi addizzjonali biex jitrawmu d-distribuzzjoni, l-aċċess u l-użu ta' dik id-data u ta' dik l-informazzjoni.

2. Fejn id-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus ikunu sensittivi fir-rigward tas-sigurtà *skont l-Artikoli 12 sa 16 tar-Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1159/2013¹*, il-Kummissjoni tista' tinkariga l-akkwist, is-supervizzjoni tal-akkwizizzjoni, l-aċċess għaliha u d-distribuzzjoni ta' dik id-data u ta' dik l-informazzjoni lil entità fiduċjarja waħda jew iktar. Tali entitajiet għandhom jistabbilixxu u jzommu registru tal-utenti akkreditati u jagħtu aċċess għad-data ristretta permezz ta' fluss segregat.

KAPITOLU III

Il-politika dwar id-data ta' Copernicus

Artikolu 52

Il-politika dwar id-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus

1. Id-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus għandhom jiġu pprovduti lill-utenti bil-politika li ġejja dwar id-data mingħajr hlas, shiħa u miftuħa:
- (a) l-utenti ta' Copernicus ikunu jistgħu, fuq bażi dinjija u mingħajr hlas, jirriproduċu, jiddistribwixxu, jikkomunikaw lill-pubbliku, jadattaw u jimmodifikaw id-data kollha ta' Copernicus u l-informazzjoni kollha ta' Copernicus u jikkombinawhom ma' data u ma' informazzjoni oħrajn;
 - (b) il-politika dwar id-data mingħajr hlas, shiħa u miftuħa għandha tinkludi l-limitazzjonijiet li ġejjin:
 - (i) il-formati u l-karatteristiki tat-tempestività u tad-disseminazzjoni tad-data ta' Copernicus u tal-informazzjoni ta' Copernicus għandhom ikunu predefiniti;
 - (ii) fejn ikun applikabbli, il-kundizzjonijiet tal-ħruġ tal-liċenzji tad-data ta' partijiet terzi u tal-informazzjoni ta' partijiet terzi li jintużaw fil-produzzjoni tal-informazzjoni dwar is-Servizzi ta' Copernicus għandhom jiġu rrispettati;

¹ Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1159/2013 tat-12 ta' Lulju 2013 li jissupplimenta r-Regolament (UE) Nru 911/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-programm Ewropew ta' monitoraġġ tad-dinja (GMES) billi jistabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' registrazzjoni u ta' liċenzjar għall-utenti tal-GMES u jiddefinixxi l-kriterji għar-restrizzjoni tal-aċċess għad-dejta ddedikata tal-GMES u l-informazzjoni ta' servizz tal-GMES (ĠU L 309, 19.11.2013, p. 1).

- (iii) il-limitazzjonijiet tas-sigurtà li jirriżultaw mir-rekwiżiti ġenerali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(1);
- (iv)– il-protezzjoni kontra r-riskju ta' tfixkil tas-sistema li tipproduċi d-data ta' Copernicus u l-informazzjoni ta' Copernicus *kif ukoll id-data nnifisha* għandha tiġi żgurata;
- (v) il-protezzjoni tal-aċċess affidabbli għad-data ta' Copernicus u għall-informazzjoni ta' Copernicus għall-utenti Ewropej għandha tiġi żgurata.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati skont l-Artikolu 105 dwar id-dispożizzjonijiet speċifiċi li jissupplimentaw il-paragrafu 1 fir-rigward tal-ispeċifikazzjonijiet, tal-kundizzjonijiet u tal-proċeduri għall-aċċess għad-data ta' Copernicus u għall-informazzjoni ta' Copernicus u għall-użu tagħhom.
3. Il-Kummissjoni għandha tohroġ liċenzji u avvizi għall-aċċess għad-data ta' Copernicus u għall-informazzjoni ta' Copernicus u għall-użu tagħhom, inklużi l-klawżoli ta' attribuzzjoni, b'konformità mal-politika dwar id-data ta' Copernicus kif stabbilit f'dan ir-Regolament u fl-atti delegati applikabbli skont il-paragrafu 2.

TITOLU VIII

KOMPONENTI OHRA TAL-PROGRAMM

KAPITOLU I

SSA

TAQSIMA I

SST

Artikolu 53

L-ambitu tal-SST

- 1. *Is-subkomponenti*** tal-SST ***ghandhom jaghtu*** sostenn għall-attivitajiet li ġejjin:
- (a) l-istabbiliment, l-iżvilupp u t-tħaddim ta' netwerk ta' sensuri ***tal-SST*** tal-art u/jew spazjali tal-Istati Membri, inklużi sensuri żviluppati permezz ta' sensuri tal-Aġenzija Spazjali Ewropea ***jew tas-settur privat tal-Unjoni***, u permezz ta' sensuri tal-Unjoni mhaddma nazzjonalment, għas-sorveljanza u l-insewiment tal-oġġetti ***spazjali*** u għall-produzzjoni ta' katalogu Ewropew ta' oġġetti spazjali ■ ;
 - (b) l-ipproċessar u l-analiżi tad-data tal-SST fil-livell nazzjonali sabiex jiġu prodotti l-informazzjoni u s-servizzi tal-SST imsemmija fl-Artikolu 54;
 - (c) il-forniment tas-servizzi tal-SST imsemmi fl-Artikolu 54 ***lill-utenti*** imsemmija fl-Artikolu 55;
 - (cc) ***il-monitoraġġ u tfittxija ta' sinerġiji ma' inizzjattivi li jippromwovu l-iżvilupp u l-użu ta' teknoloġiji għad-disponiment tal-inġenji spazjali fi tmiem il-hajja operazzjonali, ta' sistemi teknoloġiċi għall-prevenzjoni u l-eliminazzjoni tat-tifrik spazjali kif ukoll mal-inizzjattivi internazzjonali fil-qasam tal-ġestjoni tat-traffiku spazjali.***

2. Il-komponent tal-SST għandu wkoll jipprovdi sostenn tekniku u amministrattiv sabiex tiġi żgurata t-tranzizzjoni bejn il-Programm Spazjali tal-UE u l-Qafas għall-Appoġġ tal-SST stabbilit bid-Deċizzjoni Nru 541/2014/UE.

Artikolu 54

Servizzi tal-SST

1. Is-servizzi tal-SST għandhom jinkludu:
- (a) il-valutazzjoni tar-riskji ta' kollizzjoni bejn l-inġenji spazjali jew bejn l-inġenji spazjali u t-tifrik spazjali u l-ġenerazzjoni potenzjali ta' twissijiet għall-evitar ta' kollizzjonijiet matul il-fażi tal-illanċjar, il-fażi bikrija fl-orbita, il-fażi tat-tluġh fl-orbita, il-fażi tal-operazzjonijiet fl-orbita u l-fażi tad-disponiment tal-missjonijiet tal-inġenji spazjali;
 - (b) l-identifikazzjoni u l-karatterizzazzjoni ta' frammentazzjonijiet, ta' tkissir jew ta' kollizzjonijiet fl-orbita;
 - (c) il-valutazzjoni tar-riskji tad-dhul mill-ġdid mhux ikkontrollat ta' oġġetti spazjali u ta' tifrik spazjali fl-atmosfera tad-dinja u l-ġenerazzjoni ta' informazzjoni relatata, inkluża l-istima tal-perjodu ta' żmien u tal-post li x'aktarx isehh fih l-impatt;
 - (d) ***l-iżvilupp ta' attivitajiet bi thejjja għal:***
 - (i) ***il-mitigazzjoni tat-tifrik spazjali sabiex titnaqqas il-ġenerazzjoni ta' tali tifrik, u***
 - (ii) ***ir-rimedju tat-tifrik spazjali permezz tal-ġestjoni tat-tifrik spazjali eżistenti.***
2. Is-servizzi tal-SST għandhom ikunu mingħajr hłas, disponibbli fi kwalunkwe hin mingħajr interruzzjoni ***u adattati għall-htigijiet tal-utenti msemmija fl-Artikolu 55.***
3. ***L-Istati Membri parteċipanti, il-Kummissjoni u, meta jkun rilevanti, il-Front Desk, ma għandhomx jinżammu responsabbli għal:***
- (a) ***hsara li tirriżulta min-nuqqas jew l-interruzzjoni tal-forniment tas-servizzi tal-SST;***
 - (b) ***dewmien fil-forniment tas-servizzi tal-SST;***
 - (c) ***ineżattezza tal-informazzjoni pprovduta permezz tas-servizzi tal-SST; jew***

(d) azzjoni meħuda b'rispons għall-forniment tas-servizzi tal-SST.

Artikolu 55

L-utenti tal-SST

1. *L-utenti tal-UE għandhom jinkludu:*

(a) l-utenti ewlenin tal-SST: l-Istati Membri ■, is-SEAE, il-Kummissjoni, il-Kunsill, l-Aġenzija kif ukoll is-sidien u l-operaturi pubbliċi u privati tal-inġenji spazjali ■ stabbiliti fl-Unjoni;

(b) l-utenti mhux ewlenin tal-SST: entitajiet pubbliċi u privati oħra ■ stabbiliti fl-Unjoni.

L-utenti ewlenin tal-SST għandu jkollhom aċċess għas-servizzi kollha tal-SST imsemmija fl-Artikolu 54(1).

L-utenti mhux ewlenin tal-SST jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST imsemmija fil-punti (b) sa (d) tal-Artikolu 54(1).

2. *L-utenti internazzjonali għandhom jinkludu pajjiżi terzi, organizzazzjonijiet internazzjonali li ma jkollhomx il-kwartieri ġenerali tagħhom fl-Unjoni u entitajiet privati mhux stabbiliti fl-Unjoni skont il-kundizzjonijiet li ġejjin:*

(a) il-pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali li ma jkollhomx il-kwartieri ġenerali tagħhom fl-Unjoni jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST skont l-Artikolu 8(1a);

(b) L-entitajiet privati mhux stabbiliti fl-Unjoni jista' jkollhom aċċess għas-servizzi tal-SST b'soġġett għal ftehim internazzjonali, li jkun stabbilit skont l-Artikolu 8(1a), mal-pajjiż terz fejn ikunu stabbiliti u li jagħtihom dak l-aċċess.

3. *Permezz ta' deroga mill-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, ma għandu jkun meħtieġ l-ebda ftehim internazzjonali meta servizz tal-SST imsemmi fl-Artikolu 54(1) ikun disponibbli għall-pubbliku.*

4. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, dispożizzjonijiet dettaljati rigward *l-aċċess għas-servizzi tal-SST* u proċeduri rilevanti. Dawk id-

dispożizzjonijiet għandhom jigu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 56

Parteċipazzjoni ta' Stati Membri

1. L-Istati Membri li jkunu jixtiequ jipparteċipaw ***fil-forniment*** tas-servizzi tal-SST ***li jkopru l-orbiti kollha*** għandhom jipprezentaw applikazzjoni kongunta ***unika*** lill-Kummissjoni, fejn juru l-konformità mal-kriterji li ġejjin:
 - (a) is-sjeda ta' sensuri adegwati tal-SST disponibbli għall-SST tal-UE u tar-riżorsi umani biex jithaddmu, jew ta' analiżi operazzjonali adegwata u ta' kapaċitajiet tal-ipproċessar tad-data speċifikament iddisinjati għall-SST u disponibbli għall-SST tal-UE, jew l-aċċess għalihom;
 - (b) il-valutazzjoni inizjali tar-riskji għas-sigurtà ta' kull assi tal-SST imwettqa u vvalidata mill-Istat Membru rilevanti;
 - (c) pjan ta' azzjoni li jqis il-pjan ta' koordinazzjoni adottat skont l-Artikolu 6 tad-Deciżjoni 541/2014/UE, għall-implimentazzjoni tal-attivitajiet stabbiliti fl-Artikolu 53 ta' dan ir-Regolament;
 - (d) id-distribuzzjoni tal-attivitajiet differenti fost it-Timijiet ta' Esperti kif mahtura skont l-Artikolu 57;
 - (e) ir-regoli dwar il-kondiviżjoni tad-data meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4.

Fir-rigward tal-kriterji stabbiliti fil-punti (a) u (b), kull Stat Membru li jkun jixtiequ jipparteċipa ***fil-forniment*** tas-servizzi tal-SST għandu juri konformità ma' dawn il-kriterji separatament.

Fir-rigward tal-kriterji stabbiliti fil-punti (c) sa (e), kull Stat Membru li jkun jixtiequ jipparteċipa fit-twassil tas-servizzi tal-SST għandu juri konformità ma' dawk il-kriterji b'mod kollettiv.

2. Il-kriterji msemija fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1 għandhom jittqiesu li għew issodisfati mill-Istati Membri partecipanti li l-entitajiet nazzjonali mahtura tagħhom ikunu membri tal-Konsorzju stabbilit skont l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.
3. Meta ma tkun għet ipprezentata l-ebda proposta kongunta skont il-paragrafu 1 jew meta l-Kummissjoni tikkunsidra li l-proposta kongunta pprezentata ma tikkonformax mal-kriterji msemija fil-paragrafu 1, minn tal-inqas **hames** Stati Membri ■ jistgħu jipprezentaw **proposta kongunta għda** lill-Kummissjoni, **li tikkonforma mal-kriterji msemija** fil-paragrafu 1 ■ .
4. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, id-dispożizzjonijiet dettaljati dwar il-proċeduri u l-elementi msemija fil-paragrafi 1 sa 3. Dawk il-miżuri ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 57

Qafas organizzattiv tal-partecipazzjoni tal-Istati Membri

1. L-Istati Membri kollha li jkunu pprezentaw proposta li l-Kummissjoni tqis li tkun konformi mal-Artikolu 56(1) jew li tkun intgħazlet mill-Kummissjoni skont il-proċedura msemija fl-Artikolu 56(3) għandhom jaħtru Entità Nazzjonali Kostitwenti stabbilita fit-territorju tagħhom biex tirrappreżentahom. **L-Entità Nazzjonali Kostitwenti għandha tkun awtorità pubblika ta' Stat Membru jew korp inkarigat bl-eżerċizzju ta' tali awtorità pubblika.**
2. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti mahtura skont il-paragrafu 1 għandhom jikkonkludu ftehim li johlq shubija tal-SST u li jistabbilixxi r-regoli u l-mekkaniżmi għall-kooperazzjoni tagħhom fl-implimentazzjoni tal-attivitajiet imsemija fl-Artikolu 53. B'mod partikolari, dak il-ftehim għandu jinkludi l-elementi msemija fil-punti (c) sa (e) tal-Artikolu 56(1) u l-istabbiliment ta' struttura għall-ġestjoni tar-riskji biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet dwar l-użu u l-iskambju sigur tad-data tal-SST u tal-informazzjoni tal-SST.
3. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti għandhom jiżviluppaw servizzi tal-SST tal-Unjoni ta' kwalità għolja skont pjan pluriennali, skont l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni rilevanti, u skont ir-rekwiżiti tal-utenti, abbażi tal-attivitajiet tat-Timijiet ta' Esperti msemija fil-

paragrafu 6. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-pjan pluriennali u l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

4. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti għandhom joħolqu netwerk tas-sensuri eżistenti u possibbli fil-gejjieni biex iħaddmuhom b'mod ikkoordinat u ottimizzat bil-ħsieb li jistabbilixxu u jżommu katalogu komuni aġġornat Ewropew, ***minghajr preġudizzju għall-prerogattivi tal-Istati Membri fil-qasam tas-sigurtà nazzjonali.***
5. L-Istati Membri parteċipanti għandhom iwettqu akkreditazzjoni tas-sigurtà abbażi tar-rekwiżiti generali tas-sigurtà msemmija fl-Artikolu 34(1).
6. It-Timijiet ta' Esperti għandhom jinħatru mill-Istati Membri parteċipanti tal-SST sabieħ ikunu inkarigati bi kwistjonijiet speċifiċi marbuta mal-attivitajiet differenti tal-SST. It-Timijiet ta' Esperti għandhom ikunu permanenti u ġestiti mill-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti tal-Istati Membri li stabbilewhom, għandu jkollhom il-persunal ta' dawk l-entitajiet, u jistgħu jinkludu esperti minn kull Entità Nazzjonali Kostitwenti.
7. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti u t-Timijiet ta' Esperti għandhom jiżguraw il-protezzjoni tad-data tal-SST, tal-informazzjoni tal-SST u tas-servizzi tal-SST.
8. Il-Kummissjoni għandha tadotta ***atti delegati b'konformità mal-Artikolu 105 dwar id-dispożizzjoni speċifika u***, regoli dettaljati dwar il-funzjonament tal-qafas organizzattiv tal-parteeċipazzjoni tal-Istati Membri fl-SST. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

Artikolu 58

Il-Front Desk tal-SST

1. Il-Kummissjoni, ***filwaqt li tqis ir-rakkomandazzjoni tal-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti***, għandha tagħzel il-Front Desk tal-SST abbażi tal-aqwa għarfien espert fi kwistjonijiet tas-sigurtà ***u fil-provvista tas-servizzi.*** Dak il-Front Desk għandu:
 - (a) jipprovdi l-interfaċċi siguri meħtieġa għaċ-ċentralizzazzjoni, għall-ħzin u għad-disponibbiltà tal-informazzjoni tal-SST għall-utenti tal-SST, filwaqt li jiżgura t-trattament u t-traċċabbiltà ***xierqa tagħhom***;

- (b) jipprovdi rapportar **■** dwar il-prestazzjoni tas-servizzi tal-SST *lis-shubija tal-SST u lill-Kummissjoni*;
 - (c) jigbor il-feedback *neċessarju ghas-shubija tal-SST* sabiex jiġi żgurat l-allinjament meħtieġ tas-servizzi mal-aspettattivi tal-utenti;
 - (d) jippromwovi u jhegġegħ l-użu tas-servizzi u jagħtih sostenn.
2. L-Entitajiet Nazzjonali Kostitwenti għandhom jikkonkludu l-arrangamenti ta' implimentazzjoni meħtieġa mal-Front Desk tal-SST.

TAQSIMA II

Temp spazjali u NEO

Artikolu 59

Attivitajiet tat-Temp Spazjali

1. *Is-subkomponenti* tat-temp spazjali *jistghu jagħtu* sostenn għall-attivitajiet li ġejjin:
 - (a) il-valutazzjoni u l-identifikazzjoni tal-htigijiet tal-utenti fis-setturi identifikati fil-paragrafu 2(b) bl-għan li jiġu stabbiliti s-servizzi tat-temp spazjali li jridu jiġu pprovduti;
 - (b) il-forniment tas-servizzi tat-temp spazjali lill-utenti *tas-servizzi* tat-temp spazjali, skont il-htigijiet u r-rekwiżiti tekniċi identifikati tal-utenti.
2. Is-servizzi tat-temp spazjali għandhom ikunu disponibbli fi kwalunkwe hin mingħajr interruzzjoni. *Il-Kummissjoni għandha tagħżel, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, dawk is-servizzi* skont ir-regoli li ġejjin
 - (a) il-Kummissjoni għandha tipprijorizza s-servizzi tat-temp spazjali li jridu jitwasslu fil-livell tal-Unjoni skont il-htigijiet tal-utenti, l-istat ta' thejjija teknoloġika tas-servizzi u r-riżultat ta' valutazzjoni tar-riskji;
 - (b) is-servizzi tat-temp spazjali jistghu jagħtu kontribut *għal attivitajiet ta' protezzjoni ċivili u* għall-protezzjoni *ta' firxa wiesgħa ta' setturi bħalma huma: l-ispace, it-trasport*, il-GNSS, il-grilji tal-elettriku u l-komunikazzjoni.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f' konformità mal-proċedura ta' konsulenza msemmija fl-Artikolu 107(2).

3. L-għażla tal-entitajiet **pubbliċi jew privati** li jridu jipprovdu s-servizzi tat-temp spazjali għandha titwettaq permezz ta' sejha għall-offerti.

Artikolu 60

Attivitajiet tal-NEO

1. **Is-subkomponenti** tal-NEO **jistghu jagħtu** sostenn għall-attivitajiet li ġejjin:
 - (a) l-immappjar tal-kapaċitajiet tal-Istati Membri għall-identifikazzjoni u għall-monitoraġġ tal-NEOs;
 - (b) il-promozzjoni tan-netwerking tal-faċilitajiet u taċ-ċentri ta' riċerka tal-Istati Membri;
 - (c) l-iżvilupp tas-servizz imsemmi fil-paragrafu 2;
 - (d) ***l-iżvilupp ta' servizz ta' rispons rapidu ta' rutina li jkun jista' jikkarakterizza l-NEOs li jkunu għadhom kif ġew skoperti;***
 - (e) ***il-holqien ta' katalogu Ewropew tal-NEOs.***
2. Il-Kummissjoni, ***fil-qasam ta' kompetenza tagħha, tista' tistabbilixxi l-proċeduri għall-koordinazzjoni, bl-involvement tal-korpi xierqa tan-Nazzjonijiet Uniti***, l-azzjonijiet tal-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali u tal-Unjoni li jkunu responsabbli għall-protezzjoni ċivili fil-każ li jinstab li NEO jkun qed joqrob iktar lejn id-dinja.

KAPITOLU II

GOVSATCOM

Artikolu 61

L-ambitu ta' GOVSATCOM

Fil-qafas tal-komponent ta' GOVSATCOM, il-kapaċitajiet u s-servizzi tal-komunikazzjoni bis-satellita għandhom jiġu kkombinati f'gabra komuni ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita tal-Unjoni, ***b'rekwiżiti ta' sigurtà xierqa***. Dan il-komponent jinkludi:

- (a) l-iżvilupp, il-konstruzzjoni, u l-operazzjonijiet tal-infrastruttura tas-segment tal-art ***imsemmija fl-Artikolu 66 u l-infrastruttura spazjali possibbli msemmija fl-Artikolu 69;***
- (b) l-akkwist ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita ***governattivi u kummerċjali***, kif ukoll ta' tagħmir tal-utenti meħtieġ għall-forniment tas-servizzi ta' GOVSATCOM;
- (c) il-miżuri meħtieġa għal interoperabbiltà u għal standardizzazzjoni ulterjuri tat-tagħmir tal-utenti ta' GOVSATCOM.

Artikolu 62

Kapaċitajiet u servizzi pprovduti fil-qafas ta' GOVSATCOM

1. Il-forniment ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' GOVSATCOM ■ għandu jiġi żgurat skont kif stabbilit fil-portafoll tas-servizzi msemmi fil-paragrafu 3, skont ir-rekwiżiti operazzjonali msemmija fil-paragrafu 2, skont ir-rekwiżiti speċifiċi tas-sigurtà ta' GOVSATCOM imsemmija fl-Artikolu 34(1) u fil-limiti tar-regoli dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni msemmija fl-Artikolu 65. ***L-aċċess għal kapaċitajiet u servizzi ta' GOVSATCOM għandu jkun mingħajr hlas għall-utenti istituzzjonali u governattivi sakemm il-Kummissjoni ma tiddeċidix dwar politika tal-ipprezzar skont l-Artikolu 65(2).***
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-rekwiżit operazzjonali għas-servizzi pprovduti fil-qafas ta' GOVSATCOM, fil-forma ta' speċifikazzjonijiet tekniċi għall-każijiet tal-użu marbuta ***b'mod partikolari*** mal-ġestjoni tal-kriżijiet, mas-sorveljanza u mal-ġestjoni tal-infrastruttura ewlenija, inklużi n-netwerks tal-komunikazzjoni diplomatika. Dawk ir-rekwiżiti operazzjonali għandhom ikunu bbażati fuq l-analiżi dettaljata tar-rekwiżiti tal-utenti, u għandhom iqisu r-rekwiżiti li jirriżultaw mit-tagħmir u min-netwerks eżistenti tal-utenti. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).
3. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-portafoll tas-servizzi għas-servizzi pprovduti fil-qafas ta' GOVSATCOM, fil-forma ta' lista ta' kategoriji ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita u tal-attributi tagħhom, li tinkludi l-kopertura ġeografika, il-frekwenza, il-bandwidth, it-tagħmir tal-utenti, u l-karatteristiki tas-sigurtà. Dawk il-miżuri ***għandhom jiġu aġġornati regolarment u*** għandhom jiġu bbażati fuq ir-rekwiżiti operazzjonali u fuq ir-rekwiżiti tas-sigurtà

msemmija fil-paragrafu 1 u għandhom jipprijoritizzaw is-servizzi pprovduti lill-utenti **skont ir-rilevanza u l-kritikalità tagħhom**. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

3a. Il-portafoll tas-servizz imsemmi fil-paragrafu 3 għandu jikkunsidra s-servizzi kummerċjalment disponibbli eżistenti sabiex ma jkunx hemm distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fis-suq intern.

4. L-utenti ta' GOVSATCOM għandu jkollhom aċċess għall-kapaċitajiet u għas-servizzi elenkati fil-portafoll tas-servizzi. **Dak l-aċċess għandu jiġi pprovdut permezz taċ-Ċentri ta' GOVSATCOM imsemmija fl-Artikolu 66.**

Artikolu 63

Fornituri ta' kapaċitajiet u ta' servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita

Il-kapaċitajiet u s-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita fil-qafas ta' dan il-komponent jistgħu jiġu pprovduti mill-entitajiet li ġejjin:

- (a) il-parteċipanti ta' GOVSATCOM **kif imsemmi fl-Artikolu 67**, u
- (b) il-persuni ġuridiċi debitament akkreditati biex jipprovdu kapaċitajiet jew servizzi satellitari b'konformità mal-proċedura ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà **msemmija** fl-Artikolu 36, **li għandha tkun ibbażata fuq ir-rekwiżiti ġenerali** tas-sigurtà **msemmija** fl-Artikolu 34(1) **definiti għall-komponent ta' GOVSATCOM.**

Artikolu 64

L-utenti ta' GOVSATCOM

- 1. L-entitajiet li ġejjin jistgħu jkunu utenti ta' GOVSATCOM diment li jkunu inkarigati b'kompiti marbuta mas-supervizjoni u mal-ġestjoni ta' **infrastrutturi, operazzjonijiet u missjonijiet ta' emerġenza u kritiċi għas-sigurtà**:
 - (a) awtorità pubblika jew korp tal-Unjoni jew ta' Stat Membru inkarigati bl-eżerċizzju ta' tali awtorità pubblika,
 - (b) persuna fiżika jew ġuridika **li taġixxi f'isem u taħt il-kontroll ta' entità msemmija fil-punt (a).**

2. L-utenti ta' GOVSATCOM għandhom jiġu debitament awtorizzati minn parteċipant imsemmi fl-Artikolu 67 biex jużaw il-kapaċitajiet u s-servizzi ta' GOVSATCOM ***u għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti tas-sigurtà ġenerali msemmija fl-Artikolu 34(1), definiti għall-komponent ta' GOVSATCOM.***

Artikolu 65

Kondiviżjoni u prijoritizzazzjoni

1. L-akkomunament tal-kapaċitajiet, tas-servizzi u tat-tagħmir tal-utenti tal-komunikazzjoni bis-satellita, għandu jiġi kondiviż u pprijoritizzat bejn il-parteċipanti ta' GOVSATCOM abbażi ta' analiżi tar-riskji ***għas-sikurezza u għas-sigurtà tal-utenti. Tali analiżi għandha tqis l-infrastruttura ta' komunikazzjoni eżistenti u d-disponibbiltà tal-kapaċitajiet eżistenti kif ukoll il-kopertura ġeografika tagħhom***, fil-livell tal-Unjoni u tal-Istati Membri. Din il-kondiviżjoni u din il-prijoritizzazzjoni għandhom jiprijoritizzaw l-utenti ***skont ir-rilevanza u l-kritikalità tagħhom.***
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-regoli dettaljati dwar il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni tal-kapaċitajiet, tas-servizzi u tat-tagħmir tal-utenti, filwaqt li tqis id-domanda mistennija għall-każijiet tal-użu differenti, l-analiżi tar-riskji għas-sigurtà għal dawk il-każijiet tal-użu ***u, fejn xieraq, il-kosteffiċjenza.***

Billi tiddefinixxi politika tal-ipprezzar f'dawk ir-regoli, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-provvista tal-kapaċitajiet u s-servizzi ta' GOVSATCOM ma tohloqx distorsjoni tas-suq u għandha tiżgura li ma jkunx hemm l-ebda nuqqas ta' kapaċitajiet ta' GOVSATCOM.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3).

3. Il-kondiviżjoni u l-prijoritizzazzjoni tal-kapaċitajiet u tas-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita bejn l-utenti ta' GOVSATCOM li jkunu awtorizzati mill-istess parteċipant ta' GOVSATCOM għandhom jiġu stabbiliti u implimentati minn dak il-parteċipant.

Artikolu 66

L-infrastruttura u t-tħaddim tas-segment tal-art

1. Is-segment tal-art għandu jinkludi l-infrastruttura meħtieġa biex tippermetti l-forniment tas-servizzi lill-utenti skont l-Artikolu 65, b'mod partikolari biex iċ-Ċentri ta' GOVSATCOM li għandhom jiġu akkwistati fil-qafas ta' dan il-komponent biex l-utenti ta' GOVSATCOM ikunu konnessi mal-kapaċitajiet u mas-servizzi ta' komunikazzjoni bis-satellita. ***Is-segment tal-art u l-operat tiegħu għandhom ikunu konformi mar-rekwiżit tas-sigurtà ġenerali msemmi fl-Artikolu 34(1), definiti għall-komponent ta' GOVSATCOM.***
2. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-post fejn tkun tinsab l-infrastruttura tas-segment tal-art. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 107(3), ***u għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' Stat Membru li jiddeċiedi li ma jospita l-ebda tali infrastruttura.***

Artikolu 67

Parteċipanti u awtoritajiet kompetenti ta' GOVSATCOM

1. L-Istati Membri, il-Kunsill, il-Kummissjoni u s-SEAE għandhom ikunu parteċipanti ta' GOVSATCOM sakemm dawn jawtorizzaw lill-utenti ta' GOVSATCOM, jew jipprovdu kapaċitajiet ta' komunikazzjoni bis-satellita, siti tas-segment tal-art jew parti mill-faċilitajiet tas-segment tal-art.

Meta l-Kunsill, il-Kummissjoni jew is-SEAE jawtorizzaw lill-utenti ta' GOVSATCOM, jew jipprovdu kapaċitajiet ta' komunikazzjoni bis-satellita jew siti tas-segment tal-art jew parti mill-faċilitajiet tas-segment tal-art, fit-territorju ta' Stat Membru, din l-awtorizzazzjoni jew din id-dispożizzjoni ma għandhiex tikser id-dispożizzjonijiet dwar in-newtralità jew in-nonallinjament stipulati fid-dritt kostituzzjonali ta' dak l-Istat Membru.
2. L-aġenziji tal-Unjoni jistgħu jsiru parteċipanti ta' GOVSATCOM ***biss sa fejn ikun meħtieġ biex iwettqu l-kompiti tagħhom b'konformità mar-regoli dettaljati stabbiliti f'arrangament amministrattiv konkluz bejn l-aġenzija kkonċernata u l-istituzzjoni tal-Unjoni li tissorvelja.***
3. Kull parteċipant għandu jahtar awtorità kompetenti waħda ta' GOVSATCOM.
4. Awtorità kompetenti ta' GOVSATCOM għandha tiżgura li:

- (a) l-użu tas-servizzi jkun konformi mar-rekwiżiti tas-sigurtà applikabbli;
- (b) id-drittijiet tal-aċċess għall-utenti ta' GOVSATCOM jiġu stabbiliti u ġestiti;
- (c) it-tagħmir tal-utenti kif ukoll il-konnessjonijiet u l-informazzjoni assoċjati tal-komunikazzjoni elettronika jintużaw u jiġu ġestiti skont ir-rekwiżiti tas-sigurtà applikabbli;
- (d) punt ċentrali ta' kuntatt jiġi stabbilit biex jassisti kif ikun meħtieġ fir-rapportar tar-riskji u tat-theddidiet għas-sigurtà, b'mod partikolari fl-identifikazzjoni ta' interferenza elettromanjetika potenzjalment dannuża li taffettwa lis-servizzi fil-qafas ta' dan il-komponent.

Artikolu 68

Monitoraġġ tal-provvista u tad-domanda għal GOVSATCOM

Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-evoluzzjoni tal-provvista, ***inklużi l-kapaċitajiet eżistenti ta' GOVSATCOM fl-orbita għall-akkomunament u l-kondiviżjoni***, u tad-domanda għall-kapaċitajiet u għas-servizzi kontinwament, filwaqt li tqis riskji u theddidiet godda, kif ukoll żviluppi godda fit-teknoloġija, sabiex jiġi ottimizzat il-bilanċ bejn dik il-provvista u dik id-domanda għas-servizzi ta' GOVSATCOM.

TITOLU IX

L-AĠENZIJA TAL-UNJONI EWROPEA GĦALL-PROGRAMM SPAZJALI

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali marbuta mal-Aġenzija

Artikolu 70

Status ġuridiku tal-Aġenzija

1. L-Aġenzija għandha tkun korp tal-Unjoni. Għandu jkollha personalità ġuridika.
2. F'kull wiehed mill-Istati Membri, l-Aġenzija għandu jkollha l-iktar kapaċità ġuridika estensiva li tingħata lill-persuni ġuridiċi skont il-liġi. B'mod partikolari, tista' takkwista jew tiddisponi minn proprjetà mobbli u immobbli u tkun parti fi proċedimenti ġuridiċi.
3. L-Aġenzija għandha tigi rrapprezentata mid-Direttur Eżekuttiv tagħha.

Artikolu 71

Is-sede tal-Aġenzija *u l-uffiċċji lokali*

1. Is-sede tal-Aġenzija ■ tinsab fi Praga (ir-Repubblika Ċeka).
2. *Il-persunal tal-Aġenzija jista' jitqiegħed f'wiehed miċ-ċentri bbażati fuq l-art ta' Galileo jew EGNOS imsemmija fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/413 jew (UE) 2017/1406, biex iwettaq l-attivitajiet tal-Programm previsti fil-ftehim rilevanti.*
3. *Skont il-htigijiet tal-Programm, jistghu jiġu stabbiliti uffiċċji lokali fl-Istati Membri, b'konformità mal-proċedura stipulata fl-Artikolu 79(2).*

KAPITOLU II

Organizzazzjoni tal-Aġenzija

Artikolu 72

Struttura amministrattiva u ta' ġestjoni

1. L-istruttura amministrattiva u ta' ġestjoni tal-Aġenzija għandha tinkludi:
 - (a) il-Bord Amministrattiv;
 - (b) id-Direttur Eżekuttiv;
 - (c) il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.
2. Il-Bord Amministrattiv, id-Direttur Eżekuttiv, **u l-Bord** għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà **■** għandhom jikkooperaw biex jiżguraw l-operat u l-koordinazzjoni tal-Aġenzija b'konformità mal-proċeduri stabbiliti bir-regoli interni tal-Aġenzija, bħar-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv, ir-regoli ta' proċedura tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija, ir-regoli ta' implimentazzjoni għall-istatus tal-persunal u r-regoli li jirregolaw l-aċċess għad-dokumenti.

Artikolu 73

Bord Amministrattiv

1. Il-Bord Amministrattiv għandu jkun magħmul minn rappreżentant wiehed minn kull Stat Membru, u minn **tlit** rappreżentanti tal-Kummissjoni, li kollha kemm huma jkollhom id-drittijiet tal-vot. Il-Bord Amministrattiv għandu jinkludi wkoll membru wiehed maħtur mill-Parlament Ewropew, li ma jkollu l-ebda dritt tal-vot.
2. Il-President jew il-Viċi President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, rappreżentant tal-Kunsill, rappreżentant tar-Rappreżentant Għoli u rappreżentant tal-Aġenzija Spazjali Ewropea għandhom jiġu mistiedna jattendu l-laqgħat tal-Bord Amministrattiv bħala osservaturi **għall-kwistjonijiet relatati direttament magħhom**, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv.
3. Kull membru tal-Bord Amministrattiv għandu jkollu membru supplenti. Il-membri supplenti għandu jirrappreżenta lill-membri fl-assenza tiegħu.
4. **Kull Stat Membru għandu jinnomina membru u membru** supplenti tal-Bord Amministrattiv **b'kont mehud** tal-għarfien tagħhom fil-qasam tal-kompiti **■** tal-Aġenzija,

filwaqt li jitqiesu l-ħiliet manigerjali, amministrattivi u baġitarji rilevanti. Il-Parlament Ewropew, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jaġhmlu l-almu tagħhom biex jillimitaw it-tibdil tar-rappreżentanti tagħhom fil-Bord Amministrattiv, sabiex jiżguraw il-kontinwità tal-attivitàjiet tal-Bord. Il-partijiet kollha għandu jkollhom l-għan li jiksibu rappreżentanza bbilanċjata bejn l-irġiel u n-nisa fil-Bord Amministrattiv.

5. Il-mandat tal-membri tal-Bord Amministrattiv u *tas-supplenti* tagħhom għandu jkun ta' erba' snin u jista' jiġġedded **■** .
6. Fejn ikun xieraq, il-parteciġazzjoni tar-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali u l-kundizzjonijiet għal tali parteciġazzjoni għandhom jiġu stabbiliti fil-ftehimiet imsemmija fl-Artikolu 98 u għandhom ikunu konformi mar-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv. ***Dawk ir-rappreżentanti ma għandu jkollhom l-ebda dritt tal-vot.***

Artikolu 74

Il-President tal-Bord Amministrattiv

1. Il-Bord Amministrattiv għandu jeleġġi President u Viċi President minn fost il-membri tiegħu ***bid-drittijiet*** tal-vot. Il-Viċi President għandu jiehu post il-President awtomatikament jekk ma jkunx jista' jwettaq dmirijietu.
2. Il-mandat tal-President u tal-Viċi President għandu jkun ta' sentejn u jista' jiġġedded darba. Dan għandu jintemm f'każ li dik il-persuna ma tibqax membru tal-Bord Amministrattiv.
3. Il-Bord Amministrattiv għandu jkollu s-setgħa li jnehhi mill-kariga lill-President, lill-Viċi President jew lit-tnejn li huma.

Artikolu 75

Laqgħat tal-Bord Amministrattiv

1. Il-laqgħat tal-Bord Amministrattiv għandhom jissejġu mill-President tiegħu.
2. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jiehu sehem fid-deliberazzjonijiet, sakemm il-President ma jiddeċidix mod ieħor. Dan ma għandux ikollu d-dritt li jivvota.

3. Il-Bord Amministrattiv għandu jorganizza **laqgħat ordinarji fuq bażi regolari, mill-inqas** darbtejn fis-sena. Barra minn hekk, għandu jiltaqa' fuq l-inizjattiva tal-President tiegħu jew fuq it-talba ta' minn tal-inqas terz tal-membri tiegħu.
4. Il-Bord Amministrattiv jista' jistieden lil kwalunkwe persuna, li l-opinjoni tagħha tista' tkun ta' interess, biex tattendi l-laqgħat tiegħu bħala osservatur. Il-membri tal-Bord Amministrattiv jistgħu, soġġett għar-regoli ta' proċedura tiegħu, jiġu assistiti minn konsulenti jew minn esperti.
5. **Meta d-diskussjoni tkun tikkonċerna** l-użu tal-infrastruttura nazzjonali sensittiva, **ir-rappreżentanti tal-Istati Membri u r-rappreżentanti tal-Kummissjoni** jistgħu jattendu l-laqgħat u d-deliberazzjonijiet tal-Bord Amministrattiv, **fuq bażi ta' hteġa ta' tagħrif, iżda dawk ir-rappreżentanti** tal-Istati Membri li jkollhom tali infrastruttura u **rappreżentant** tal-Kummissjoni biss **għandhom jiehdu sehem fil-votazzjoni**. Meta l-President tal-Bord Amministrattiv ma jkunx jirrappreżenta wieħed mill-Istati Membri li jkollhom tali infrastruttura, dan għandu jiġi sostitwit mir-rappreżentanti ta' Stat Membru li jkollu tali infrastruttura. **Ir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv għandhom jistabbilixxu s-sitwazzjonijiet fejn tista' tapplika din il-proċedura.**
6. L-Aġenzija għandha tipprovdi s-segretarjat tal-Bord Amministrattiv.

Artikolu 76

Ir-regoli tal-votazzjoni tal-Bord Amministrattiv

1. Sakemm dan ir-Regolament ma jkunx jistipula mod ieħor, il-Bord Amministrattiv għandu jiehu d-deċiżjonijiet tiegħu bil-maġġoranza tal-membri tiegħu bid-dritt tal-vot.

Għandha tkun meħtieġa maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri kollha li jivvotaw għall-elezzjoni u għat-tnehhija mill-kariga tal-President u tal-Viċi President tal-Bord Amministrattiv u għall-adozzjoni tal-baġit u tal-programmi ta' hidma, **għall-approvazzjoni tal-arrangamenti msemija fl-Artikolu 98(2) u tar-regoli ta' sigurtà tal-Aġenzija, għall-adozzjoni tar-regoli ta' proċedura, għall-istabbiliment ta' uffiċċji lokali u għall-approvazzjoni tal-ftehimiet ta' akkoljenza msemija fl-Artikolu 92.**
2. Kull rappreżentant tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni għandu jkollu vot wieħed. Fl-assenza ta' membru li jkollu d-dritt tal-vot, il-membru supplenti tiegħu għandu jkun

intitolat jeżerċita d-dritt tal-vot tiegħu. ■ Id-deċiżjonijiet abbażi ***tal-punt*** (a) ■ tal-Artikolu 77(2) ■ , għajr għal kwistjonijiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, ***jew abbażi tal-Artikolu 77(5)***, għandhom jiġu adottati biss b'vot favorevoli mir-rappreżentanti tal-Kummissjoni.

3. Ir-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv għandhom jistabbilixxu arrangamenti iktar dettaljati tal-votazzjoni, b'mod partikolari l-kundizzjonijiet biex membru jaġixxi f'isem membru ieħor, ***kif ukoll kwalunkwe rekwiżit ta' kworum skont kif ikun xieraq.***

Artikolu 77

Kompiti tal-Bord Amministrattiv

1. Il-Bord Amministrattiv għandu jiżgura li l-Aġenzija twettaq il-ħidma fdata lilha, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament, u għandu jieħu kwalunkwe deċiżjoni meħtieġa għal dan l-għan, mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi fdati lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għall-attivitajiet fil-qafas tal-Kapitolu II tat-Titolu V.
2. Il-Bord Amministrattiv għandu wkoll:
 - (a) jadotta, sal-15 ta' Novembru ta' kull sena, il-programm ta' ħidma tal-Aġenzija għas-sena ta' wara, wara li tkun giet inkorporata fih, mingħajr l-ebda tibdil, it-taqsimha mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, b'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 80, u wara li jkun irċieva l-opinjoni tal-Kummissjoni;
 - (x) ***jadotta, sat-30 ta' Ġunju tal-ewwel sena tal-qafas finanzjarju pluriennali previst skont l-Artikolu 312 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, il-programm ta' ħidma pluriennali tal-Aġenzija għall-perjodu kopert minn dak il-qafas finanzjarju pluriennali wara li tkun giet inkorporata fih, mingħajr l-ebda tibdil, it-taqsimha mfassla mill-Bord ta' Akkreditazzjoni tas-Sigurtà b'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 80 u wara li jkun irċieva l-opinjoni tal-Kummissjoni. Il-Parlament Ewropew għandu jiġi kkonsultat dwar il-programm ta' ħidma pluriennali, dment li l-għan tal-konsultazzjoni jkun skambju ta' fehmiet u l-eżitu ma jkunx vinkolanti fuq l-Aġenzija.***
 - (b) iwettaq il-funzjonijiet baġitarji stabbiliti fl-Artikolu 84(5), (6), (10) u (11);

- (c) jissorvelja l-operat taċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà ta' Galileo kif imsemmi fil-punt (b) tal-Artikolu 34(3);
- (d) jadotta arrangamenti għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni¹, skont l-Artikolu 94;
- (e) japprova l-arrangamenti msemmija fl-Artikolu 98, wara li jikkonsulta l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tal-arrangamenti dwar l-akkreditazzjoni tas-sigurtà;
- (f) jadotta l-proċeduri tekniċi meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu;
- (g) jadotta r-rapport annwali dwar l-attivitajiet u l-prospetti tal-Aġenzija, wara li tkun giet inkorporata fih, mingħajr l-ebda tibdil, it-taqsimha mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà skont il-punt (c) tal-Artikolu 80 u jibagħtu, sal-1 ta' Lulju, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri;
- (h) jiżgura segwitu adegwat għas-sejbiet u għar-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw mill-evalwazzjonijiet u mill-awditjar imsemmija fl-Artikolu 102, kif ukoll dawk li jirriżultaw minn investigazzjonijiet imwettqa mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u mir-rapporti kollha tal-awditjar intern jew estern, u jibgħat lill-awtorità baġitarja l-informazzjoni kollha rilevanti għall-eżitu tal-proċeduri ta' evalwazzjoni;
- (i) jiġi kkonsultat mid-Direttur Eżekuttiv dwar il-ftehimiet qafas ta' shubija finanzjarja msemmija fl-Artikolu 31(2) ***u l-ftehimiet ta' kontribuzzjoni msemmija fl-Artikoli 28(2a) u 30(5)*** qabel ma jiġu ffirmati;
- (j) jadotta r-regoli dwar is-sigurtà tal-Aġenzija kif imsemmi fl-Artikolu 96;
- (k) japprova, abbażi ta' proposta mid-Direttur Eżekuttiv, strategija kontra l-frodi;

¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (ĠU L 145, 31.5.2001, p. 43).

- (l) japprova, fejn ikun meħtieġ u abbażi ta' proposti mid-Direttur Eżekuttiv, l-istrutturi organizzattivi msemmija fil-punt (n) tal-Artikolu 77(1);

■

- (n) jaħtar Uffiċjal tal-Kontabbiltà, li jista' jkun l-Uffiċjal tal-Kontabbiltà tal-Kummissjoni, li għandu jkun soġġett għar-Regolamenti tal-Persunal u għall-Kundizzjonijiet tal-Impjeg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra u li għandu jkun indipendenti għalkollox fit-tweġġ ta' dmirijietu;

- (o) jadotta u jippubblika r-regoli ta' proċedura tiegħu.

3. Fir-rigward tal-persunal tal-Aġenzija, il-Bord Amministrattiv għandu jeżerċita s-setgħat ikkonferiti bir-Regolamenti tal-Persunal tal-Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea ("Regolamenti tal-Persunal") fuq l-awtorità tal-ħatra u bil-Kundizzjonijiet tal-Impjeg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra fuq l-awtorità bis-setgħa li tikkonkludi l-kuntratti tax-xogħol (is-"setgħat tal-awtorità tal-ħatra").

Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta b'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti tal-Persunal, deċiżjoni abbażi tal-Artikolu 2(1) tar-Regolamenti tal-Persunal u tal-Artikolu 6 tal-Kundizzjonijiet tal-Impieg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra li tiddelega s-setgħat rilevanti tal-awtorità tal-ħatra lid-Direttur Eżekuttiv u li tiddefinixxi l-kundizzjonijiet li bihom din id-delega ta' setgħat tista' tigi sospiżta. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jirrapporta lura lill-Bord Amministrattiv dwar l-eżerċizzju ta' dawk is-setgħat delegati. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jkun awtorizzat li jissottodelega dawk is-setgħat.

Bl-applikazzjoni tat-tieni subparagrafu ta' dan il-paragrafu, fejn iċ-ċirkostanzi eċċezzjonali jkunu jirrikjedu li dan isir, il-Bord Amministrattiv, permezz ta' deċiżjoni, jista' jissospendi temporanjament id-delega tas-setgħat tal-awtorità tal-ħatra lid-Direttur Eżekuttiv u ta' dawk sottodelegati minn dan tal-aħħar, u jeżerċitahom hu stess jew jiddelegahom lil wieħed mill-membri tiegħu jew lil xi membru tal-persunal ieħor għajr id-Direttur Eżekuttiv.

B'deroga mit-tieni subparagrafu, il-Bord Amministrattiv għandu jkun meħtieġ jiddelega lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà s-setgħat imsemmija fl-ewwel subparagrafu fir-rigward tar-reklutaġġ, il-valutazzjoni u l-klassifikazzjoni mill-ġdid tal-

persunal involut fl-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V kif ukoll il-miżuri dixxiplinari li jridu jittiehdu fir-rigward ta' tali persunal.

Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta l-miżuri ta' implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Persunal u l-Kundizzjonijiet tal-Impjieg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra b'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti tal-Persunal. Għandu jikkonsulta l-ewwel lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u mbagħad iqis l-osservazzjonijiet tiegħu fir-rigward tar-reklutaġġ, il-valutazzjoni u l-klassifikazzjoni mill-ġdid tal-persunal involut fl-attivitajiet skont il-Kapitolu II tat-Titolu V u l-miżuri dixxiplinari rilevanti li jridu jittiehdu.

Għandu jadotta wkoll deċiżjoni li tistabbilixxi r-regoli dwar l-issekondar ta' esperti nazzjonali lill-Aġenzija. Qabel ma jadotta dik id-deċiżjoni, il-Bord Amministrattiv għandu jikkonsulta lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà fir-rigward tal-issekondar ta' esperti nazzjonali involuti fl-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà msemija fil-Kapitolu II tat-Titolu V u għandu jqis debitament l-osservazzjonijiet tiegħu.

4. Il-Bord Amministrattiv għandu jahtar id-Direttur Eżekuttiv u jista' jestendilu jew itemmlu l-mandat tiegħu skont l-Artikolu 89.
5. Il-Bord Amministrattiv għandu jeżerċita awtorità dixxiplinari fuq id-Direttur Eżekuttiv fir-rigward tal-prestazzjoni tiegħu, b'mod partikolari fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' sigurtà li jaqgħu taħt il-kompetenza tal-Aġenzija, għajr fir-rigward ta' attivitajiet imwettqa skont il-Kapitolu II tat-Titolu V.

Artikolu 78

Direttur Eżekuttiv

1. L-Aġenzija għandha tigi ġestita mid-Direttur Eżekuttiv tagħha. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jagħti rendikont ta' għemilu lill-Bord Amministrattiv.

Dan il-paragrafu għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-awtonomija u l-indipendenza tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u tal-persunal tal-Aġenzija taħt is-superviżjoni tiegħu skont l-Artikolu 82 u għas-setgħat mogħtija lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà b'konformità mal-Artikoli 37 u 81 rispettivament.

2. *Mingħajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni u tal-Bord Amministrattiv, id-Direttur Eżekuttiv għandu jkun indipendenti fit-twettiq ta' dmirijietu u la għandu jfittex u lanqas jiehu struzzjonijiet mingħand xi gvern jew minn xi korp ieħor.*

Artikolu 79

Kompiti tad-Direttur Eżekuttiv

1. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jwettaq il-kompiti li ġejjin:
- (a) jirrappreżenta lill-Aġenzija u jiffirma l-ftehim imsemmi ***fl-Artikoli 31(2), 28(2a) u 30(5)***;
 - (b) iħejji l-ħidma tal-Bord Amministrattiv u jipparteċipa, mingħajr ma jkollu d-dritt tal-vot, fil-ħidma tal-Bord Amministrattiv, soġġett għat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 76;
 - (c) jimplimenta d-deċizjonijiet tal-Bord Amministrattiv;
 - (d) iħejji l-programmi ta' ħidma annwali u pluriennali tal-Aġenzija u jipprezentahom lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni, bl-eċċezzjoni tal-partijiet imħejjija u adottati mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà b'konformità mal-punti (a) u (b) tal-Artikolu 80;
 - (e) jimplimenta l-programmi ta' ħidma annwali u pluriennali, bl-eċċezzjoni tal-partijiet implimentati mill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
 - (f) iħejji rapport ta' progress dwar l-implimentazzjoni tal-programm ta' ħidma annwali u, fejn ikun rilevanti, tal-programm ta' ħidma pluriennali għal kull laqgħa tal-Bord Amministrattiv, filwaqt li jinkorpora fih, mingħajr l-ebda tibdil, it-taqsima mħejjija mill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
 - (g) iħejji r-rapport annwali dwar l-attivitajiet u l-prospetti tal-Aġenzija bl-eċċezzjoni tat-taqsima mħejjija u approvata mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà b'konformità mal-punt (c) tal-Artikolu 80 dwar l-attivitajiet koperti bit-Titolu V, u jipprezentah lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni;

- (h) jieħu ħsieb l-amministrazzjoni ta' kuljum tal-Aġenzija u jieħu l-miżuri kollha meħtieġa, inklużi l-adozzjoni tal-istruzzjonijiet amministrattivi interni u l-pubblikazzjoni tal-avviżi, sabiex jiżgura l-funzjonament tal-Aġenzija skont dan ir-Regolament;
- (i) ifassal abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa għall-Aġenzija skont l-Artikolu 84 u jimplimenta l-baġit skont l-Artikolu 85;
- (j) jiżgura li l-Aġenzija, bħala l-operatur taċ-Ċentru ta' Monitoraġġ tas-Sigurtà ta' Galileo, tkun tista' tirrispondi għall-istruzzjonijiet ipprovduti skont id-Deciżjoni 2014/496/PESK u twettaq ir-rwol tagħha kif imsemmi fl-Artikolu 6 tad-Deciżjoni Nru 1104/2011/UE;
- (k) jiżgura ċ-ċirkolazzjoni tal-informazzjoni rilevanti kollha, b'mod partikolari fir-rigward tas-sigurtà, fl-istruttura tal-Aġenzija msemmija fl-Artikolu 72(1);
- (l) jistabbilixxi, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għal kwistjonijiet marbuta mal-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, l-istrutturi organizzattivi tal-Aġenzija u jipprezentahom lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni. Dawk l-istrutturi għandhom jirriflettu l-karatteristiki speċifiċi tad-diversi komponenti tal-Programm;
- (m) jeżerċita, fir-rigward tal-persunal tal-Aġenzija, is-setgħat imsemmija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 37(3), sal-punt li dawk is-setgħat ikunu ġew iddelegati lill-b'konformità mat-tieni subparagrafu tiegħu;
- (n) jiżgura li s-servizzi tas-segretarjat u r-rizorsi kollha meħtieġa għall-funzjonament tagħhom kif suppost jiġu pprovduti lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, lill-korpi msemmija fl-Artikolu 37(3) u lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
- (o) iħejji pjan ta' azzjoni għall-iżgurar tas-segwitu tas-sejbiet u tar-rakkomandazzjonijiet tal-evalwazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 102, bl-eċċezzjoni tat-taqsima tal-pjan ta' azzjoni dwar l-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, u jipprezenta lill-Kummissjoni, wara li jkun inkorpora, mingħajr l-ebda tibdil, it-taqsima mfassla mill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, rapport ta' progress darbtejn fis-sena, li għandu jiġi pprezentat ukoll lill-Bord Amministrattiv għall-informazzjoni;

- (p) jieħu l-miżuri li ġejjin għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni:
- i) miżuri ta' prevenzjoni kontra l-frodi, il-korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra u użu ta' miżuri supervizzorji effettivi;
 - ii) l-irkupru ta' ammonti li ma kellhomx jithallsu fejn jiġu identifikati l-irregolaritajiet u, fejn ikun xieraq, l-applikazzjoni ta' penali amministrattivi u finanzjarji effettivi, proporzjonati u dissuażivi;
- (q) ifassal strategija kontra l-frodi għall-Aġenzija li tkun proporzjonata għar-riskju ta' frodi, filwaqt li titqies analiżi tal-kostijiet u tal-benefiċċji tal-miżuri li jridu jiġu implimentati u jitqiesu s-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw mill-investigazzjonijiet tal-OLAF u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv għall-approvazzjoni;
- (r) jipprovdi rapporti lill-Parlament Ewropew dwar it-tweġġ ta' dmirijietu meta jiġi mistieden biex jagħmel dan. Il-Kunsill jista' jistieden lid-Direttur Eżekuttiv biex jirrapporta dwar dmirijietu.

2. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jiddeċiedi jekk ikunx meħtieġ li impjegat wiehed jew iktar mill-persunal kollu jkun jinsab fi Stat Membru wiehed jew iktar għall-iskop tat-tweġġ tal-kompiti tal-Aġenzija b'mod effiċjenti u effettiv. Qabel ma jiddeċiedi li jistabbilixxi uffiċċju lokali, id-Direttur Eżekuttiv għandu jikseb l-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni, tal-Bord Amministrattiv u tal-Istat(i) Membru/i kkonċernat(i). Id-deċiżjoni għandha tispeċifika l-ambitu tal-attivitajiet li jridu jitwettqu fl-uffiċċju lokali b'tali mod li jiġu evitati l-kostijiet bla bżonn u d-duplikazzjoni tal-funzjonijiet amministrattivi tal-Aġenzija. Jaf ikun meħtieġ ftehim ***ta' akkoljenza*** mal-Istat(i) Membru/i kkonċernat(i). ***Meta jkun possibbli, l-impatt f'termini ta' baġit u allokkazzjoni tal-persunal għandu jiġi inkorporat fl-abbozz ta' dokument uniku ta' programmazzjoni msemmi fl-Artikolu 84(6).***

Artikolu 80

Kompiti ta' ġestjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

Minbarra l-kompiti msemmija fl-Artikolu 37, il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu, bħala parti mill-ġestjoni tal-Aġenzija:

- (a) ihejji u japprova dik il-parti tal-programm ta' hidma pluriennali fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V u fir-rigward tar-rizorsi finanzjarji u umani mehtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet, u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv fi żmien propizju sabiex tiġi inkorporata fil-programm ta' hidma pluriennali;
- (b) ihejji u japprova dik il-parti tal-programm ta' hidma annwali fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V u fir-rigward tar-rizorsi finanzjarji u umani mehtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet, u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv fi żmien propizju sabiex tiġi inkorporata fil-programm ta' hidma annwali;
- (c) ihejji u japprova dik il-parti tar-rapport annwali fir-rigward tal-attivitajiet u l-prospetti tal-Aġenzija koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V u fir-rigward tar-rizorsi finanzjarji u umani mehtieġa biex jitwettqu dawk l-attivitajiet u l-prospetti, u jipprezentaha lill-Bord Amministrattiv fi żmien propizju sabiex tiġi inkorporata fir-rapport annwali.

Artikolu 81

Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jeleġġi President u Viċi President minn fost il-membri tiegħu b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri kollha li jkollhom id-dritt tal-vot. Fejn ma tinkisibx maġġoranza ta' żewġ terzi wara żewġ laqgħat tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, għandha tkun mehtieġa maġġoranza sempliċi.
2. Il-Viċi President għandu jissostitwixxi awtomatikament lill-President jekk dan tal-aħħar ma jkunx jista' jwettaq dmirijietu.
3. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkollu s-setgħa li jnehhi mill-kariga lill-President, lill-Viċi President, jew lit-tnejn li huma. Għandu jadotta d-deċiżjoni tat-tnehhija mill-kariga b'maġġoranza ta' żewġ terzi.
4. Il-mandat tal-President u tal-Viċi President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkun ta' sentejn u jista' jiġġedded darba. Kull mandat għandu jintemm meta dik il-persuna ma tibqax membru tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà.

Artikolu 82

Aspetti organizzattivi tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jkollu aċċess għar-riżorsi umani u materjali kollha meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu b'mod indipendenti. Għandu jkollu aċċess għal kwalunkwe informazzjoni utli għat-twettiq tal-kompiti tiegħu u li tkun fil-pussess tal-korpi l-oħra tal-Aġenzija, mingħajr preġudizzju għall-prinċipji tal-awtonomija u tal-indipendenza msemmija fl-Artikolu 36(i).
2. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u l-persunal tal-Aġenzija taħt is-supervizjoni tiegħu għandhom iwettqu hidmiethom b'tali mod li jiżguraw l-awtonomija u l-indipendenza fir-rigward tal-attivitajiet l-oħra tal-Aġenzija, b'mod partikolari l-attivitajiet operazzjonali assoċjati mal-esplotazzjoni tas-sistemi, b'konformità mal-għanijiet tad-diversi komponenti tal-Programm. L-ebda membru tal-persunal tal-Aġenzija taħt is-supervizjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà ma jista' jiġi assenjat fl-istess hin biex iwettaq kompiti oħra fl-Aġenzija.

Għal dak l-għan, għandha tiġi stabbilita segregazzjoni organizzattiva effettiva fl-Aġenzija bejn il-persunal involut fl-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V u l-persunal l-iehor tal-Aġenzija. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jinforma minnufih lid-Direttur Eżekuttiv, lill-Bord Amministrattiv u lill-Kummissjoni bi kwalunkwe ċirkostanza li tista' xxekkel l-awtonomija u l-indipendenza tiegħu. Fil-każ li ma jinstab l-ebda rimedju fl-Aġenzija, il-Kummissjoni għandha teżamina s-sitwazzjoni, b'konsultazzjoni mal-partijiet rilevanti. Abbażi tal-eżitu ta' dak l-eżami, il-Kummissjoni għandha tiegħu miżuri xierqa ta' mitigazzjoni li jridu jiġu implimentati mill-Aġenzija, u għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill b'dan.

3. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jistabbilixxi korpi subordinati speċjali, li jaġixxu fuq l-istruzzjonijiet tiegħu, sabiex jindirizzaw kwistjonijiet speċifiċi. B'mod partikolari, filwaqt li jiżgura l-kontinwità meħtieġa tal-hidma, għandu jistabbilixxi panel biex iwettaq rieżamijiet u testijiet tal-analiżi tas-sigurtà u jipproduċi r-rapporti rilevanti dwar ir-riskji sabiex ikunulu ta' assistenza fit-thejjija tad-deċiżjonijiet tiegħu. Il-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jista' jistabbilixxi u jxolji gruppi ta' esperti sabiex jagħtu kontribut għall-hidma tal-panel.

Artikolu 83

Kompiti tal-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà

1. Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandu jiżgura li l-Bord iwettaq l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà b'mod totalment indipendenti u għandu jwettaq il-kompiti li ġejjin:
 - (a) iġestixxi l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà taħt is-supervizjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
 - (b) jimplimenta l-parti tal-programmi ta' hidma annwali u pluriennali tal-Aġenzija koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V taħt is-supervizjoni tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà;
 - (c) jikkoopera mad-Direttur Eżekuttiv biex jgħinu jhejji l-abbozz tal-pjan ta' stabbiliment imsemmi fl-Artikolu 84(4) u l-istrutturi organizzattivi tal-Aġenzija;
 - (d) ihejji t-taqsimi tar-rapport ta' progress fir-rigward tal-attivitajiet operazzjonali koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, u jipprezentaha lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà u lid-Direttur Eżekuttiv fi żmien propizju sabiex tkun tista' tigi inkorporata fir-rapport ta' progress;
 - (e) ihejji t-taqsimi tar-rapport annwali u tal-pjan ta' azzjoni, dwar l-attivitajiet operazzjonali koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, u jipprezentaha lid-Direttur Eżekuttiv fi żmien propizju;
 - (f) jirrappreżenta lill-Aġenzija għall-attivitajiet u għad-deċiżjonijiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V;
 - (g) jeżerċita, fir-rigward tal-persunal tal-Aġenzija involut fl-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, is-setgħat imsemmija fl-ewwel sottoparagrafu tal-Artikolu 77(3), li jkunu ddelegati lill-skont ir-raba' subparagrafu tal-Artikolu 77(3).
2. Għall-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu jistiednu lill-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għal skambju ta' fehmiet quddiem dawk l-istituzzjonijiet dwar il-hidma u l-prospetti tal-Aġenzija, inkluż fir-rigward tal-programmi ta' hidma annwali u pluriennali.

KAPITOLU III

Dispożizzjonijiet finanzjarji marbuta mal-Aġenzija

Artikolu 84

Il-baġit tal-Aġenzija

1. Mingħajr preġudizzju għal riżorsi u għal pagamenti dovuti oħra, **■** id-dhul tal-Aġenzija għandu jinkludi kontribuzzjoni mill-Unjoni mdahhla fil-baġit tal-Unjoni sabiex jiġi żgurat bilanċ bejn id-dhul u n-nefqa. ***L-Aġenzija tista' tirċievi għotjiet ad hoc mill-baġit tal-Unjoni.***
2. In-nefqa tal-Aġenzija għandha tkopri l-infiq tal-persunal, amministrattiv u tal-infrastruttura, il-kostijiet operazzjonali u n-nefqa assoċjata mal-funzjonament tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, inklużi l-korpi msemmija fl-Artikolu 37(3) ***u fl-Artikolu 82(3)***, u l-kuntratti u l-ftehimiet konklużi mill-Aġenzija sabiex twettaq il-kompiti fdati lilha.
3. Id-dhul u n-nefqa għandhom ikunu bbilanċjati.
4. Id-Direttur Eżekuttiv, b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għall-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, għandu jfassal abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa għall-Aġenzija għas-sena finanzjarja li jmiss, filwaqt li jagħmel distinzjoni ċara bejn daww l-elementi tal-abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi, marbuta mal-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà, u daww marbuta mal-attivitajiet l-oħra tal-Aġenzija. Il-President tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà jista' jfassal dikjarazzjoni dwar dak l-abbozz, u d-Direttur Eżekuttiv għandu jibgħat kemm l-abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi kif ukoll id-dikjarazzjoni lill-Bord Amministrattiv u lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, flimkien ma' abbozz tal-pjan ta' stabbiliment.
5. Kull sena, il-Bord Amministrattiv, abbażi tal-abbozz tad-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa u b'kooperazzjoni mill-qrib mal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għall-attivitajiet koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V, għandu jfassal id-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa għall-Aġenzija għas-sena finanzjarja li jmiss.
6. Sal-31 ta' Jannar, il-Bord Amministrattiv għandu jibgħat abbozz ta' dokument uniku ta' programmazzjoni li jinkludi, fost affarijiet oħra, dikjarazzjoni tal-estimi, abbozz ta' pjan ta' stabbiliment u programm ta' hidma annwali proviżorju, lill-Kummissjoni u lill-pajjiżi terzi

jew lill-organizzazzjonijiet internazzjonali li l-Aġenzija tkun dahlet f'arrangamenti magħhom skont l-Artikolu 98.

7. Il-Kummissjoni għandha tibgħat id-dikjarazzjoni tal-estimi tad-dhul u tan-nefqa lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill ("l-awtorità baġitarja") flimkien mal-abbozz tal-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea.
8. Abbażi tad-dikjarazzjoni tal-estimi, il-Kummissjoni għandha ddaħħal fl-abbozz tal-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea l-estimi li tqis li jkunu meħtieġa għall-pjan ta' stabbiliment u l-ammont tas-sussidju li jrid jithallas mill-baġit ġenerali, li għandha tressaq quddiem l-awtorità baġitarja skont l-Artikolu 314 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
9. L-awtorità baġitarja għandha tawtorizza l-appropriazzjonijiet għall-kontribuzzjoni lill-Aġenzija u għandha tadotta l-pjan ta' stabbiliment għall-Aġenzija.
10. Il-baġit għandu jiġi adottat mill-Bord Amministrattiv. Dan għandu jsir finali wara l-adozzjoni finali tal-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea. Fejn neċessarju, huwa għandu jiġi aġġustat kif xieraq.
11. Il-Bord Amministrattiv għandu, mill-iktar fis possibbli, jinnotifika lill-awtorità baġitarja bl-intenzjoni tiegħu li jimplimenta kwalunkwe proġett li jkollu implikazzjonijiet finanzjarji sinifikanti għall-finanzjament tal-baġit, b'mod partikolari kwalunkwe proġett marbut ma' proprjetà bhall-kiri jew ix-xiri ta' bini. Il-Bord Amministrattiv għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan.
12. Meta fergħa tal-awtorità baġitarja tkun innotifikat l-intenzjoni tagħha li tohroġ opinjoni, din għandha tibgħat l-opinjoni tagħha lill-Bord Amministrattiv fi żmien perjodu ta' sitt gimgħat mid-data tan-notifika tal-proġett.

Artikolu 85

Implimentazzjoni tal-baġit tal-Aġenzija

1. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jimplementa l-baġit tal-Aġenzija.
2. Kull sena, id-Direttur Eżekuttiv għandu jikkomunika l-informazzjoni kollha meħtieġa għat-twettiq tal-proċeduri tad-dmirijiet ta' evalwazzjoni tagħha.

Artikolu 86

Il-preżentazzjoni tal-kontijiet u l-kwittanza tal-Aġenzija

Il-preżentazzjoni tal-kontijiet proviżorji u finali tal-Aġenzija u l-kwittanza għandhom isegwu r-regoli u l-iskeda tar-Regolament Finanzjarju u tar-Regolament Finanzjarju Qafas għall-korpi msemija fl-[Artikolu 70] tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 87

Dispożizzjonijiet finanzjarji marbuta mal-Aġenzija

Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija għandhom jiġu adottati mill-Bord Amministrattiv wara li jikkonsulta lill-Kummissjoni. Dawn ir-regoli ma jistgħux jitbiegħdu mir-regolament finanzjarju qafas għall-korpi msemija fl-[Artikolu 70] tar-Regolament Finanzjarju, sakemm tali tbeġhid ma jkunx meħtieġ speċifikament għall-operat tal-Aġenzija u l-Kummissjoni tkun tat il-kunsens tagħha minn qabel.

KAPITOLU V

Ir-riżorsi umani tal-Aġenzija

Artikolu 88

Il-persunal tal-Aġenzija

1. Ir-Regolamenti tal-Persunal, il-Kundizzjonijiet tal-Impjieg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra u r-regoli adottati b'mod kongunt mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni għall-iskopijiet tal-applikazzjoni ta' daww ir-Regolamenti tal-Persunal u l-Kundizzjonijiet tal-Impjieg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra għandhom japplikaw għall-persunal impjegat mill-Aġenzija.
2. Il-persunal tal-Aġenzija għandu jikkonsisti minn aġenti impjegati mill-Aġenzija kif meħtieġ biex twettaq il-kompiti tagħha. Dawn għandu jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà xierqa għall-klassifikazzjoni tal-informazzjoni li jkunu qed jittrattaw.
3. Ir-regoli interni tal-Aġenzija, bħar-regoli ta' proċedura tal-Bord Amministrattiv, ir-regoli ta' proċedura tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija, ir-regoli għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Persunal u r-regoli

għall-aċċess għad-dokumenti, għandhom jiżguraw l-awtonomija u l-indipendenza tal-persunal li jwettaq l-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà fil-konfront tal-persunal li jwettaq l-attivitajiet l-oħra tal-Aġenzija, skont l-Artikolu 36(i).

Artikolu 89

Il-hatra u l-mandat tad-Direttur Eżekuttiv

1. Id-Direttur Eżekuttiv għandu jiġi rreklutat bħala aġent temporanju tal-persunal tal-Aġenzija skont l-Artikolu 2(a) tal-Kundizzjonijiet tal-Impjieg applikabbli għall-Aġenti l-Oħra.

Id-Direttur Eżekuttiv għandu jinhatar mill-Bord Amministrattiv abbażi tal-mertu u tal-ħiliet amministrattivi u manigerjali ddokumentati, kif ukoll abbażi tal-kompetenza u tal-esperjenza rilevanti, minn lista ta' *mill-inqas tliet* kandidati proposta mill-Kummissjoni, wara kompetizzjoni miftuħa u trasparenti, b'segwitu għall-pubblikazzjoni ta' sejha għall-espressjonijiet ta' interess f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew xi mkien ieħor.

Il-kandidat li jintgħażel mill-Bord Amministrattiv għall-kariga ta' Direttur Eżekuttiv jista' jiġi mistieden mill-iktar fis biex jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-Parlament Ewropew u biex iwieġeb il-mistoqsijiet mill-Membri tiegħu.

Il-President tal-Bord Amministrattiv għandu jirrappreżenta lill-Aġenzija għall-iskop tal-konkluzjoni tal-kuntratti tad-Direttur Eżekuttiv.

Il-Bord Amministrattiv għandu jieħu d-deċiżjoni tiegħu għall-hatra tad-Direttur Eżekuttiv b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tiegħu.

2. Il-mandat tad-Direttur Eżekuttiv għandu jkun ta' hames snin. Fi tmiem dak il-mandat, il-Kummissjoni għandha twettaq valutazzjoni tal-prestazzjoni tad-Direttur Eżekuttiv, filwaqt li tqis il-kompiti u l-isfidi li tkun se tiffaċċja l-Aġenzija fil-gejjieni.

Abbażi ta' proposta mill-Kummissjoni li tqis il-valutazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-Bord Amministrattiv jista' jestendi l-mandat tad-Direttur Eżekuttiv darba għal perjodu ta' żmien sa *hames* snin.

Kwalunkwe deċiżjoni ta' estensjoni tal-mandat tad-Direttur Eżekuttiv għandha tigi adottata b'maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tal-Bord Amministrattiv.

Wara li jkun ġie estiż il-mandat ta' Direttur Eżekuttiv, dan ma jkunx jista' jipparteċipa fi proċedura tal-ġhażla għall-istess kariga.

Il-Bord Amministrattiv għandu jinforma lill-Parlament Ewropew bl-intenzjoni tiegħu li jestendi l-mandat tad-Direttur Eżekuttiv. Qabel l-estensjoni, id-Direttur Eżekuttiv jista' jiġi mistieden biex jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-komitati rilevanti tal-Parlament Ewropew u biex iwieġeb il-mistoqsijiet tal-Membri.

3. Il-Bord Amministrattiv jista' jneħhi lid-Direttur Eżekuttiv mill-kariga tiegħu, abbażi ta' proposta mill-Kummissjoni jew abbażi ta' terz tal-membri tiegħu, permezz ta' deċiżjoni adottata minn maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tiegħu.
4. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu jistiednu lid-Direttur Eżekuttiv għal skambju ta' fehmiet quddiem dawk l-istituzzjonijiet dwar il-ħidma u l-prospetti tal-Aġenzija, inkluż fir-rigward tal-programmi ta' ħidma annwali u pluriennali Dak l-iskambju ta' fehmiet ma għandux ikun fuq kwistjonijiet marbuta mal-attivitajiet ta' akkreditazzjoni tas-sigurtà koperti bil-Kapitolu II tat-Titolu V.

Artikolu 90

L-issekondar ta' esperti nazzjonali lill-Aġenzija

L-Aġenzija tista' timpjega esperti nazzjonali mill-Istati Membri, **kif ukoll, skont l-Artikolu 98(2), esperti nazzjonali minn pajjiżi terzi parteċipanti u** minn organizzazzjonijiet internazzjonali. Dawn l-esperti għandu jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà xierqa għall-klassifikazzjoni tal-informazzjoni li jkunu qed jittrattaw **skont l-Artikolu 42(c)**. Ir-Regolamenti tal-Persunal u l-Kundizzjonijiet tal-Impjieg għall-Aġenti l-Oħra ma għandhomx japplikaw għal dan il-persunal.

KAPITOLU VI

Dispożizzjonijiet oħra

Artikolu 91

Privileġġi u immunitajiet

Il-Protokoll Nru 7 dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Unjoni Ewropea anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għandu japplika għall-Aġenzija u għall-persunal tagħha.

Artikolu 92

Il-ftehim dwar il-kwartieri ġenerali u *l-ftehimiet ta' akkoljenza ta' uffiċċji*

1. L-arrangamenti meħtieġa fir-rigward tal-akkomodazzjoni li trid tigi pprovduta għall-Aġenzija fl-Istat Membru ospitanti u l-faċilitajiet li dak l-Istat Membru jrid jara li jkunu disponibbli flimkien mar-regoli speċifiċi applikabbli fl-Istat Membru ospitanti għad-Direttur Eżekuttiv, għall-membri tal-Bord Amministrattiv, għall-persunal tal-Aġenzija u għall-membri tal-familji tagħhom, għandhom jiġu stabbiliti fi Ftehim dwar il-Kwartieri Ġenerali bejn l-Aġenzija u l-Istat Membru ***kkonċernat*** fejn tkun tinsab is-sede, li jiġi konkluż wara li tinkiseb l-approvazzjoni tal-Bord Amministrattiv. ***Fejn ikun meħtieġ għall-operazzjoni tal-uffiċċju lokali, għandu jiġi konkluż ftehim ta' akkoljenza bejn l-Aġenzija u l-Istat Membru kkonċernat fejn jinsab l-uffiċċju wara li tinkiseb l-approvazzjoni tal-Bord Amministrattiv.***
2. ***L-Istati Membri*** ospitanti tal-Aġenzija ***għandhom jipprovdu*** l-aqwa kundizzjonijiet possibbli biex jiġi żgurat il-funzjonament effiċjenti u bla intoppi tal-Aġenzija, inkluż skejjel b'orjentazzjoni Ewropea multilingwi u konnessjonijiet tat-trasport adattati.

Artikolu 93

Arrangamenti lingwistiċi għall-Aġenzija

1. Id-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament Nru 1 tal-15 ta' April 1958 li jistabbilixxi l-lingwi li jridu jintużaw mill-Komunità Ekonomika Ewropea¹ għandhom japplikaw għall-Aġenzija.
2. Is-servizzi ta' traduzzjoni meħtieġa għall-funzjonament tal-Aġenzija għandhom jiġu pprovduti miċ-Ċentru ta' Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea.

¹ ĠU 17, 6.10.1958, p. 385–386.

Artikolu 94

Politika dwar l-aċċess għad-dokumenti li jkollha l-Aġenzija

1. Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 għandu japplika għad-dokumenti li jkollha l-Aġenzija.
2. Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta arrangamenti għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001.
3. Id-deċiżjonijiet li jittiehdu mill-Aġenzija skont l-Artikolu 8 tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 jistgħu jkunu s-sugġett ta' lment lill-Ombudsman jew ta' azzjoni quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, skont l-Artikoli 228 u 263 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea rispettivament.

Artikolu 95

Il-prevenzjoni tal-frodi mill-Aġenzija

1. Sabiex tiġi ffaċilitata l-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni u attivitajiet illegali oħra skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, fi żmien sitt xhur mill-jum li ssir operazzjonali, l-Aġenzija għandha taderixxi mal-Ftehim Interistituzzjonali tal-25 ta' Mejju 1999 dwar l-investigazzjonijiet interni mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF)¹ u tadotta dispożizzjonijiet xierqa applikabbli għall-impjegati kollha tal-Aġenzija billi tuża l-mudell stabbilit fl-Anness ta' dak il-Ftehim.
2. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri għandu jkollha s-setgħa tal-awditjar, abbażi ta' dokumenti u fuq il-post, fir-rigward tal-benefiċjarji tal-ġhotjiet, il-kuntratturi u s-sottokuntratturi kollha li jkunu rċevew fondi tal-Unjoni mingħand l-Aġenzija.
3. L-OLAF jista' jwettaq investigazzjonijiet, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jistabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni b'rabta ma' ġhotja jew ma' kuntratt iffinanzjati mill-Aġenzija, b'konformità mad-dispożizzjonijiet u mal-proċeduri stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 u fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013.

¹ ĠU L 136, 31.5.1999, p. 15.

4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1, 2 u 3, il-ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, il-kuntratti, il-ftehimiet dwar għotjiet u d-deċiżjonijiet dwar għotjiet tal-Aġenzija għandhom jinkludu dispożizzjonijiet li jagħtu esplicitament is-setgħa lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri u lill-OLAF biex iwettqu dan l-awditjar u dawn l-investigazzjonijiet, skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom.

Artikolu 96

Il-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata jew ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata mill-Aġenzija

Sogġett għall-konsultazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni, l-Aġenzija għandha tadotta r-regoli tas-sigurtà tagħha stess li jkunu ekwivalenti għar-regoli tas-sigurtà tal-Kummissjoni għall-protezzjoni tal-IKUE u tal-informazzjoni sensittiva mhux klassifikata, inklużi r-regoli dwar l-iskambju, l-ipproċessar u l-ħżin ta' tali informazzjoni, b'konformità mad-Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/443 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar is-Sigurtà fil-Kummissjoni¹ u 2015/444².

Artikolu 97

Ir-responsabbiltà tal-Aġenzija

1. Ir-responsabbiltà kuntrattwali tal-Aġenzija għandha tiġi rregolata bil-ligi applikabbli għall-kuntratt inkwistjoni.
2. Il-Qorti tal-Ġustizzja għandu jkollha l-ġurisdizzjoni li toħroġ sentenza fir-rigward ta' kwalunkwe klawżola ta' arbitraġġ li jkun hemm f'kuntratt konkluz mill-Aġenzija.
3. Fil-każ ta' responsabbiltà mhux kuntrattwali, l-Aġenzija, b'konformità mal-prinċipji generali komuni għal-ligijiet tal-Istati Membri, għandha tagħmel tajjeb għal kwalunkwe dannu kkawżat mid-dipartimenti tagħha jew mill-aġenti impjegati magħha fit-twettiq ta' dmirijiethom.
4. Il-Qorti tal-Ġustizzja għandu jkollha l-ġurisdizzjoni fit-tilwimiet dwar il-kumpens għad-danni msemija fil-paragrafu 3.

¹ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/443 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar is-Sigurtà fil-Kummissjoni (ĠU L 72, 17.3.2015, p. 41).

² Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE (ĠU L 72, 17.3.2015, p. 53).

5. Ir-responsabbiltà personali tal-aġenti fil-konfront tal-Aġenzija li timpjegahom għandha tigi rregolata bid-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-Regolamenti tal-Persunal jew fil-Kundizzjonijiet tal-Impjieg għall-Aġenti l-Oħra applikabbli għalihom.

Artikolu 98

Kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali

1. L-Aġenzija għandha tkun miftuħa għall-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi **u organizzazzjonijiet internazzjonali** li jkunu daħlu fi ftehimiet **internazzjonali** mal-Unjoni għal dan ir-rigward.
2. Fil-qafas tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ftehimiet imsemmija fil-paragrafu 1 **u l-Artikolu 42**, għandhom jiġu żviluppati arranġamenti li jispeċifikaw, b'mod partikolari, in-natura, il-livell u l-mod tal-partecipazzjoni tal-pajjiżi terzi kkonċernati fil-ħidma tal-Aġenzija, inklużi d-dispożizzjonijiet marbuta mal-partecipazzjoni fl-inizjattivi mwettqa mill-Aġenzija, il-kontribuzzjonijiet finanzjarji u l-persunal. Fir-rigward tal-kwistjonijiet tal-persunal, daww l-arranġamenti għandhom, fi kwalunkwe każ, ikunu konformi mar-Regolamenti tal-Persunal. **Meta jkun rilevanti, dawn għandhom jinkludu wkoll dispożizzjonijiet dwar l-iskambju u l-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali. Daww id-dispożizzjonijiet għandhom ikunu soġġetti għall-approvazzjoni minn qabel tal-Kummissjoni.**
3. Il-Bord Amministrattiv għandu jadotta strategija dwar ir-relazzjonijiet ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, **fil-qafas tal-ftehimiet internazzjonali msemmija fil-paragrafu 1**, fir-rigward ta' kwistjonijiet li għalihom tkun kompetenti l-Aġenzija.
4. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li, fir-relazzjonijiet tagħha ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, l-Aġenzija tagħxi skont il-mandat tagħha u l-qafas istituzzjonali eżistenti billi tikkonkludi arranġament xieraq ta' ħidma mad-Direttur Eżekuttiv.

Artikolu 99

Kunflitti ta' interess

1. Il-Membri tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, id-Direttur Eżekuttiv, l-esperti nazzjonali ssekondati u l-osservaturi għandhom jagħmlu

dikjarazzjoni tal-impenji u dikjarazzjoni tal-interessi fejn jindikaw l-assenza jew l-eżistenza ta' kwalunkwe interess dirett jew indirett, li jista' jitqies li jippreġudika l-indipendenza tagħhom. Dawk id-dikjarazzjonijiet għandhom ikunu akkurati u kompluti. Għandhom isiru bil-miktub mad-dhul fis-servizz tal-persuni kkonċernati u għandhom jiġgeddu kull sena. Għandhom jiġu aġġornati kull meta jkun meħtieġ, b'mod partikolari fil-każ ta' tibdil rilevanti fiċ-ċirkostanzi personali tal-persuni kkonċernati.

2. Qabel kwalunkwe laqgħa li jridu jattendu, il-membri tal-Bord Amministrattiv u tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà, id-Direttur Eżekuttiv, l-esperti nazzjonali ssekondati, l-osservaturi u l-esperti esterni li jipparteċipaw fil-gruppi ta' hidma ad hoc għandhom jiddikjaraw b'mod akkurat u komplut l-assenza jew l-eżistenza ta' kwalunkwe interess li jista' jitqies li jippreġudika l-indipendenza tagħhom fir-rigward ta' kwalunkwe punt fuq l-aġenda, u għandhom jastjenu milli jipparteċipaw fid-diskussjoni u fil-votazzjoni ta' tali punti.
3. Il-Bord Amministrattiv u l-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà għandhom jistabbilixxu, fir-regoli ta' proċedura tagħhom, l-arrangamenti prattiċi għar-regoli dwar id-dikjarazzjoni tal-interessi msemmija fil-paragrafi 1 u 2 u għall-prevenzjoni u l-ġestjoni tal-kunflitti ta' interess.

TITOLU X

PROGRAMMAZZJONI, MONITORAĠĠ, EVALWAZZJONI U KONTROLL

Artikolu 100

Programm ta' hidma

Il-Programm għandu jiġi implimentat permezz tal-programmi ta' hidma msemmija fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju, li jistgħu jkunu speċifiċi għal kull komponent tal-Programm. Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu, fejn applikabbli, l-ammont globali rizervat għall-operazzjonijiet ta' tahlit.

Artikolu 101

Monitoraġġ u rappurtar

1. L-indikaturi għar-rapportar dwar il-progress tal-Programm biex jintlaħqu l-għanijiet generali u speċifiċi stipulati fl-Artikolu 4 huma stabbiliti fl-Anness.
2. Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 105 dwar emendi għall-Anness biex tirrieżamina u/jew tikkomplementa l-indikaturi fejn jitqies li dan ikun meħtieġ.
3. Is-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tar-rizultati tal-programm tingabar b'mod effiċjenti, effettiv, u f'waqtu. Għal dan il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti ta' rapportar proporzjonati fuq dawk li jirċievu fondi tal-Unjoni u, fejn rilevanti, l-Istati Membri.
4. Għall-iskopijiet tal-paragrafu 1, ir-riċevituri ta' fondi tal-Unjoni huma obbligati jipprovdu l-informazzjoni xierqa. Id-data meħtieġa għall-verifika tal-prestazzjoni għandha tingabar b'mod effiċjenti, effettiv u f'waqtu.

Artikolu 102

Evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjonijiet f'waqthom tal-Programm sabiex jagħtu kontribut fil-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet.
2. ***Sat-30 ta' Ġunju 2024, u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-implimentazzjoni tal-programm.***

Dik l-evalwazzjoni għandha tkopri l-komponenti u l-azzjonijiet kollha tal-Programm. Hija għandha tivvaluta l-prestazzjoni tas-servizzi pprovduti, l-evoluzzjoni tal-htigijiet tal-utenti u l-evoluzzjoni tal-kapaċitajiet disponibbli għall-kondiviżjoni u l-akkomunament, meta tevalwa l-implimentazzjoni tal-SSA u ta' Govsatcom, jew tad-data u s-servizzi offruti mill-kompetituri, meta tevalwa l-implimentazzjoni ta' Galileo, Copernicus u EGNOS. Għal kull komponent, l-evalwazzjoni, abbażi ta' analiżi tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji, għandha tivvaluta wkoll l-impatt ta' dawk l-evoluzzjonijiet, inkluża l-htieġa li tinbidel il-politika tal-ipprezzar jew il-htieġa ta' infrastruttura spazjali jew tal-art addizzjonali.

Jekk ikun meħtieġ, l-evalwazzjoni għandha tkun akkumpanjata bi proposta xierqa.

4. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konkluzjonijiet tal-evalwazzjonijiet, akkumpanjati mill-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni.
5. L-entitajiet involuti fl-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jipprovdu d-data u l-informazzjoni meħtieġa lill-Kummissjoni għall-evalwazzjoni msemmija fl-ewwel paragrafu.
6. Sat-30 ta' Ġunju 2024, u kull ***erba'*** snin wara din id-data, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-prestazzjoni tal-Aġenzija, b'rabta mal-għanijiet, mal-mandat ***u*** mal-kompiti tagħha ***■***, b'konformità mal-linji gwida tal-Kummissjoni. B'mod partikolari, l-evalwazzjoni għandha tindirizza l-htieġa possibbli li jiġi mmodifikat il-mandat tal-Aġenzija, u l-implikazzjonijiet finanzjarji ta' kwalunkwe modifikazzjoni ta' dan it-tip, ***u għandha tkun ibbażata fuq analiżi tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji.*** Għandha wkoll tindirizza l-politika tal-Aġenzija dwar il-kunflitti ta' interess, u l-indipendenza u l-awtonomija tal-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà. ***Il-Kummissjoni tista' tevalwa wkoll il-prestazzjoni tal-Aġenzija biex tivvaluta l-possibbiltà li tiġi fdata b'kompiti addizzjonali, b'konformità***

mal-Artikolu 30(3). Jekk ikun meħtieġ, l-evalwazzjoni għandha tkun akkumpanjata bi proposta xierqa.

Meta l-Kummissjoni tikkunsidra li ma jkunx għad hemm raġunijiet biex l-Aġenzija tkompli twettaq l-attivitajiet tagħha, minhabba l-għanijiet, il-mandat u l-kompiti tagħha, tista' tipproponi li temenda dan ir-Regolament kif ikun xieraq.

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-evalwazzjoni tal-Aġenzija kif ukoll il-konklużjonijiet tagħha lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Bord Amministrattiv u lill-Bord għall-Akkreditazzjoni tas-Sigurtà tal-Aġenzija. Is-sejbiet tal-evalwazzjoni għandhom ikunu disponibbli pubblikament.

Artikolu 103

Awditjar

L-awditjar dwar l-użu tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni mwettaq minn persuni jew minn entitajiet, inklużi oħrajn għajr dawk imqabbla mill-istituzzjonijiet jew mill-korpi tal-Unjoni, għandhom jiffurmaw il-bażi tal-garanzija kumplessiva skont l-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 104

Il-protezzjoni tad-data personali u tal-privatezza

Id-data personali kollha li tintuża fil-kuntest tal-kompiti u tal-attivitajiet previsti f'dan ir-Regolament, inkluż mill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ispazju, għandha tiġi pproċessata skont id-dritt applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data personali, b'mod partikolari r-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament (UE) Nru 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. Il-Bord Amministrattiv għandu jistabbilixxi miżuri għall-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 mill-Aġenzija, inklużi dawk li jikkonċernaw il-ħatra ta' Uffiċjal tal-Protezzjoni tad-Data tal-Aġenzija. Dawk il-miżuri għandhom jiġu stabbiliti wara li jiġi kkonsultat il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data.

TITOLU XI

DELEGA U MIŻURI TA' IMPLIMENTAZZJONI

Artikolu 105

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija kkonferita lill-Kummissjoni soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikoli 52 u 101 għandha tiġi kkonferita lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2028.
3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikoli 52 u 101 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data iktar tard speċifikata fiha. M'għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-seħh.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta mal-esperti mahtura minn kull Stat Membru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikoli 52 u 101 għandu jidhol fis-seħh biss jekk fi żmien perjodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu oġġezzjonaw jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, kemm il-Parlament Ewropew u kemm il-Kunsill ikunu informaw lill-Kummissjoni li mhux se joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 106

Proċedura ta' urġenza

1. *L-atti delegati adottati skont dan l-Artikolu għandhom jidhlu* fis-seħh mingħajr dewmien u *għandhom japplikaw* sakemm ma tkun giet espressa l-ebda oġġezzjoni b'konformità mal-paragrafu 2. In-notifika ta' att delegat lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill għandha tagħti r-raġunijiet li għalihom tkun intużat il-proċedura ta' urġenza.
2. Il-Parlament Ewropew *jew il-Kunsill* jistgħu joġġezzjonaw *għal att* delegat *skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 105(6)*. F'dak il-każ, *il-Kummissjoni għandha thassar l-att immedjatament wara n-notifika tad-deċiżjoni ta' oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill*.

Artikolu 107

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġhuna minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Il-Kumitat għandu jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet differenti speċifiċi kif ġej:

(a) *Galileo u EGNOS;*

(b) *Copernicus;*

(c) *SSA;*

(d) *Govsatcom;*

(e) *Konfigurazzjoni tas-Sigurtà: l-aspetti kollha tas-sigurtà tal-Programm, mingħajr preġudizzju għar-rwol tal-BAS. Rappreżentanti tal-ESA u tal-Aġenzija jistgħu jiġu mistiedna jiehdu sehem bħala osservaturi. Is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna għandu jiġi mistieden ukoll biex jassisti¹;*

¹ *Mar-Regolament għandha tiddaħhal dikjarazzjoni tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Artikolu 107 fir-rigward tal-aspetti tas-sigurtà tal-programm u tista' tiġi abbozzata kif ġej: "Il-Kunsill u l-Kummissjoni jenfasizzaw li, minhabba s-sensittività tal-aspetti ta' sigurtà tal-programm u skont l-Artikolu 3(4) u l-Artikolu 6(2) tar-Regolament*

(f) Konfigurazzjoni Orizzontali: Harsa ġenerali strateġika lejn l-implimentazzjoni tal-programm, koerenza bejn il-komponenti differenti tal-programm, miżuri trasversali u allokazżjoni mill-ġdid tal-baġit kif imsemmi fl-Artikolu 11.

- 1a. Il-Kumitat tal-Programm għandu, b'konformità mar-regoli ta' proċedura tiegħu, jistabbilixxi l-"Forum tal-Utenti", bħala grupp ta' hidma biex jagħti pariri lill-Kumitat tal-Programm dwar l-aspetti tar-rekwiżiti tal-utenti, l-evoluzzjoni tas-servizzi u l-użu mill-utenti. Il-Forum tal-Utenti għandu jimmira li jiggarrantixxi involviment kontinwu u effettiv tal-utenti u għandu jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet speċifiċi għal kull komponent tal-programm.**
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
3. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
4. **B'konformità mal-ftehimiet internazzjonali konklużi mill-Unjoni, ir-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi jew organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu jiġu mistiedna bħala osservaturi fil-laqgħat tal-Kumitat skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' proċedura ta' dak il-Kumitat, filwaqt li titqies is-sigurtà tal-Unjoni.**

(UE) Nru 182/2011, huwa partikolarment importanti li l-president tal-Kumitat tal-Programm, meta dan jiltaqa' fil-konfigurazzjoni tas-Sigurtà, jagħmel kull sforz biex isib soluzzjonijiet li jkollhom l-akbar appoġġ possibbli fil-kumitat jew fil-kumitat ta' appell meta tkun qed tiġi kkunsidrata l-adozzjoni ta' abbozz ta' atti ta' implimentazzjoni li jikkonċernaw l-aspetti ta' sigurtà tal-programm."

TITOLU XII

DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻIZZJONALI U FINALI

Artikolu 108

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Ir-riċevituri tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-orijini u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni (b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-rizultati tagħhom) billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi inkluż lill-midja u lill-pubbliku.
2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni relatati mal-Programm, u mal-azzjonijiet u r-rizultati tiegħu. Ir-rizorsi finanzjarji allokat i għall-Programm għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sakemm dawn ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 4.
3. L-Aġenzija tista' tinvolvi ruħha f'attivitajiet ta' komunikazzjoni fuq inizzjattiva tagħha stess fil-qasam ta' kompetenza tagħha. L-allokazzjoni tar-rizorsi għal attivitajiet ta' komunikazzjoni ma għandhomx ikunu ta' detriment għat-tweqqif effettiv tal-kompiti msemmija fl-Artikolu 30. **Tali attivitajiet** ta' komunikazzjoni għandhom jitwettqu b'konformità mal-pjanijiet rilevanti ta' komunikazzjoni u ta' disseminazzjoni adottati mill-Bord Amministrattiv.

Artikolu 109

Thassir

1. Ir-Regolamenti (UE) Nru 912/2010, (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 377/2014 u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE jithassru b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.
2. Ir-referenzi għall-atti mhassra għandhom jitqiesu bħala referenzi għal dan ir-Regolament.

Artikolu 110

Dispożizzjonijiet tranzizzjonali u kontinwità tas-servizzi wara l-2027

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa t-tkomplija jew il-modifikazzjoni tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-gheluq tagħhom, skont ir-Regolamenti (UE) Nru 377/2014, (UE) Nru 1285/2013 u (UE) Nru 912/2010 u abbażi tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE, li għandhom jibqgħu japplikaw għall-azzjonijiet ikkonċernati sal-gheluq tagħhom. B'mod partikolari, il-Konsorzju stabbilit skont il-paragrafu 3 tal-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 541/2014/UE għandu jipprovdi s-Servizzi tal-SST sa tliet xhur wara l-iffirmar mill-Entitajiet Nazżjonali Kostitwenti tal-ftehim li johloq is-sħubija tal-SST prevista fl-Artikolu 57.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-Programm jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tiġi żgurata t-tranzizzjoni bejn il-Programm u l-mizuri adottati skont ir-Regolamenti (UE) Nru 377/2014 u (UE) Nru 1285/2013 u abbażi tad-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE.
3. Jekk ikun meħtieġ, l-appropriazzjonijiet jistgħu jiddaħhlu fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż *neċessarji biex jinkisbu l-għanijiet* previsti fl-Artikolu 4 ■, sabiex jippermettu l-ġestjoni ta' azzjonijiet mhux ikkompletati sal-31 ta' Diċembru 2027.

Artikolu 111

Dhul fis-seħh u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

[Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.]

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u għandu japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ...,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

INDIKATURI EWLENIN

L-indikaturi ewlenin ghandhom jistrutturaw il-monitoraġġ tal-prestazzjoni tal-programm favur l-ghanijiet tiegħu msemmiya fl-Artikolu 4, sabiex jiġu mminimizzati l-kostijiet u l-piżijiet amministrattivi.

1. Għal dak il-ghan, fir-rigward tar-rapportar annwali, għandha tingabar data fir-rigward tas-sett li ġej ta' indikaturi ewlenin li għalihom id-dettalji ta' implimentazzjoni, bħal metriċi, ċifri u sollijiet u valuri nominali assoċjati (inklużi każijiet kwantitattivi u kwalitattivi) assoċjati skont ir-rekwiżiti tal-missjonijiet applikabbli u l-prestazzjoni mistennija, għandhom jiġu definiti fil-ftehimiet stabbiliti mal-entitajiet inkarigati:

Għan Speċifiku msemmi fl-Artikolu 4(2)(a)

Indikatur Nru 1: Akkuratezza tas-servizzi ta' navigazzjoni u kronometraġġ ipprovduti minn Galileo u minn EGNOS separatament

Indikatur Nru 2: Disponibbiltà u kontinwità tas-servizzi pprovduti minn Galileo u minn EGNOS separatament

Indikatur Nru 3: Kopertura ġeografika tas-servizzi EGNOS u l-ghadd ta' proċeduri EGNOS ippubblikati (kemm APV-I kif ukoll LPV-200)

Indikatur Nru 4: Sodisfazzjon tal-utenti tal-UE fir-rigward tas-servizzi Galileo u EGNOS

Indikatur Nru 5: Sehem ta' riċevituri kompatibbli ma' Galileo u EGNOS fis-suq dinji u tal-UE tas-Sistema Globali ta' Navigazzjoni bis-Satellita/Sistema ta' Awmentazzjoni bis-Satellita (GNSS/SBAS).

Għan Speċifiku msemmi fl-Artikolu 4(2)(b)

Indikatur Nru 1: Ghadd ta' utenti tal-UE tas-Servizzi ta' Copernicus, tad-data ta' Copernicus, u tas-Sistemi ta' Aċċess għad-Data u għall-Infurmazzjoni (DIAS) filwaqt li tiġi pprovduta, fejn possibbli, infurmazzjoni bħat-tip ta' utent, id-distribuzzjoni ġeografika u s-settur ta' attività

Indikatur Nru 1a: Meta applikabbli, l-ghadd ta' attivazzjonijiet tas-Servizzi ta' Copernicus mitluba u/jew servuti

Indikatur Nru 1b: Sodisfazzjon tal-utenti tal-UE fir-rigward tas-Servizzi ta' Copernicus u d-DIAS

Indikatur Nru 1c: Affidabbiltà, disponibbiltà u kontinwità tal-fluss tad-data ta' Copernicus u tas-Servizzi ta' Copernicus

Indikatur Nru 2: Ghadd ta' prodotti ta' informazzjoni godda moghtija fil-portafoll ta' kull Servizz ta' Copernicus

Indikatur Nru 3: Ammont ta' data ġġenerata mis-Sentinels

Għan Speċifiku msemmi fl-Artikolu 4(2)(c)

Indikatur Nru 1: Ghadd ta' utenti tal-komponenti tal-SSA, filwaqt li tiġi pprovduta, fejn possibbli, informazzjoni bħat-tip ta' utent, id-distribuzzjoni ġeografika u s-settur ta' attività

Indikatur Nru 2: Disponibbiltà tas-Servizzi

Għan Speċifiku msemmi fl-Artikolu 4(2)(d)

Indikatur Nru 1: Ghadd ta' utenti tal-UE ta' GOVSATCOM filwaqt li tiġi pprovduta, fejn possibbli, informazzjoni bħat-tip ta' utent, id-distribuzzjoni ġeografika u s-settur ta' attività

Indikatur Nru 2: Disponibbiltà tas-servizzi

Għan Speċifiku msemmi fl-Artikolu 4(2)(e)

Indikatur Nru 1: Ghadd ta' lanċamenti għall-Programm (inkluż ghadd skont it-tip ta' lanċaturi)

Għan Speċifiku msemmi fl-Artikolu 4(2)(f)

Indikatur Nru 1: Ghadd u lokalizzazzjoni ta' ċentri spazjali fl-Unjoni

Indikatur Nru 2: Sehem ta' SMEs stabbiliti fl-UE bħala proporzjon tal-valur totali tal-kuntratti relatati mal-programm

2. L-evalwazzjoni msemmija fl-Artikolu 102 għandha tqis elementi addizzjonali bħalma huma:

- a) *Il-prestazzjoni tal-kompetituri fl-oqsma tan-navigazzjoni u l-Osservazzjoni tad-Dinja*
- b) *L-użu mill-utenti tas-servizzi Galileo u EGNOS*
- c) *Integrità tas-servizzi EGNOS*
- d) *Użu tas-servizzi ta' Copernicus mill-utenti ewlenin ta' Copernicus*
- e) *Għadd ta' politiki tal-Unjoni jew tal-Istati Membri li jisfruttaw jew jibbenefikaw minn Copernicus*
- f) *Analiżi tal-awtonomija tal-komponent tal-SST u tal-livell ta' indipendenza tal-UE f'dan il-qasam*
- g) *Sitwazzjoni attwali tan-netwerking f'dak li għandu x'jaqsam ma' attivitajiet relatati mal-NEOs*
- h) *Valutazzjoni tal-kapaċitajiet ta' Govsatcom fir-rigward tal-htigijiet tal-utenti kif imsemmi fl-Artikoli 68 u 69*
- i) *Sodisfazzjon tal-utenti tas-servizzi tal-SSA u ta' Govsatcom*
- j) *Sehem ta' lanċamenti Ariane u Vega fis-suq totali abbażi ta' data disponibbli pubblikament*
- k) *Żvilupp tas-settur downstream imkejjel, meta disponibbli, bl-għadd ta' kumpaniji godda li jużaw is-servizzi, l-informazzjoni u d-data spazjali tal-UE, l-impjiegi mahluqa u l-fatturat, skont l-Istat Membru, permezz ta', meta disponibbli, l-istharriġ tal-Eurostat*
- l) *Żvilupp tas-settur spazjali tal-UE upstream imkejjel, meta disponibbli, bl-għadd ta' impjiegi mahluqa u l-fatturat skont l-Istat Membru u s-sehem tas-suq globali tal-industrija spazjali Ewropea, permezz ta', meta disponibbli, l-istharriġ tal-Eurostat*